

Buletinul Comisiei istorice a României

Vol. XI.

BUCUREŞTI

Tiparul așezământului tipografic „Datina Românească“
Vălenii-de-Munte
1932.

**Buletinul apare prin îngrijirea
Președintelui Comisiei**

N. IORGA

UN PRIVILEGIU PENTRU ELEUSA
DIN IANINA

Un privilegiu pentru Eleusa din Ianina

Într'un memoriu la Academia Română am arătat care au fost legăturile, strânsse și dese, dintre Români și viața religioasă a Epirului, a Ianinei mai ales, de unde, la sfârșitul veacului al XVI-lea, a venit ginerele lui Petru Şchiopul, Domn al Moldovei.

În Basarabia, meritoasa cercetătoare d-na Eufrosina Dvoicenco a găsit un frumos pergament, care cuprinde întărirea de Grigore-Vodă Callimachi, la 20 Iulie 1767, a donației unei moșii ieșene Coșenii, către Eleusa, mănăstirea Maicii Domnului milostive din Ostrov, cu indemnul Lipcanului Atanasie Duca, pomenit și aiurea, din partea lui Ștefan Buhăescul, boierinăs vasluian bine cunoscut în acest timp, care o cumpărase de la Vornicul de poartă Chiriac Poroțchi.

Scrisoarea uricariului Simion Cheșco e deosebit de îngrijită; părți din hrisov sănt în slove roșii; steluțe de aceiași coloare se intercalează. E unul din cele mai luxoase documente ale epocii fănariote.

„Cu mila lui Dumnezeu Io Grigorie Ioan Voevod, Domn țărării Moldovei.

Adecă au vînătu înnaîntea Domniei Meale și denainte boierilor noștri, a mari și a mici, Anastasie Duca Lipcanul dinu Ești și ni-au arătatu unu zapisu incredințatu de la credințosu boiariul Domnii Meale dumnilui Ștefanu Buhăescul bivu Velu Comisu cu iscălitura dumisale întărîtu, fiindu și cu iscălitura Preosfinții Sale alu nostru prè-cinstiți și dohovnicescu părinte chiru Gavriilu arhiepiscopul și Mitropolitul țărării noastrea a Moldovii, intru care arati că, prinu indemnare acestui neguțitoriu de mai susu scrisu, arătându cumu că să află la loanina, la unu ostrovu, o sfântă mănăstire, hramul Presfintii Fișoare de Dumnedzău Născătoare și pururea Fișoară Mariia făcătoare de minuni, ce să

numește Eleusa, deci (?) și acestu boiariu de mai sus scrisu, dină dumnedzăiasca Pronie fiindu indemnătă, dină bună voia sa au socotită și au afierositu la ačasti sfântă mănăstire o moșia anumea Coșenli, pe vale Vlăbului (*sic*), suptu măgură, ce iaste la Tinutul Eșului, care moșia și dumisale i-au fostu daniia de la Chiriacu Poroțchii Vorniculă de poartă, și au și hotărăt-o în semne, cumă mai pe largu arati hotarnica. Decii de acumă înainte ačasti moșii mai sus arătati au dat-o ca să fie sfintii mănaștiri daniie de la acelă boiariu, cu toate hotarale și cu totu vînitolă, stătătoare în veci, precumă arati scrisorile vechi ce li-au datu la sfânta mănăstire, iară părinții călugări ce voru fi după vremi la ačasti sfântă mănăstirea să aibă datorila a rugă pe sfântul Dumnedzău și pe Maica Precistă pentru ertare păcatelor acestoră boiari după pomelniculă ĉ-au dată la mănăstire. Decii și Domnia Mea, dacă au vădzuțu acelă zapisu încredințatu, amă credzutu și amă datu și de la Domnia Mea și amă întăritu sfintii mănaștiri de mai susu pomeniti pe ačasti moșia de mai susu arătati, ca să fie sfintii mănaștiri și de la Domnia Mea driapti ocină și moșia și uricu și întăritură cu totu vînitolă și cu totu hotarulă neclătitu și nerușiită, stătătoriu în veci, și altulă să nu să ameste[ce]. Si poftimă Domnia Mea și pre alți luminați Domni ce Dumnedzău îi va rândui în urma noastră, ori dină fiii noștri sau dină frajii noștri sau pe cine va alege Dumnedzău ca să fie Domn aceștii țără, ca să nu strice ačastă întăritură, precumă nici noi n'amă stricatu daniile și întăriturile altoru luminați Domni ĉ-au fostu mai înainte de noi, ce mai vărtosu să aibă a da și a întări pentru pomenire loru. In Iasă, văletu 7275, Iul. 20.

Eu Simionu Cheșco uricarulă amă scrisu.

[V^o] ...δλα γράμματα είναι ήτοι πενήντα τὰ τρία χοριστὰ ἀπὸ τὸ χρησόσθουλον τοῦ Μιχαὴλ Κονσταντίνου Σούτζου Βόδα...

(Pecete rotundă cu chinovar.)

...Vel Logft. pročt.

În legătură cu acest act e un altul, cam de aceiași dată, păstrat într'o copie din care partea din urmă lipsește :

„Ladi (*sic=adică*) înaintea noastră de față s'au giudecat ieromonahul Ioanichie, vechilă dină partea mănăstirii Eleusa de la Ioanina, cu Ionciulă abăgeriulă dină Eșii, pentru o parte dină giumătate de moșie de la Tinutul Eșii, care Ionciulă abăgeriulă o stăpâně cu cuvântu că o are luată de la unu Anastase Domenti ĉ-au

murită, și dinu scisorile că au arătată numitulă vechilă a mănăstirii Eleusi pricina moșiei Coșenii într'acestașu chipu curge: la anii 7267, Ghen. 28, dinu poruncă domnească unu Ionu Meleghi, Vornicu de poartă, fiindu rânduită hotarnică la moșie Coșenii, au alesu unu Ștefanu Bobocu aprobulu giumătate de satu de Coșeni, partea de susu, și lui Ștefanu Buhăesculă, ci era atuncea 3ti logit.: dinu danie lui că-au avută de la unu Chiriacu Poroschi bivu Velu Căpt. i-au alesu giumătate de satu de Coșeni, partea cе dinu josu. Apoi pe unu osebitu spisocu că au arătată Buhăesculă de la Gheorghie Stefanu Vvodu pe a trie parte dinu giumătate de satul Coșestii, care parte după ce întăi s'a scosu dinu totu satul, apoi au mai luată ei acei... în locu dinu susu giumătate dinu... acestu locu l-au (?)...; giumătatea satului dinu susu au rămasu a lui Bobocu aprobulu, cu neamulă lui, stălpită și cu pietri, și, asemene stălpindu cu pietri și moșie cătă au rămasu Buhăescului dinu satul întregu Coșenii, adecă giumătatea statului cе dinu șosu, cumu și acele zeci funi dinu giumătatea satului dinu susu, cumu arată hotarnicii numitului Vornicu de poartă, că au datu una lui Bobocu aprobulu, dinu anii 7267, Ghen. 28, și alta dinu Ghen. 20 totu acelueșu anu, în urma acei hotărături Ștefanu Buhăesculă, fiind atunce Velu Comisă, au afierosită moșie sa Coșenii la mănăstirea Eleusa de la Ioanina, cu toate căte elu au avută, cumu arată scrisoarea lui dinu anii 7271, Aprilie 10, întărindu-se stăpănirea mănăstirii și cu hrisovu de la răposatul Domnului Grigorie Ioanu Vvodu, și, întru acelașu anu, Iulii 20, după aceae apoi și feorii lui Ștefanu Bobocu aprobulu, anume Gavrilu și Ilie și Ștefanu și Marie, au vândută toată partea loru de moșie dreptu 650 lei suptu numele lui Anastase Duca, carile era epilipropu moșiei mănăstirii, cu zapisu dinu anii 7272, Mai 15. După care de la răposatul Domnului Grigorie Alexandru Ghica Vvodu s'a datu mănăstirii carte de stăpăniere pe danie de la Buhăesculă, totu dintr'acelașu anu 7272, Iunie 18, și pe zapisul de la feorii lui Bobocu aprobulu s'a întărită cu hrisovu dinu anii 1766, Mart 30, cumu și alți osebite cărji domnești de stăpănițu mai în urmă. Iară după toate acestea s'a scornită pricina denpreună Anastase Domesti, carile pe furisă au fostă apucată niște dejmă de pe moșie Coșenii, cumu și de pe altele de alătura cu Coșenii fără a avea scisorii sau vrea-o doavadă alta decâtă cu gura, zicându de la sineși cumu că ară avea parte în moșii. Si

atuncea, cunoscându-se de spre giudecată că umbila făr de rănduială și făr de dreptate, s'au dat rămasu, iară, după răspunsu cumu că-și va aduce marturi, Divanulă i-au pusă vadă cumu prișna se înțălege dintr'o mărturie de cercetare de la doi vornișii de Poartă, Ionuț Găndulă și Angheluță Agărăciu, dinu 1773, și dintr'altă mărturie de cercetare de la Iordache vt. logft., totu dintru același anu, Iulie 50. Si dinu carta de giudecată a Divanului, totu dintru același anu, Av. 11, prinu altă giudecată ă-ără fi mai avutu Domenti cu Anastase Duca, s'au datu lui Domenti o a patra parte dinu cumpărătura lui Anastase Duca de la feorii lui Bobocu aprodulă, aceae suptu numi de baștină de pe tatălu său, și Anastase Duca, epitropulă Eleusii, au rămasu se stăpnească giumentate de satu de Coșeni și o a patra parte dinu cumpărătura bună de la Bobocești, cumu se înțălege dintr'o carte domnească de la răposatulă Domnu Grigorie Alexandru Ghica Vvodu, dinu 1775, Iunie 1. După aceae s'au sculatū unu protopopa Costandinu Măcăresculă și cu giudecată au luatu partea acea de la Domenti cu unu zapisu făcutu de danie de la o femeiae ruscă de la Novva Serbie, întru care se arăta eșită baștina lui Domenti, iarășu cu danie de la tatălu său, la neamulă femeii, ce arăta că au datu danie protopopului. Si, Anastase Duca simțindu zapisulă protopopului iconomicosu, au cerutu să aibă giudecată și, de-a ave vrea-o parte fimeae aceae, să să protimisască mănăstirea a o lua, cumu arată răvașulă de jalubă a lui Anastase Duca, dinu 1785, Iulie 4. Apoi, la Săpt. 3, totu întru același anu, eșindu la giudecată Anastase Duca cu Ioniță, feorulă protopopului Costandinu, fiindu față și Anastase Domenti, și atuncea elu, arătându unu zapisu pe o parte dinu Coșeni, cu nume de danie de la o fimeae Gafită și unu frate alu ei Gheorghită, totu dintru același anu 1785, Iuli 23, de la acă giudecată s'aș hotărătu ca Anastase Duca să stăpnească giumentate de satu de Coșeni, partea dinu giosu, și zece funi dinu partea de susu, și protopopulă Costandinu să stăpnească giumentate partea dinu susu după danie și scrisori ă-au arătatul elu. Iară lui Anastase Domenti i s'au zisă se aducă față la Divanu pe însuși acei ce i-au datu lui zapisulă de danie, ca prinu giurământu să-și incredințaze neamulă și dreptatea ă-ără ave la numita moșie, și atuncea să e și elu hotărăre, cumu arată în dosulă răvașului de jalubă a lui Anastase Duca acelă de susu zisă. După aceae s'au giudecatu Anastase Domenti cu protopopulă

Costandinu și cu sefiorul său Ioniță, cerându Domenti parte dinu Coșeni dinu partea de susu cu acel zapisu de danie de la Gheorghită și de la soru-sa Gafită, aducându-i și pe însuși cei ci i-au datu zapisul față la Divanu, și, după cercetarea ce li s-au făcutu atuncea, după arătarea loru și de spîna neamului, socotindu-să că zapisul lui Domenti n-ar fi bunu și adevăratu, giudecata au hotărâtu într'acestașu chipu, adeca locul cătu [au] fostu înu giumătatea satului cè de susu, afară de zece funii a mănăstirii Eleusii, acel locu l-au făcutu înu doo părți, apoi o parte dintr'acestu a făcut-o înu patru părți, dintru care doo părți căte o a patra parte le-au datu să le stăpănească Anastase Domenti, după zapisul de danie că au arătat elu de la Gafită și de la Gheorghită, și o a patra parte au dat-o înu stăpănierea lui Anastase Duca, atăta să stăpănească elu dinu cumpăratura de la Bobocești, și să o deosebescă și să o lipască cătră cealaltă moșie a mănăstirii, danie de la Ștefanu Buhăescul, iară altă a patra parte aui dat-o înu stăpănierea preutului Costandinu, după alu său zapisu de danie. Si împreună cu acastă a patra parte i-au mai datu dreptate să mai tragă întru a sa stăpăniire și toată cealaltă giumătate dinu giumătate de acel locu ci s-au venită înu partea unui Domenti bătrână. Si, măcaru că [la] preutul Costandinu n'au fostu zapisu pe toată partea bătrânu lui Domenti, ce numai pe partea tatălui lui Anastase Domenti, ce să va alege, osebindu-să pre frați, daru, fiindu-că alții dinu seminție celorlați frați feori a lui Domenti bătrânu n'au esită atuncea cu dovadă la acea parte, pentru aceae toată partea lui Domenti bătrânu la cè giumătate dinu giumătate de locu s'au datu suptu stăpănierea preutului Costandinu, până cându voru ești vrea-unii dinu seminție celora ca să ceae parte, cumu arată carte de giudecată de la Divanu dinu 1785, Noemv. 25. Iară Anastase Domenti, neodihnindu-să după giudecata acastă dinu anul 85, cându popii lui Costandinu i se dedese părțile arătate dinu Coșeni, de iznoavă s'au giudecatu cu popa Costandinu la Divanu și, dovedindu-se vicleșugul popii, pentru că popa au datu... doo, și zapisul l-a făcutu suptu nume de danie, au răscumpărât Domenti de la popa... celu de danie cu care luase părți dinu Coșeni suptu nume.. danie adevărată, ori de zapis și o... făcutu cu iconomie. Si mai alesu neodihnindu-să Anastase Duca până cându nu-i va aduce dennainte pe însuși aceae față carii i-au datu zapisul, ca să să cerceteze de iznoavă prinu giudecata

Divanului, și cerirea lui cunoscându-se a fi cu cale, după multe dinu protivă ale loru răspunsuri, la cе de pe urmă s'au învoită amăndoi că în vadе de unu anu de zile să aibă a-i aduce Anastase Duca față la Divanu pe acei ce 'u datu zapisu de danie lui Domenti, și, după cercetarea Divanului de să va dovedi zapisul lui Domenti icoconomicos, atuncea elu să fie lipsită cu totul de moșie Coșenii, și părțile de moșie căte luase Domeni, să le è înă stăpărire Anastase Duca, întorcându lui Domenti banii, prețulu răscumpărării, iară, de va fi danie bună, sau dacă Anastase Duca nu-i va aduce pe acie și va trece peste vadе, atuncea Domenti să fie nesupăratu și să stăpănească și o parte și alta după hotărărea giudecății de mai înainte, cumu pre largu arată cartea de giudecată de la Divanu dinu 1787, Iulie 30, după chipurile care s'au urmatu atuncea de spre Anastase Duca, scoțându carte de blăstămă totu întru aces- tași anu, Avgustu 30, asupra femeii Gafită și a fratelui ei Gheorghită, acei carii dedese zapisul cu nume de danie lui Domenti, ca să mărturisescă adevărul înă frica lui Dumnezeu, întăi de- au datu ei acè danie lui Domenti și la cе vreme; alu doile, cu ce chipu și cu ce pricină aru fi dat-o, și, de este danie adevărată, sau vănzare, sau ori cu ce chipu altul. Osebitu scoțându Anastase Duca și carte de la dumil. Hat. Costache Ghica, poroncitoare cătră unu căpt. Iancul Varticu ca să cheme elu față pe acei č-au făcutu zapisul lui Domenti și prinu carte de blăstămă să mărturisească adevărul și să è de la dânsii mărturie în scrisu, încredințată și cu alți marturi, și să o trimită aice, fiindu și cartea ačasta totu dintru același anu și zi. După care făcându-să deplină urmare, vicleșugul lui Domenti s'au descoperit, că zapisul lui celu făcutu cu nume de danie au fostu icoeconomicosu, cumu pre largu arată mărturie înscrisu de la fimeae Gafită și cu frate-său Gheorghită, încredințată și cu iscălitura capt. Varticu și a cățva oameni marturi č-au auzit mărturie loru, cumu și cu iscălitura a însuși scriitoriu lui č-au scrisu zapisul acelu icoeconomicosu, fiindu și mărturie ačasta totu dintru același anu 1787, Noem. 12, aşjderea cumu arată și alu doile mărturie însuși de la Iancul Varticu căpt., cu iscălitura și altorū marturi, din 1789, Ghen. 2. Întru aceașu vreme murindu și Anastase Domenti și partea de moșie dinu Coșeni ce are elu cu arătările femeii lui Domenti, și elu înă căteva rânduri fiindu sorocită ca să vie de va să-i dè sfârșită pricinii și, nevrându să vie, prinu carte de la boerii giudecători ai Divanului dinu 1789, Iuli 18,

s'au volnicită Anastase Duca să stăpănească și partea care o trăge Domenti, poroncindu-se și ispravnicilor. Înțutului să-i dea măna de agitoriu, iară fimeae lui Domenti, de va avea răspunde, să vio la Divan să să giudece cu Anastase Duca. Anastase Duca, cu cartea a căstă a Divanului mergându la numita moșie Coșenii, au găsită stăpănitoriu înă lăuntrul moșiei pe Ionciul abăgeriul, așezată cu căslă, cu cuvântul părții de moșie a lui Domenti, cumă că ară fi luată cu anul de la fimeae lui Domenti, și după alti mulți pricini și giudecăji că au avut ei, încă și prinu compromensu de cătră giudecători de însuși Ionciul aleși și cerșuți și prinu erotocrisie s'au lămurită pricinile lor, dacă Ionciul s'au văzută pe sine rămasă, la cе de pe urmă au statută la învoială cu Anastase Duca și, ei înă de ei toate socotindu-le, cu bună voirea de spre amăndoo părțile s'au așezată într'acestași chipu, adeca, pentru toate altile căte au fostă până atuncea a călcări moșiei, să dea Ionciul lui Anastase Duca 185 lei și, dându-i banii acie, să rămăre răfuiji, necerșuți unul de la altul, și, de s'ară afla scrisorii, răvașe sau izvoade pentru acelea de mai înainte pricini, să fie răsuflate și neținute în samă, iară pentru moșie Coșenii care se află Ionciul înă mijlocul ei, oricătu ară vră să dă alții chirie pentru a căstă moșie, să să protimisască Ionciul cu 20 lei mai șosă la plăta chiriei cu anul. Si după a căstă așezare s'au făcută doo asemene scrisorii, de și le-au dată unul cătră altul, iscălite de amăndoi și de starostele de negăjători, cumă și de alții marturi, la 1770, April 7. După aceae, Anastase Duca cerându-și inplinirea... /lipsește a doua foaie.

N. IORGA

DOCUMENTE TELEORMĂNENE

(după o sondă de cărți din secolul al XVIII-lea a Institutului Sud-Est european.)

Documente teleormănenе

(după o condică de căpă din secolul al XVIII-lea a Institutului Sud-Est european.)

1.

Mlștiiu bj. Io Șärban Vvd. gsdnū văsoe zemli uglovlahiscoi vnuc... i pocoinago Io Șärban Basarab Vvd. davat gospodstvami siiu po- veleniu gospodstvami boerului Domnii Meale Oprii Clučr., fečor Nicăi căpt., și cu fičorii lui ce va d[a] Dumnezeu, ca să-i fie lui ocină în sat în Vulpešti și în Bratcov ot sud Telm., toată partea Stančului Șufaču, din cămp, din pădure, din apă și din șăzutul sa- tului, de preste totu hotaru și cu tot venitul, vericăt să va alege. Pentru că ačastă mošie din Vulpešti și din Bratcov fost-au de mošie lui, Stančului Șufar, din cămp, din pădure, încă mai de- nainte vreme, și tot le-au ținut cu bună pace, iar după aceia Stan- čul Șufar el au cugetat intru inima lui pentru sufletul lui de au dat ș'au dăruit cu aceste moșii ce scrie mai sus pe Nica căpt. sadul (*sic*) boerului Domnii Meale Oprii Clučr. cu zapis de dă- ruiala de când au fost cursul anilor 7168. Si [au] tot ținut Nica căpt. și fii-său Oprea Clučr. aceste moșii din Vulpešti și din Bratcov, după cum le-au dăruit, precum am văzut Domnia Mea și zapisul Stančului Șufar de danie, și cu mulți boeri mărturii, anume Fizanťea Clucer i Ioviča iuz. i Oprea iuz. i Goltul iuz ot Caravanet, la măna Oprii Clučr. i fičoru[ui] Nicăi căpt. Drept aceia și Domnia Mea încă am întărít zapisul cu ačastă carte a Domnii Meale ca să aibă a ținea Oprea Clučr. aceste moșii din Vulpešti și din Bratcov de peste tot hotarul și cu tot venitul, vericăt s'ar alege, din hotar păňă în hotar, să-i fie mošie stătătoare lui și fe- čorilor lui, ohabnică în veac, i ne ot cogoj do nepolebim po rizom gsvdmi, so eju ubo credeat tavlesus gvdmi (!): pan Radu Năsturel Vel Ban i pan—Vel Vorc. i pan Costandin Brăncoveanu Vel Logt. i pan Iordache Cantacozino Vel Spat. i pan Cărtea Vel Vist. i pan Alexandru Vel Clucer i pan Cărtea Vel Post. i pan Diicul Vel Stolc. i pan Șärban Vel Comis i pan Șärban Vel Sluč. i pan Dumitrașco Poenar Vel Pit., i pan Bunea vt. logt. I napisah Mihai snă Stan logt. ot Tărgoviște, vă na stol grad ot Bucureşti, Dechmv. 2, 7195.

2.

F. dată. Constantin Brâncoveanu către Oprea căpitanul și feciorii lui pentru Vulpești și Bratcov, partea Stanciului Șufar. Boieri: Vintilă Vel Ban Craiovei, Ghinea Rustea Vel Vor., Alexandru Vel Log., Mihai Cant. Vel Spat., Matei Ciorogărleanu Vel Vat., Diicul Ru-deanul Vel Clucer, Dimitrașco -, Cornea Drajnan (*sic!*! = Brăiloiu) Vel Păh., Părvul Cant. Vel Stol., Costandin Știrbei Vel Comis.

3.

8 Iulie 7213. Hotărnicie de la „noi 12 boiari hotarnici și 4 popi“, pentru „Şärban Sluj. Știrbei“ și „Mircea Roișor (*sic!*), cu frații lui, călărașii din Rușii de Vede, și cu verii lor și cu nepoți lor“, ca să delimitize moșia „Schioațele“ din Teleorman. Brâncoveanu ordonase „prin sluga Mării Sale Dimitrașco vt. Portar“. Află „un zapis al Savei log., fratele lui Chiriac log., fișor lui Stan log. din Ștefoae, den județul Vlașcii, care au fost vândut Sava log. partea lui de moșie din Schioastele lui Gheorghe Banul Băleanul..., care această moșie o au fost dat Ivașco Clučr. Băleanu lui Şärban Sluj. de zestre, și iar o parte de moșie ce au fost cumpărat Şärban Sluj. de la Dimitrașco iuz. și de la fămeia lui Marga, fata Costii Post., în Schioaste, toată partea Costii Post., care o au fost cumpărat și Costea Post. de la Chiriac log. Si am aflat niște cărți și zapise ale Simii Clučr. la Vlad Pah., care au cumpărat Sima Cluč. moșie în Schioastele de la Chiriac log., împreună cu Costea Post. Aflat-am și la Roișorești moșie în Schioastele, de moștenire și de cumpărătoare pre cărți și pre zapise de doi moși... Să hotărăște cu Băcăleștii din hotarul domnesc al tărgului Rușii..., până în hotarul moșiei ce să cheamă Ofrea... Prin dealul Brâncuienului... La apa Vezii pe luncă... Partea Roișoreștilor la cîmp, pe lăngă moșia lor care se cheamă Ofrea, pin apa Brâncovielului, și din apa Brâncovielului să alătură pe lăngă moșie Stăjăreni până în matca Vezii cea bătrână, de le-am lipit moșie lăngă moșie... Pă lăngă hotarul Rușilor, care este moșia domnească... Si am făcut semne prin copaci... Si o carte a părintelui Vladicai cu groaznică afuriseanie și cu mare blestem... Si prin mărturisirea la a multor oameni bătrâni împrejureni .. Daneu din Ungureni, popa Costandin ot Tătărăști..., Radu Zglob ot Ruș, pop Gheorghe ot Ruș, mart., Lepa călăraș ot Ruș, ceauș Dragm. Părăchel, Tănase ot Ruș, Stan ste[ga]r ot Ruș, Radu

ceauș ot [Ruși], Ștefan Zlob ot [Ruși], iuzbaș[a] Mușat ot Ruș, Ionică Monocan, Tănase sin Tănase, eu Pătru ceauș ot Stoenești, Radu log.“

4.

19 Februar 7215.

Mai mulți boieri („Drăgușin Vist. Merișan, Grumali căpt. de Ruș, Ionică Mărze, popa Iorga, popa Gheorghe ot Ruș, Mircea Roișor (*sic*), Iordanu, Nica“; scrie Radu logf.) arată că „Neculae vt. Arm., fișor Oprii Șăt., nepot Nicăi căpt.“, care „am avut întrebăcunе cu Ion Vodinescu și cu Călin călărașu den Ruș pentru o moșie ce zice Nicolae Armaș că are la Vulpești înpreună cu Ion Vodinescu și cu Călin călăraș ot Ruși, a treia parte, care moșie este dată de Stanču călărașul ot Vărăci (*sic*)...“, care au avut ispravnic pe Mircea Roișor“. Cei doi „au fost făcut o scrisoare cu înșălăciune de la niște megiași de la tărg den Ruș“. S-au chemat preoții și megiașii. „Iar Călin călărașu ot Ruș n'au putut jura, ci el singur au mărturisit adevărul înaintea noastră cum au mersu Ion Vodinescul la Oprea Șăt., și au auzit din gura lui Ion Vodinescu cum că are a treia parte Oprea Șăt. moșie în Vulpești, partea Stăncului Șufar.“

5.

17 Februar 7217.

Antim bjiu mlstiu arhiepiscop i Mitropolit vaseai zenli ugrovlahiscoi.

Dat-am acastă scrisoare a noastră dumisale lui Costandin Știrbei Vel Ban ca să-i fie de bună credință pecum să să știe că, făcând o mănăstioară răposatul fratele dum. Șärban Sluger, dinpreună cu jupăneasa lui Stanca, care au fost fată lui Ivanco Clucer Băleanu pe moșia dumneilor de la Didești sud Telm., și închinând acea mănăstioară Sf. Mitropolii, și lăsând și jupăneasa dum. Stanca mai nainte, încă în viață și la petrecanii ei, toate zestrile ei la acea mănăstioară, și, moșii și Țigani și dobitoace și orice ar fi fost zestrile ei, și, când au fost în urmă și răposatu dum. Șärban Sluger, încă din viață dum. și când au fost la petrecanii lui, au lăsat iar tot ce au avut, și moșie și Țigani și dobitoace și rumâni și alt, tot ce au mai avut la acea mănăstioară, și încă au fost lăsat și moșia Rusănaștilor și a Mărgăriteștilor, cu toț rumâni, îtr la acea

mănăstioară. Care acele moșii fiind de la răposatul părintele dumneelor, Radu Comis Știrbei, Domnia și judecata n'au îngăduit că să stăpănească această mănăstioară aceste moșii ce s'au zis mai sus, fiind de la părinții dumneelor, ci s'au dat ca să le stăpănească dum. Costandin Știrbei Vel Ban și cu frate-său Matei, iar dumneelor din bună voia dum., ca să fie pentru sufletele părinților dumlor și pentru sufletele dumneelor, le-au dat și aceste doo moșii, Rusăneștii și Mărgăriteștii, cu toț rumînii, afară din cei ce i-au iertat dum. răposatul Șärban Sluger cu zapisile dum., ca să le stăpănească iar acea mănăstioară păcum le-au lăsat dum Șärban Sluger, fără căt numai, nefăcănd răposatul Șärban Sluger coconi în toată viața lui, au fost botezat pe un cocon al fratelui dumisale Costantin Știrbei Vel Ban și i-au pus numele pe numele dumnealui, și i-au dăruit acelu cocon încă din viața dumisale o moșiară ce o au fost cumpărat-o dumnealui pe lăngă hotaru Rușilor za Vede, ce să cheamă Scroaștele, sj. 500, și cu casile ce au făcut dum. pe acea moșiară și cu o roată de moară ce este pe moșia Rușilor za Vede, că o au fost cumpărat-o dumnealui cu tl. 30. Și, mai nainte, făcănd răposatul Șärban Sluger în viața lui la acea mănăstioară din Didești diiată și scriind în diiata lui și acastă moșiară ce să cheamă Scroaștele, au fost lăsată mai nainte și acastă moșiară acei mănăstioare, iar în urma acei dieți el o au fost dat-o nepotului dumisale Șärban, fiul dumnealui Costandin Știrbei Vel Ban, iar dum. Costandin Știrbei Vel Ban, nepohtind ca să ia fiul dumisale această moșie cu ce s'au zis mai sus în dar, pecum o au dat răposatul Șärban Sluger, au dat pentru acastă moșie cu casile și cu moara aceștii mănăstioare doo sute de capete de oi și 100 de stupi. Drept aceia și noi am dat dumisale acastă scrisoare a noastră, ca să stăpănească dum. acastă moșie cu toate ce s'au zis mai sus cu bună pace, dumneelor și coconii dum. căt Dumnezeu îi va dărui, să le fie de moștenire în več, și am întărit cu a noastră iscălitură mai jos, ca să să creză. Și am scris eu, Negoită logf. za Divan, Tărgoviștean, cu zisa și învățatura Sfinții Sale.

Smeritul Mitropolit al Ug. Anthim. Fev. 16, 7217.

Șärban Cantacozino Vel Vorc. mărturie. Șärban Vel Logf. mart. Toma Cantaco[zino] Vel Spat mărturie. Șärban Bujoreanu Vel Vist. mart. Radu Golescul Vel Cluér. mărt. Ștefan Cantacoz[il]ho Vel Post. mărt. Ianache Văcr. Vel Pah. mărt. Grigore Băleanu Vel Vorc. ot Tărgoviște mărt. Tanase Goescu Vel Com. mart.

6.

12 Februar 7221. Șärban Vel Vist. către Andronache Pah. „Cumpărând noi niște moșie de la Diicul Spat., fečoru Papei Pah. Bui-cescu, care moșii sănt pe apa Vezii ot sud Telm., ce să cheamă Dedoslovii i Romănații i Cărsteți, sj. 700, și cu vad de moară în apa Vezii, și mai cumpărând noi și altă moșie, iar de la Diicul Spat., ce să cheamă Stajäränii, sj. 550, și cu vad de moară în apa Vesi, care moșii sănt alăturea, hotar lăngă hotar.. , stânjenul po bani 20, și mai cumpărând noi și de la popa Iorga den Rușii de Vede toată partea lui pe moșie, iar Stejäräni, sj. 345, stăjinu iar po bani 20, și cu vad de moară în apa Vezii, care aciaștă moșie ce o am cumpărat de la popa Iorga să hotărăște pe din sus cu aăcastă moșie Stejäreani..., iar pe din jos să hotărăște cu Anghe-lache călărașu și în lung din matca Vezii cei bătrâne păňă în matca Bărcovielului.. Iar, cănd au fost acum, văzănd noi că aceste moșii sănt departe de noi, și fiindu-ne peste măňă, de nu le putem căuta, le-am făcut și noi vănzătoare“, cu 20 lei stânjenul, „pecum le-am cumpărat și noi“. Iscălesc și „Șärban Vel Logft. mărturie, Ștefan Cant. Vel Spat., Ianache Väcr. Vel Clucer mart., Radu Cantacuzino Vel Comis mărt., Pătrașc[o] Breaz[o]ianu Vel Sărd. mart., Rad[u] Vel Vor[ni]c Tărgoviștean mart.“

7.

8 Iunie 7229. „Badea căp. Merișanu ot Ruși-de-Vede“ dă carte de judecată „lui Vasilie, nepot lui Stan Bălăscu“, pentru hotărnicie la Gurbăneștii-de-sus, în proces cu nepotul, Stan Stegarul. Se face de dînșii.

8.

10 Mart 7238. „Stanca Spătăreasa, ce am fost jupăneasă ră- posatului dumnealui Radu Cantacozinò Vel Spat., împreună cu fii-meia Safta“, dă zapis „nepotului Iane Vel. Cam. za ocne, zet State Leordeanul, biv Vel Pah.“, pentru vînzarea moșiei Vîisoara pe jumătate și jumătate din Piatra de la Teleorman. Sînt ambele „den doo cu dum. cumnatul Costandin Ramadan biv Vel Stolnic, zet Iordache Cantacozinò Vel Spat., după cum arătă și catastihul de împărțeală al Mării Sale Doamnei Ilincăi, fata răposatului Mării Sale Șärban-Vodă Basarab“, „fiind jupăneasa dumnealui din neamul

răposatului soțul mieu, nepoată de soră“. Stînjenu e plătit 56 de bani. „Să aibă a le stăpîni dumnealui den cămpu, den ostroave și apa băltilor, însă din balta Părlița, și din Stejăret“. Marturi: Stanca Spătăreasa, Safta Cantacuzino, Cav. (*sic*) Vel Stolc., Costd. Dud[escu] biv Vel Comis, Mariia Cant[acuzin]a, Matei Cant. Vel Arm.

(Nota Vladului Logofăt de hotărnicie :) De cătră Călmățuiu, den drumul Turcilor, ce este hotarul Viisoarei... La troianul de țelenă ce este hotarul Voevodii, al Florescăi. Doo măgurele mici..., pe din josul Măgurii Pietrii... De la crucea dări răspântiile drumului... Pă drumul Țintei“.

9.

1-iu Decembrie 7244. Drc. biv vt. Post.“ „nenii lui Iane biv Vel Medl.“, căruia-i vinde „o moșie a noastră ot sud Telm., care să cheamă Scrioaștele, lăngă tărgul Rușilor za Vede, care moșie ne este și noo dată de zestre de la dum. socru-mieu, Andronache Vel Pitar, care și dumisale are dată de zestre de la răposatul Banul Știrbei, stanj. cinci sute... Si alte moșii care le-au fost cumpărat dumnealui socru-mieu de la Șärban Bujoreanul Vel Vist., iar aproape de acea mai sus zisă moșie Scrioaștele..., care moșii să cheamă Dedosloveștii i Rumănașii i Stejăreni pe apa Vezii. Si, nedându-ne noao îndemănă ca să le stăpănim, fiind loc depărtat și preste mînă..., l-am văndut cu știrea dum. socru-mieu, Andronache Vel Pit., și a soții meale, Despii.“ Marturi și „An. Vel Pit., Ianache biv vt. Post.“.

Se confirmă la 3 Decembrie.

10.

20 Maiu 7254. „Coman Bușcă, Stan logf. ot Ruși za Vede, Toader logt. ot Ruș“, rânduiți la cercetare de Mihai Fărcășanu biv Vel Sărd., ispravnic de Teleorman, la Vulpești, pentru partea „logt. Mirii Perrițeanu, ce au fost a lui Nicolae Arm[as]“. „În drumul adânc, și acolo s'au însemnat un cer... În Brucleasca (*sic*)... Hotaru Drăgușenilor.“

11.

4 Octombrie 7255. Călin Bălescul din „sat Plata, sud. Telm.“ arată că s'a judecat cu „Stan Horghie, călăraș ot Ruș, pentru o moșie ce să cheamă Gubăneștii“. „El au răspunsu de zice că par-

tea lui Călin ar fi dat-o neanul lui mai înainte la manastirea Drăgăneștii, ce este aici, aproape de Ruși..., fiind a căstă mănăstire închinată la mănăstirea Văcărești“.

12.

5 Februar 1755. B[arbu] Șt[irbei] biv Vel Sluger și „Ion Băl[escu], log. za Vist.“ dau carte lui Călin Bălescu ot Plata, pentru procesul cu „Nica vornicelul i cu Pascul, nepotă-său, ot Ruș“, pentru venitul Gurbăneștilor. „Bani ce au luat după ghindă ce au vândut i după suhatul moșii i dijma ce au luat din bucate“.

13.

1-iu April 1755. „Costd. Dud[escu] Vel Vorn.“ judecă procesul lui Călin din Plata cu Nica vornicelul pentru Gurbănești. Stegarul Stan Horghea e fratele lui Nica. La 7229 era Vel Căpitan la Ruși Badea Merișanu. Se revine asupra unei vechi hotărnicii.

14.

25 Iunie 1763. „Moșteni dă moșia Vulpeasca“ dau zapis lui „Apostol căpitan, vechilul dum. Hagi Dumitrache Mehtupciu, ginerile dum. Mirii Clučer. Perițeanu“, recunoscînd că au gonit pe isprăvnicelul lui, oprindu-i partea timp de şapte ani. Pentru pagubă îi dău o parte de moşie. „Iar, de vom sta cu vre o înpotrivire asupra isprăvnicelului ce l-au lăsat pe moşie, atuncea să meargă cu zapisul nostru înainte dumisale, și dum. is. după zapisul nostru să ne globească și să ne bată după vina noastră și să îplinească den noi bani îndoîți.“ Iscălesc: Niță logf. sin Opriș ot Ruș, Ion sin Ștefan ot Ruși, Mincul ceauș“. Scrie: „Radu căpt. Slăvescu“.

15.

8 Iunie 1766. Hotărnicie la Scrioaștele („Scrioaștea“) pentru Scarlat Greceanu, în ceartă cu Andronache, frate cu „răposatu Serd. Catacal“. Scarlat era ginerele lui Ene Slătineanu biv Vel Medelnicer, care ținea pe fata lui Dumitrașco Racoviță Vel Vornic. Un act „de la un Brăilă Armaș, avându-o și el de zestre de la un Leondari ginerile jupănesi Despii, sora Simi Clucer“ (1748). Act din 1762, 12 April, „de la un Sava sin Gheorghe ceauș i de la Nițu și Dobrin, cu cetașii lor, Roișoreștii ot Ruși“. „Hotarul domnesc al

Rușilor, care este în coada Urluelului... Pe muchea vălceliei în care au fost puțul cu scrăpățu și locul Purcării până în piață, în hotarul Ofrii.. Ales-am și schitului Dideștii... Răposatul Sărd. Catacal avându-l de cumpărătoare iar de la acești Roișorești... Pe lunca Bretcovului până în scursura unei vălcele.. Matca Vezii cei bătrâne“.

La aceiași dată, altă împărțire și cu „răzașii“. „Pe unde sănt casele și nameștile mai sus numitului..., casele... răposatului Clucer Andronache, care încă și până astăz să cunoaște locul acelor case“.

Raport către Domn, la aceiași dată („egumenăsu schitului Dideștii“).

16.

17 Octombrie 1766. „Şerban sin Neagul de la sat Belitorii-din-deal, sud Tel.“, dă zapis lui Scarlat Greceanu pentru partea din Gurbănești, pe care o avea încă de la Decembrie 7123, prin hrisov al lui Radu-Vodă, familia lui. E în hotar cu Pascul Orghie. Marturi: Nicolae Bărsescu, Anghelache treti Vist., Radu căpt., Matei Ungur, Dobra, fata lui Pătrașco moș[ean], Pascul Orghie răzaș, Stan sin Dobre. Scrie Nedelea logt.

17.

2 Mart 1767. Alexandru Scarlat Ghica Voevod, pentru judecata între Scarlat Greceanu biv Vel Căminar și Anghelache biv 3 Vis-tier. Greceanu spune că „acea parte unde sănt casele, aceia îi este dată zestre de cumnatu, dumnealui Radu Slăt. biv Vel Comis, fiind fost și părintelui dumisale Ene Slăt. biv Vel Medl. de cumpărătoare de la dum. Dimitrașco Racoviță Vel Vorc., avându-o și dumnealui de zestre de la socru dumⁱ Andronache Paladă biv Vel Clučr., zet Banului Costandin Știrbei“. Pomenit Badea Știrbei, fost ispravnic de Teleorman. „Iar partea care, măcar că, după fapta lui Catacal, cu drept era să-ș ridice acele nameștie, ca unu ce ș'au zidit temeiul pe moșii și pământuri străine, dar Domnia Mea ne-am milostivit și am făcut sîncatavasisi și pentru siliște, cum și de la judecata ce au mai avut între dănsii așa li s'au fost ales, adică săliștea să o stăpânească pe din doo, și pentru căți stănj. va fi a jumătății siliștii, unde sănt casele, să dea Anghelache din partea lui o scrisoare ce este aleasă pe din sus (*sic*) la Sfânta Mitropolie, acea sumă de sj. căt îi va fi partea din siliște, și Sfânta Mitropolie, prin mijloc fiind

parte ce i s-au ales de hotarnici, să dea Com. Scarlat aceiași sj. ca să să potrivească plinirea stănjănilor unul altuia. Așijderea și pentru o vie ce au făcut-o Catacal, iarăși pe parte Com. Scarlat, să aibă a-ș da otaștina după obicei.“

18.

28 Mart 1768. „Asanache, din preună cu soția mea Iina“, dă zapis lui Scarlat Greceanu pentru „o casă în tîrg[ul] Rușilor za Vede“: o vinde pentru datorii. Îi trebuie lui Greceanu „ca să o facă cărc[u]mă aici“. Prețul e 28 de taleri. Marturi: Pătrașco căpt., popa Șerban ot Ruși, popa Radu, socru lui Asanache, popa Mircea prot[opop]“.

19.

11 Iunie 1766. Hotărnicie pentru Scarlat Greceanu la moșiiile de zestre din Teleorman. Si „moșia Crețuleasca“. „Între trei gărnite.“ „Lăngă o leasă de mărăcini.“ „Vălceaua Comoșteiului, den hotaru moșii Ologului în sus... Vălceaua Coșteiului, unde să lovește în cap cu Drăgășanii... Să înjugă cu cele trei hotară.“ Nu sînt de față „boiarii răzăși“. „La un cer văruit... Din jos de lac peste manină... În piață ce să cheamă Roișorești“.

Jos, raportul boierilor pentru jalba lui „Anghelache biv 3ti Vist., fratele răposatului Sărd. Catacal“, în ceartă cu Greceanu. E vorba de case făcute în silă pe moșia altuia. „Si Catacal nu s'au supus, ci au făcut case făr de știre de odată, fiind ispravnic... Casele să vede că sănt făcute pe moșia dumnealui Căm. Scarlat, care după hotărârea prăviliilor era cu cale să să strice..., dar noi aşa găsim cu cale, de vreme ce au rămas și datorie după moartea lui Catacal, fratele lui Anghelache, și au intrat Anghelache la acea datorie să răspunză, să să măsoare siliștea pe care este zidit casele, și satul să să facă în dos, și să stăpănească o parte jumătate de sat, cu casa, căt va ținea înfundată, și jumătate de siliște cu sat să să stăpănească dum. Com. Scarlat“.

N. IORGA

DOCUMENTE VLĂȘCENE

Documente vlașcene

1.

1-iu Maiu 1772. Costandin Brătășanu și Nicolae Brătășanu vînd „dum. logft. Tomei Poenaru“ și Irimiei 500 de stînjeni pe moșia „Izvoru, ce să cheama Vagun“ (*sic*), însă sj. po tal. pl. tocma“. „Din-tr'a noastră bună voe am dăruit finului nostru Neculaiță danie pentru sufletu părintilor noștri și pentru sufletele noastre sj. 60, fiindcă am văzut și noi milă și căutare de la logf. Toma la vreme de ne-voe, care încă și din capete de bani făcându-ne ertare de bani, pentru nește bani ce-i luasem de la dumnealui ca să facem moara de la Greci, care nici într'un chip nu are putință a răspunde la acești bani, trecând vreme la mijloc de când ne dedese bani“. Hotare: „lacul cu cătina..., pe din sus de casa uncheaș Voicului... și pe troianul ce vine alăturea cu măgurile... Pe drumu cel vechi a Gîurgiövului..., pe hotarul Căinenilor, pân siliștea lui Burlan..., pân piața Oborănilor..., pănă în copačul ce s'au văruit..., pe din jos de schit, la merii din vale, pântre meri, și trece Neajlovul pă vad, și ese la capul aninilor, și trece prin sirul de anini..., și merge la ulmul din sus de heleșteu.“ Marturi: „popa Șärban ot Broșteni, moștean alăturea, popa Ion ot Jugureani, moșnean, uncheaș Matei Neg[ru] ot Broșteni, Neagul diacon ot Vișini, moș[nean] la Obo-roni, popa Nistor ot Petrești.“ Scrie Șärban logofăt.

2.

23 April 1775. Costandin și Nicolae Brătășanu arată log. Tomei Poenaru „că la vremea răzmiriți, trecând dum. unchiul nostru, tata Ioniță Brătășanu, în Brașov și năpustindu-ne pe noi aici în țară, și întămplându-ni-să noao, peste toate alte multe prăzi și jafuri de ale Muscalilor, am căzut și supt robićunea Turcilor, dă ni s'au

robit tot ce am avut rămas clironomie de la părinți, însă clironomie mișcătoare, Țigani i dobitoace, și, neavând pă nimenea ca să ne caute la a căstă groaznică robičune, am căzut la acest mai sus numit om, logofătul Toma, de ne-am rugat de ne-au făcut bine cu tl. 430, adecă patru sute treizeci tocma“. Dau în schimb petecul de moșie de la Vișini „du peste Argeș, ce să hotărăște cu Mogoșanca“. Marturi: „Neacșul pârc. ot Mogș., Pătru croitor, Stan Mărginean“. Se adauge altă dare de moșie pentru rest.

3.

1-iu Iulie 1776. Constandin Brătășanu arată lui Scarlat Greceanu că, „trăind răposatul frate-mieu Nicolae Brătășan, au zălogit partea lui de moșie din Greci sud Vlașca la čauș Panaite Matracă. Deč, după moartea frăține-mieu, aflând dum. că s'au zălogit a căstă moșie, n'au îngăduit stăpănirea lui Matracă, fiind moșie strămoșescă a neamului dumⁱ. Greceni, ci au dat banii lui Matracă după zapisele frate-mieu Nicolae, ce era la măna lui“. Altă parte o vine Costandin. Martur: „B. Șt[irbei] Vel Vornic“.

La 13, Greceanu arată casul și Domnului. Brătășanu-i e văr.

Nouă vînzare a lui Brătășanu, 12 Mart 1778: „neavăndu ca să învălesc aceste bečuri și pivnița, partea miea“. Apoi o vînzare a treia, la 13 Iunie 1779. Act domnesc de la Alexandru Ipsilanti pentru o cercetare în acele părți (29 April 1780). Scarlat Greceanu avea și moșia Mătăsariul. Acum el e biv Vel Logofăt și are ca vechil pe Alexandru Greceanu biv Vel Stolnic. Carte de blăstăm „asupra popii Ene ot Găești i lui Stan Gațoiu i călugărului Varlaam ot Tărgoviște“, „de vreme că zapise și cărti vechi nu sănt, fiind prăpădite din vremea răzmiriții“. Chiamă și „pe vecinii răzași de moșie“. Si „moșnenii Răscăeți“. „Din piața cea veche ce este pusă într'un copač cu doo gemănări..., la știrbina pădurii, în drumul Giurgovalui cel vechi... Pe muchea Neajlovului, den sus din hotarul Balomireasca..., hotarul moșnenilor Turbați... La Redea, în dreptul lacului lui Epure... Din piață, puind sfoară, au tras în sus, prin capul moșii, până în drumul Broștenilor... S'au pus piață în dreptul crucii... Moșia mănăstirii Văcărești... Dăspre Gheorghești dumnealui Tanase Colfescu... S'au găsit piață veche la Vadul Părului... Am prins sfoara în jos în curmeziș... Până în hotarul Silișteanca moșnenilor Petreștii... Silișteanca moșnenilor Petreștii... De spre Argeș în luncă... S'au pus piață într'un răzor de

arătură... Den apa Neajlovului, unde să lovește în cap cu moșia Balomireasca, Șärban Rătescu... Trece apa Argeșului pănă în matca cea veche... Moșia Cojocar... Pîn rădăcina unui vânj ce au fost hotar vechiu... Drumul cel mare al Piteștilor.... Au fost față și Răducanul Cojocăreanul... Pănă în hotarul Mogoșanilor... Pentru un fund de izvor ce se numește Saelile... Hotarul moșii ce se cheamă Čorasca... O fâșă de moie... Acum îș cer (moșnenii) a căstă făsie de moie ca să și-o izlojască... Ne arătă un zapis cu lt. 7199, Mart 15, al unui Radu cu nepotă-său Vlad, la măna unui pop Stoica ot Broșteni... Păn în hotarul (*sic*) moșii Ciorasca... În japca cu cătinele... Drept o salcie roșii... Iar masă a unui Șerban logoft. ot Pitești... Înfundează la o salcie ce s'au curat și s dau pus semnu... Răscumpărare de dum. biv Vel Logt.. Drumul Ulceștilor... Muchea vălcii Grecului, în dreapta a doi tufani curățiti... Moșia mă-năstirii Stavropoleos... Doo tufe plecate ce s'au curățit... Moșia Mogoșani Răducanului Cojocăreanu, la care moie este părtaș cu Șatr. Ioniță Bălăceanu... În marginea Tinosului, în dreptul unui anin ce s'au văruit... Pănă la apa Tinoasei... Peste curături... Între niște leși de mărăcini... Moșia Tetcoi, mă-năstirea Aninoasa...

(Se adauge altă hotărnicie :) Piatra Mortenilor, moșia Prășcoveanului... Un tufan stejarel... În muchea unii vălcile ce să înfurcește cu alte vălcile... Tot pă rovină... Fieștecăruia părtaș de moșie... Partea dum. Ștefan Prășcoveanu... Megiași de la Morteni... Partea sfintei Mitropoliei din București... Un zapis al Stan-cului ceprăzar, brat Tudose, la măna lui Dumitru copețul, un circ de moie dăñ funia Sărbului... Un zapis a lui Berivoi și cu feori lui la măna jupănlui Mihai ot București .. Alt zapis a lui Dragm. ceauș ot Răscăeni... Un zapis al sătenilor din Balomirești, uncheaș Berivoi și cu ale (*sic*) la măna lui Mihai zet Dumitru cupeț... Acești bani s'au înbrăcat pe moie, după cum s'au găsit cumpărătoarea la alte moșii dupin prejur... Partea jupănesii Ilincăi Brătășancăi..., danie la măna maicii dumnei jupănesăi Păunii biv vt. Vorniceasă.“

4.

12 Septembre 1776. „Anca, soția Tomei Poenaru, i Irimia diiacon sin Stan Mărgineanu“ arată că, la 1772, 1-iu Mart, cumpăraseră de la Brătășani moșia Grecii, la care se adauge în 1775 altă cumpărătură. „Deci acum, după pace, aflând dum. Scarlat Greceanu că stăpănim noi aceste doo petece de moie ce le-am cunipărat de la

dumneelor Brătășani, nu ne-au îngăduit ca să le stăpănim, fiind moșie strămoșască a neamului dumnealui, ci ne-au dat banii toț deplin în măinile noastre, priimind și noi de ne-am luat banii, și i-am dat dumă zapisele ce am avut la măinile noastre dă moșia Izvorul i de Vișini, care moșii sănt tot de moșia Grecii“.

5.

5 Februar 1781. Cercetare la Jugureni (Vlașca), pentru moșneni. „O piață vrănd să o bage mai în moșia lor, și ei neîngăduindu, au început portărelul a-i bate și, ei fugindu dă la hotărnicie, au venit boeri hotarnici a treia zi și, aridicându doao pietre, mai băgându-le în moșia lor, le-au înpresurat stăj. 125“. Greceanu aduce înainte stăpînirea Stolnicului Barbu Petroianul, „moșul dumnealui, și Brătășanu, ginerele Pătroianului, și copii Brătășanului“. Iscălesc: Dimitrie Vel Ban, B[arbu] Știrbeiu Vel Vorc., Ianache Moruz Vel Logt., Grigorie Băleanul Vel Logt., Costandin Cocorăscu Vel Păharnic.

6.

17 Ianuar 1783. Vînzare la Balomirești, Vlașca, „căte parale doooăzeci și șase“.

N. IORGA

DOCUMENTE PRIVITOARE
LA BUCUREŞTI

Documente privitoare la Bucureşti.

1.

† Adecă eu Mariia scris-am acest al mieu zapis ca să fie de bună credință la măna jupănului Apostol Telliu, cum să să ştie că i-am vândut o casă la mahalaoa părintelui popii Manii, la Biserica dintr'o zi, însă numai casa cu locul, drept bani gata, 49,14, și o am vândut cu știrea vecinilor și a mahalagilor, ca să fie stătătoare lui și fețoarelor (*sic!*) lui. Si la tocmeala noastră fost-au mulți preoți și mahalagii, cari vor pune mai jos iscălituri. Si pentru credință pus-am și eu pecetea și iscălitura. Iunie 6, 7178.

(Pečt.) Eu Mariia.

Eu Neagoe cupeț, mărturie.

Eu pop Mane. Eu Ion diaconul.

Eu Dumitrașco. Eu Neagoie

Eu Neculae logt. Eu Stančul.

cizmaru mărturie.

2.

Invocare slavonă a Treimii: „въ имѧ ѿтца и сна и стго дѹ
тѹица вднисѹица и нераздѣлиное.

Adică eu Dragotă, județul din oraș din București, cu 12 păr-gari, cu preoți și neguțatori și cu toși bătrâni orașului, scriem și mărturisim cu această carte a orașului ca să fie de bună credință la măna dumnealui Pană vătahul dă copii din casă, fețorul jupănului Pană Pepanò, pentru să să știe că am avut niște locuri dă prăvălii aicea, în oraș în București, care prăvălii sănt pă din josul prăvăliilor mănăstiri Plumbuiti și Arhimandritului, care loc fost-au al jupănului Pană Pepanò dă moșie, cumpărat încă mai din-nainte vreme, în zilele răposatului Șärban-Vodă, moșnean, și din locul acesta în jos mai cumpărat-a jupănul Pană Pepanò în zilele răposatului Alexandru Voevod, dă la Stoica și dă la femeia lui Stanca, cu zapis dă la măna lor, și prin zapis și cartea Mării Sale Alec-

sandru Voievod, când au fost vl. 7137, și iar dintr'acest loc mai jos pănă în Sima Șagheri. Fost-au cumpărat jupănușul Pană Pepanò și alt loc, dă la Isar Cămărașul, în zilele răposatului Matei-Vodă, când au fost vl. 7 54, precum am văzut și cartea Mării Sale Matei Voievod, și cu zapis dă vănzare dă la măna jupănușului Isar Cămăraș, iar acum, când au fost în zilele Mării Sale Domnului nostru Io Antonie Voievod, vrănd dumnealui să-ș aleagă aceste locuri cu prăvălii, precum scrie mai sus, mers-au în Divanul cel mare de au spus Mării Sale și Divanului. Măria Sa din preună cu toți cinstiți boeri Mării Sale din Divan trimis-au pre credinčos boerul Mării Sale Manea al doilea Voronec la noi și la vecini care sănt din prejurul locului, știind foarte bine. Strănsu-ne-am cu toți la un loc, și l-am ales preste tot, în lat și în lungu. Care locuri sănt însă în lat din prăvăliile lui Mihai-Vodă pă din josul prăvăliilor Plumbuiti și Arhimandritului pănă în ultiță dă spre biserică Grecilor, stânj. 7 pl., și din prăvălia Plumb.iți în jos pă lăngă ultiță pănă în locul Simi Șargheri, stânjeni —, iar din ultiță în lat pre lăngă locul jupănușului Simi Șangheri pănă în locu jupănușului Matei starostea stânj.—, palme 3, și după... l-am stânjanit și l-am ales, dă l-am hotărăt cu toți. Făcut-am și cartea orașului la măna dumnealui, ca să fie dumnealui și jupănesii dumnealui și coconilor dumnealui moșie stătătoare în veci, precum au ținut și părinți dumnealui. și la această carte a orașului fost-au și mărturii din preoți: părintele popa Barbul cliserul domnesc, i popa Stoica sin popi Stančului starostea, i popa Șarban dă la biserică Doamnei, i popa Grozea, i jupănuș Manta starostea, i paan Dima *spudeul*, i jupănuș Team —, i Paraschiva zlătar i Lupul ot Man[ea] Pitar, i Stan Gorănescul sin lui Ion 2-ти Șătrar, Badea cizmariul și alți boeri și neguțători care vor iscăli mai jos. Si, pentru mai adevărata credinčă, pus-am și pecetea orașului cu toți, precum scrie mai sus. Pis Vlădilă gramat[ic] ot gospodscoe țrcve cu zisa lor.

Pop Barbul clispiar (Pecete.) vl. 7178.

Popa Stoica sin popa. Eu Maneavt. Vornicu, ispravnic.

Stanciu star. Pătrașco Stol. ot Crăștești.

Pop Șarban dă la Doamna.

Δύτικς σπουδέως μάρτηρας.

3.

8 Maiu 7204. „Noi boerii cei iscăliți mai jos“, luați cu răvaș domnesc adus prin „Cărtea biv Vel Vist. și părintele Theofan

egumenul dă la mănăstirea Bradul“ dau carte de judecată la mîna Cîrstei, care „au avut întrebăcune la Divan“ cu egumenul pentru locuri de prăvălii în București. „Zicând egumenul Theofan cum că are loc dă niște prăvălii, care loc au fost mai denainte al lui Isar neguțătoriu și după moartea lui l-au închinat mănăstirii Bradul dă este acum un an, zicând că i-au lăsat niște cărți domnești pentru acele prăvălii ca unde au ținut el să fie și mănăstirea. Deci egumenul de la mănăstirea Bradul, căutând locul acelor prăvălii după o carte a lui Alexandru-Vodă, care scrie dă la leat 7134, care zice într'acesta chip: cum să aiba a ținea Sima, feorul lui Ene, un loc dă prăvălii care este între Manta iconomul și între Gașpar Mața, și iar zice să mai fie Simi neguțătoriului un loc de doao prăvălii, care este între prăvălia Simi neguțătorului cea dă moșie ce scrie mai sus și între prăvăliile mănăstiri Plumbuita. Deci egumenul, după carta aceia neputând ști care sănt locurile acelor prăvălii, apucătu-s'au dă niște prăvălii ale Cărstii Vistieriul, zicând că acelea sănt prăvăliile lui, iar Cărtea Vistieriul, știind că acele prăvălii sănt ale lui, date dă zestre dă la socru-sau Pană Pepanò, n'au îngăduit să i le ia, ci au mers cu egumenul dă față la Divanul cel mare, înaintea Mării Sale Domnului nostru Io Costandin Voievod, și Măria Sa, neputând adeveri din Divan dreptatea acestor locuri, datu-ne-au Măria Sa pre noi ca să cauțain și să adeverim locul acestor prăvălii și să-i judecăm după cum vom cunoaște dreptate“. Merg „în târgu, unde sănt locurile acestor prăvalii, și am strănsu mahalagii după'nprejur și oameni bătrăni și am întrebat și am cercat în tot chipul și nicicum n'am putut *dăzvoalbe* după cărțile ce are egumenul la măna lui, dă vreme ce nici numele acelor care scriu în cărți nu să pomenească, fiind 81 dă ani da atunci, nici locurile care scriu în carte nu sănt slobode, că sănt coprinse dă alți, dă le stăpănește da atata vreine cu zapise și cu scrisori da cumpărătoare la măna lor, nici în zapisul ce are egumenul dă danie nu arată unde este locul acelor prăvălii. Deci într'alt chip n'am putut adăvara fără căt, întrebând pre mahalagii oameni bătrăni care s'au aflat, ne-au arătat un loc care este din josul prăvăliilor Carști Vistieriului, zicând și mărturisindu ei cu sufletele lor cum că țin minte că acel loc au ținut Isar neguțătoriul și au stăpănit tocmai din zilele Radului-Vodă până acum, și el feorul lui, mărturisindu și Enuță starostea înaintea noastră cum că într'o vreme vrusă i-l vânză lui acel loc dă prăvălii, au mers dă i l-au și arătat acel

loc, care este din josul prăvăliilor Cărstei Vistierului, cum că acela este locul lui, și iar au mărturisit și Ene Cazacopul și Gheorghie Măndră, care sănt dintr'un sat cu acel Isar cupețul, cum că aşa știu și ei de atăta vreme că acel loc l-au ținut Isar neguțătoriul. Deci noi, după mărturisirea acestor oameni, aşa am găsit dreptatea ca să tie mănăstirea acest loc care au ținut și Isar neguțătoriul, iar Cărtea Vistierul să-ș tie prăvăliile lui care-i sănt dă moșie, date de zestre și dă cumpărătoare dă la socru-său Pană Pepanò, dă vreme ce aceste prăvălii stăpănește Cărtea Vistierul dă sănt acum 28 dă ani, dă când au căzut pă seama lui și păcum scrisoările soră-său Pană Pepanò adeverează că le-au stăpănit încă din zilele lui Alexandru-Vodă pănă ce au căzut pă seama Cărstii Vistierului. Pentru aceia și noi n'am putut să le luom dă la măna lui, fiind moștenire dă atătea ani, ci Cărtea Vistierul să aibă a-ș ținea și a-ș stăpăni prăvăliile lui, iar mănăstirea Bradul să aibă a-ș ținea locul prăvăliilor care au ținut Isar neguțătoru, pentru că aşa am adevărat pe dreptate. Mai 8, 7204.

Diicul Rudeanul Vel Logf., Șärban Vel Vist., Stroe biv 2 Pit. Leurdean, Cernica Șirbeai biv 2 Armaș, Ματθέος Σακαζλῆς μέγας πορτάρης, Radul Hrizi Vel Clucer za Arie, Γεώργιος πρώην στάροστας, Neagoe Pit. Rălescul, Stan 2 Vorc., Ἰωάννης Καζάκος.

4.

16 Februar 72 8. „Şärban ot Lomoteşti dinpreună cu fămeia mea Chița“ dau zapis lui Şärban Vel Stolc., pentru vânzarea unui loc de casă „în mahalao Colții, alătura cu dumnealui Vasile Abagiul, care loc l-am luat de la soacră-mea Lixandra, fămeia lui Avram Băcanu“. Il vinde cu taleri

5.

2 Maiu 7223. Udrea dă zapis „lui Mihai vecinului“ vânzându-i o casă „aicea în mahalao dentr'o zi“, cu 15 taleri. Marturi: „Nastasie biv ceauș, Dobre scutelnic, Năstasie scutelnic, Sămion săimean, pop Ștefan ot biserică dintr'o zi“, Darul lef[legiu], Dumitru Cazacu, Costandin Croitoru, Stoica sin Meazu (?), Agatia Pribeg“. Scrie „popa Papa ot Biserica dintr'o zi“.

6.

8 August 7230. Doichița cu fiii vinde „ginere-meu Lupașco“ și fiicei Stamata „o casă aici în mahalaoa Bisericii dintr'o zi, care această casă au rămas de la mamă-meă și la vreme de moarte au lăsat această casă ca să o vănu, și să dau un sărindar bisericii“. Iscălesc fiii: Pascul și Stamate și marturii Marin, „Stan vnuc Doichiții, vănzător“, „Voicul vănzător“, Neacșu Țuguleaia (*sic*), Vișana, Ion grămăticul. Scrie Popa Ștefan.

7.

20 Septembrie 7245. „Epitropi răposatului Șärban biv staroste dă neguțători“ dau zapis „la măna dumnealui doftorului Dumitru Pamberi“: „întamplându-să numitului mai sus moarte și lăsându-ne pre noi epitropi pă toată casa dumnealui, a da și a lua și a răspunde la toate, atât la ale casii, căt și la datorii, la care rămăind în urmă cătăva datorie“ și avînd Pamberi a lua „bani curați fl.—“, în loc de bani dau „un loc dă — prăvălii... ot mahalaoa Grecilor, la uliță, care merge podu la Curtea domnească, fiindu-i și dumnealui dă cumpărătoare dă la jupăneasa Despa Popeasca, nora răposatului Cărsti Ghidului biv Vel Vist. și da la nepotul Vistierului Cărstii, anume Tudorache“. Prețul: 850 de taleri. „Din locul Brădeanului pănă în locul Saulii ce-l ține Ștefan Stolc. sin jupănesii Neagăi Lămboi..., după cum adeverează cartea dă hotărnicie a județului tărgului Bucureștilor“. Să ție locul „și dă către copilele răposatului Șerban staroste“.

8.

15 Iunie 7253. Enache Nona polc. scrie „jupănesii Păuni Coco-rascăi“ pentru casele din mahala bisericii Enii, „care case le-am cumpărat și eu de la Călina Ceaușoaia“, pentru 45 de taleri. Marturi: „Iorga Lupănescu logt. za Vist., Ion Mălt., copii dă casă“.

9.

20 April 7254. „Anuța ce au fost soție răposatului Ianache Popa polcovnic“ cu fiul Ioniță dau „Radului Văcărescul Vel Logt.“ „un loc de casă... în mahala bisericii Ianii“, cumpărat de la mănăstirea Glavaciog, „fiind dat danie mănăstirii de răposata dumnei jupăneasa Zamfira Știrboica, care loc merge pe din sus alătura

dn uliță cu gardul nostru și pă din jos iar alătura cu gardul bisericii Ianii, păna în gardul dumnealui Șärban Pitar; numai să o lese ulicioară mică, după cum au fost mai nainte“. Prețul 80 de taleri. „Iar, de ar fi vre o pricină pentru acest loc, zicând mahalagii că ar fi fost loc de care, la aceasta noi să avem a răspunde“.

10.

1-iu Septembre 7261. „Costandin Post. Caramanlău înpreună cu jupăneasa mea Safta“ dau scrisoare „jupănului Athanasie Thodor“ pentru casele din mahalaua bisericii Ianii, „care case le-au cumpărat răposata muma noastră, adică soacră-mea, dă la Ianache Nona polc.“. Preț: 25 de taleri. Iscălesc „Costandin Caramanlău post., vânzător“, „Safta, fiica jupănesii Păunii Cocorascăi, vânzătoare“, popa Ivan, „Istrate ispravnic ot Ciorogără“, Stanciu.

11.

3 Februar 7261. „Safta, fata Petri Șärban“ dă lui Radu Văcărescu biv Vel Stolnic „un loc de casă... în dosul caselor dumnealui, care loc este din ulucile curții dumnealui păna în curtea popii lui Ivan, care și tată-mieu îl are iarăși de cumpărătoare..., cu prețul ce l-au cumpărat și tată-mieu. Dar, nefiind zapisul cel de cumpărătoare față, mi i-au dat dumnealui acum înainte tl. 15, păna când voi lăua zapisul de la unchi-mieu Costandin Alecxan, și atunci pe căți bani să vor coprinde în zapisu și ce să va mai face să aibă a da dumnealui bani.“ Marturi: Ilinca Greceanca, „pop Dobre ot biserica Vergului“, „pop Ivan mart. ot mahalaoa Biserica dintr'o zi“.

Scrie „pop Milea ot Biserica dintr'o zi“.

Adaus: „ipac mi au dat la un sărindar tl. 8 în măna mea i tl. șapte în măna dumnei jupănesii Ilinca Greceanca pentru cheltuiala care au plătit la zăcerea cocoanei Saftei, și s'au dat toți banii“. Iscălesc Ilinca Greceanca și popii Dobre și Milea.

12.

10 Decembrie 7262. „Negoiță Hîntescu, copilul de casă“. cu soția Maria, dau zapis lui Dragne abagiu pentru că i-au vîndut casa „din mah. Biserica dintr'o zi, cari este făcută de mine, iar locul îmi este lăsat danie de la răposatulu Vornicu Mihalache Carageă“, pe 165 de taleri.

Marturi: „pop Ivan ot biserica dintr'o zi, pop Milea ot mah. Bi-serica dintr'o zi, Radu Slăvescu căpitan, Tudor Slăvescu, cumnatu lui Negoiță, Nițul Hîntescu, Dragomir Slăvescu, copil din casă, Dragomir Bilărescu, copil din casă, Zota Iane, cupeți“.

13.

15 April 1755. „Unchiaș Lupașco dinpreună cu soția mea, anume Stamata“, dau zapis lui Radul Văcărescu biv Vel Stolnic. „Precum să să știe că din porunca dumnealui Costandin Dudescul Vel Vorc. au venit Ivan vt. Vorc. i Socol vt Vornic i cu Stanciul căpitan și cu doi meșteri de lemn i cu un zidar, dă ne-am prețuit casa noastră și cu locul ei, cea din curtea dumnealui, drept tl. 65, și, noaoă plăcându-ne, ne-au odihnit după prețul la ce au prețuit-o“. Cu acel preț o dă lui Văcărescu.

Marturi: „eu pop Manta ot biserica Enii, eu pop Milea ot Biserica dintr'o zi, eu pop Apostol ot biserica Enii, eu Ivan vt. Vorc., Socol vt. Vorc., eu Stanciul căp., eu dascal —.“

14.

28 April 1763. „Ioniță Nona sin Costandin Nona, dinpreună cu unchiu-mieu Athanasache“, dă zapis lui Radu Văcărescul biv Vel Clucer pentru casa în dosul grădinii dum. aici, în mahalaoa Ianii“, pe 70 de taleri. Ἀθανάσιος Θεοδόρου θεοφάνης, „eu Zmăranda, sora lui Ioniță“.

15.

Mart 1766. Ioan și Mateiu Nona vînd lui Scarlat Greceanu biv Vel Comis „niște case aici în București, în mahalaoa bisericii dânr'o zi, case de piață cu nemestiile ce sănt înprejur cu pământul lor, după cum să vădu îngrădite, alăture cu dumnealui Răducan Văcărescul Vel Dvorc., care case cu locul lor ne sănt rămase și nouo de la părinții noștri, și, nedându-ne îndemnă să le ținem“, le vînd cu 1.275 de taleri.

Marturi: Radu Văc. Vel Dvorc., Mih. C. Vel Vist., Pană Fil. Vel Clucer., Ianache Văcărescu Vel Pahc., Nec. Arion.

16.

28 August 1767. „Grigorie al Ug. adeverez.“ „Radul Vacărescu biv Vel Vornic, înpreună cu Vinețeanca, soția mea“, dă lui Mihai

Bărbătescul biv Vel Stolc. și soției Safta casa „din mahalaoa bisericii Ianii“, „cu grajdu, cu cuhnie, cu şopron, cu casă dă jos, cu o casă mai mică, cu poarta bună, cu puț în curte, cu curtea de uluci, cu grădina asemenea, cu casele de sus toate grijite, cu paturi cu laviți, cu păticine dă macaturi, cu uși la toate casele, căptușite, cu ferestre dă o steclă la toate casele, cu încuetori la toate ușile, asemenea și becurile iarăș cu paturi, cu laviți, cu uși, aşijdereea cu o cășcoară ce este din dosul grădinii, cu locșorul ei și cu puț în curte“, pentru 5.000 de taleri. Iscălesc „Radul Văcărescu biv Vel Dvornic, Vinețeanca Văcăreasca, Costandin Văcr. biv Vel Portar“.

17.

8 Mart 1768. „Popa Dumitrișco ot Biserica Albă“, pentru casa socrilor Lupașco și Stamata. „Iar după moartea lor, măcar că au fost pusă mie în foaia de zestre, dar, fiindcă zapisul îl didesem în măna dumnealui Clucerului Radu Văcărescul ca să stăpănească dumnealui numai, și dumnealui să dea tl. 15 noao, cum scrie în zapis, și dumnealui să stăpănească cu bună pace, care ne-au și dat bani toți deplin în măna noastră“. „Popa Codrea mart.“

18.

18 Maiu 1773.

Grigore al Ungrovlahiei arată că răposata Ilinca Greceanca Vor niceasa avea să facă la 1761 un testament prin care lăsa mănăstirii Stavropoleos o pivniță „pi ultița ce merge la Hanul lui Șerban Vodă“ (de-asupra: „la Curtea Domnească“). Scarlat Greceanu ajută mănastirea și o împrumută cu 500 de lei. Iscălește Ὁ Πογονίανης Ἀνθιμος καὶ ἐπίτροπος τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου Σταυροπόλεως, Ὁ Μηρέων Φιλάρετος, Διαμαντῆς Εὐστ. συνεπίτροπος, Κώνστας Χρίστου, Ἄγγελῆς Παναγιώτου.

19.

1-lu Septembre 1774. Safta Rusetoe dă zapis lui Stoian log. de Vistierie pentru locul de casă ce-i vinde : ie de la dînsul 1.100 de taleri. Martur : Mihalache Rosetu. Scrie „popa Mușat duhv.“,

20.

15 Octombrie 1774. „Grigorie al Ug. adeverez.“

Stoian log. dă zapis lui Scarlat Greceanu „că dumneaei, cocona Safta Rusețoi, rugându-mă, i-am găsit în chezășia mea de i-am luat înprumut o sumă de bani la trebuința dumnei, de sănt acum ani 3 pl., și mi i-au pus casele dumnei cu locul lor ce este în mahalaoa Bisericii dintr'o zi zălog. Dar, într'atăta vreme prelungită neîngăduindu-mă pe mine acest neguțător de la care lu[ăiu] acei bani de i am dat dumnei, m'au apucat cu zor, și mi i-am vândut dintr'ale mele, cu preț, făr de preț, și am plătit toți bani ce-i luate sem la trebuința dumnei“. Ea își vinde locul caselor, „fiindcă casele ce era pe acest loc, după cum ale altora mulți, aşa și ale dumnei din întămplarea vremii i s'au prăpădit, cu toată împrejmuirea și cu îngrădișul“. El îl cedează lui Greceanu pe o mie de taleri. Marturi : Δημήτριος Γκῆκας, Panu Fil., Ștefan Prăsc., Nic. Brâncov., Δημητράκης Παναγιώτης, Nicolai Lehliu, Ἡλίας πρώην. καμαρ[άσης].

21.

15 Februar 1775. „Dragnea abagiu“ scrie „cocoanei Necșuței Văcăreascăi“ pentru „un loc de casă în mahalaoa Bisericii dintr'o zi, alătura cu locul dumnei răposatei cocoani Marii Văcăreascăi, surorii dumnei“, cu care face schimb, luând altul, „locul dumnei, în mahalaoa bisericii Enii, unde au avut și case pe elu“. Marturi : Iorga staroste, Ioan cupețul, Diicul cupeț, Neculae cupeț.

22.

Mart 1775. Necșuța Văc. dă „dumnealui nepotu-mieu Scarlat Greceanu“ „un loc de case în mahalaoa bisericii dintr'o zi, care loc îl am și eu de schimb de la Dragnea abagiu“, pentru 160 de taleri, „mai căzându-i-să dumnealui, fiindu-mi rudă, fiind și vecini, și de o parte cu locul dumnei răposatii surorii-mi lelii Marii Văcăreascăi, care îl are cumpărat, și pă de o parte cu locul dumnei Saftii Cărăbătoiae, ce-l stăpănește dumnealui“.

Marturi : Δημήτριος Γκῆκας, popa Ioan bsc. dintr'o zi proistusul. Scrie Costandin logf.

23.

„Gașpar ot Focșani, zet Malhazu“, „dumisale Hagi David, lui Hagi Iacov“ „Având Izdail 2 prăvălii aicea în București lăngă hanul lui Șerban-Vodă, pe locul mănăstirii Sfeti Gheorghe, o prăvălie dintr'acestea din sus de lăngă jupăn Husein, lăsându-mă pă mine vechil cumnatu-mieu Bogdan, snă lui Malhaz, nepotu lui Izdrail, ca să văzu această prăvălie“: vinde una pe tal. 125.

”Ο ἡγούμενος τοῦ Ἀγίου Γεωργίου Ἀγθιμός.

Celealte iscălituri, armenești.

Scrie Barbul logt.

24.

25 Iulie 1775. Anaforă a lui Iorga, staroste de negustori din București, pentru procesul dintre „Ioniță Botezatu din Armeni cu Carabet Armean“, pentru „marfa ce au luat acest Carabet cu Hagî Cabet, tată-său, din prăvălia lui Ambrun Armean, cumnatu lui Ioniță Botezatu și unchiul lui Carabet - rm[ean]“. Nu arată „foaie dă marfă“. „Din gură“ spune că face 900 de taleri și are datorie 200.“ Am mai întrebat pă Carabet, dă vreme că au fost datorie multă când au luat marfa din prăvălie, dat-au știre la Domnul sau la zapisul tărgului, chiemat-au pă acei datornici să fie dă față, luat-au marfa din prăvălie cu orănduiala neguțătorii, făcut-au foaie dă prețuirea mărfi ce au luat dinpreună cu datornicii, după cum știm obiceiul. Și el arată că niciunul de acestea n'au făcut, ci numai au venit cu tată-său Hagî Cabet și cu starostea al lor dă Armeni și au făcut zapt prăvălia și au luat toată marfa cătă s'au găsit, dar cătă marfă și dă ce prețu au fost n'are niciun temei; mai vărtos datornici pă acea vreme nu era față, ci zice că au fost risipiți. Care să cunoaște că ei n'au umblat după orănduieala neguțătorii, să dea jalbă la Domn, să ia înscris toată marfa dinpreună cu starostea dă neguțători și fiștecare datornec să-ș fi luat datorii după dovada ce ar fi avut, ci într'ascunsu au răpit prăvălia și marfa, care sănt în vină că nici acum socoteala nu arată dreaptă, ci o încurcă când zice că au luat datornicii marfă de tl. 700, când dă 710, și nicio adeverință la măna n'are sau vre o doavadă dă cătă marfă și dă cătă datorie au fost nu arată cu foaie, ci numai cu gura“. Chemați vecinii spun că „Pârvul iuzbașea, care pe acea vreme au fost vecini cu prăvăliaiă lăngă acel Ambru Arm. și măr-

turisăscă că acel Ambrun îl știe că au fost om cu putere și nu-l știe să fi avut în prăvălie marfă numai dă atăta sumă dă bani, ci avea mai de multă sumă. Au mai venit și Ion rachierul ce au fost pe acea vreme și el vecin cu Ambrun Armean și mărturisi tot asemenea... Și mai zise și a căsta că, într'o dimineată, sculându-să, au văzut pe Hagi Cabet, tatăl lui Carabet, și pă Carabet că au scos pă sora lui Ioniță, nevasta lui Ambrun Armean, numai cu trupul, și ei au închis prăvălia și au făcut zapăt oată marfa, și, întrebându el pă sora numitului Ioniță ce este pricina, iar ia au răspunsu lui Ion rachierul zicându că acești Armeni au venit cu veste că au murit bărbatu-său pă drum, ducându-să la hagealăc, și ia au trăit cu bărbatu-său atăta vreme și au făcut și copii, și acum o scot numai cu trupul din casă. Care Carabet Armean zise că copii n'au făcut sora lui Ioniță cu unchiu-său Ambrun, dar au venit mărturii și au adevărat întăi din gura unii fete ce au avut-o Ambrun în casă dă au crescut-o, zicându că au făcut doi copii, dar nu le-au trăit. Deosebit și o preoteasă a nnu! popă armean au mărturisit că și ia știe că au făcut copii“. Acte de zestre, etc., n'au. „Mai vărtos că, cănd merge cineva la hagealăc, să bizuește sirmealii lui, iar nu cu datorie“.

Iorga staroste, Gheorghe cup., „Deicul cup., Ioan cup.“

Prețuirea se face cu zidari și lemnari
tl. bani

8 tălpi mari	14
4 tălpi mici	5
37 stâlpi	48
55 proptele	4 15
28 căpriori	17
40 grinzi i cosorove	12
3.000 podini, însă 2 coturi	9
16 grinzi i cosoroabe	4
3 ferestre	2 30
3 uși	7 60
15.000 podină d'asupra	45
10.000 olane	40
40 scănduri dă teiu	3
52 scănduri dă teiu	3,90
12 grinzi dă pat	3,60
30 scănduri di pat	

1 zgheab înainte	1
150 lați	5
40 scănduri dă teiu	3
500 cuie de lați	2
24 scănduri stejar	4,96
24 fiare dă uși i la tărabi	8
22.000 cui de uluce	39
10.000 piroane	5
1.000 piroane jos	2,30
2.000 cuie la podit	4,60
1.000 uluce cu toată cheltuiala	100
14.000 cărămidă cu nisip, cu lucrul	85
Lucru prăvălii dă lemn	80
	508,39

Adică cinci sute opt, bani 39 totă suma.

...Ține prăvălia cu chirie, pă an căte tl. 50, însă tl. 39 ia acel stăpân cu prăvălia, iar tl. 11 dă la egn., dă la Sfântu Gheorghie, pentru loc, fiind al mănăstiri“.

25.

3 August 1775. Anaforă („Grigorie al Ug., Cozma Buzău, Δημήτριος Γκέκας, Di Racoviță, Nicolae Ded. Vel Vorc., Radu Vel Dvorc., Necolae Știrbei, Ștefan Prășcovean Vel Logt., B. Știrbei Logt., Scarlat 3 logt.): cercetare în pricina Armenilor. Mama lui Ioniță face jurământ cu privire la zestre. Se vede că Ambrus „n'au fost lipsit în săracie, nici dator“. Se aduce martur Theohari cupet, care mărturisește înaintea Mitropolitului și a episcopului de Buzău că s'au cheltuit 355 tal., 99 pentru dresul prăvăliei. „Cum și Neagul Lipceanul dete mărturie cum că au văzut și el când au cheltuit acești bani, cum și un Ioniță bogasier asemenea dete mărturii.“ Se decide a i se da lui Ioniță 625 de taleri, 99 bani, lipsa de zestre. Urmează decisia domnească.

26.

Novembre 1775. „Ioniță Botezatul sin Moise Armean, Mariia, soția lui Ioniță“, vând lui Dumitache Ghica Vel Ban „o prăvălie la hanul lui Șerban-Vodă, pă ulița ce merge în Șălari, însă pă locul mănăstirii Sfete Gheorghie, care pentru loc pe tot anul a dat chi-

rie căte tl. 11; care prăvălie este într'un perete și într'un văliș cu prăvălia dumnealui Banului, și pentru a căstă prăvălie ne-am judecat cu Carabet Armeanul, nepotu lui Ambru Armean, ce a ținut o soră a noastră“. Prețul e 500 de taleri. Ὁ ἡγούμενος τοῦ Ἀγίου Γεωργίου θεῖεέννο.

27.

14 Decembrie 1776. Raportul către Dumn al lui „Grigorie al Ug.“ pentru „Lupul logofetel de aici“ și „Mariia, soacră-sa, soția Medelnicerului Dumitru Moraiti“. Chemat să judece, trimete părțile la „dumnealui starostea za neguțători“. Se decide pentru zestrea unei moarte după „pravilă“.

28.

23 Maiu 1777. „Costea, Cazacul agesc, dinpreună cu soția mea, Caplea“, dă zapis lui Scarlat Greceanu, pentru o „casă dă cărămidă, însă o casă mare i o cămare și cu o magazie și grădini, pă locul mănăstirii Radului-Vodă, în mahalaoa Cărămidărilor-dă-sus, în care grădină pomi sănt puși dă mine toți“. Vînzare cu 80 de taleri. „Iar, pentru chiria locului, haveetu (*sic*) mănăstirii, să aibă a da dumnealui pe tot anul chirie căte un tult, după cum au dat și eu dă cănd am intrat pe acest loc și după cum mi-au fost mie aşzămentul și vorba“. Marturi: „popa Crasen eromonah ot Sfete Leftherie, popa Stan“.

29.

26 Iunie 1779.

Cel ce să străduește la lucruri folositoare sufletului și priimite Dumnezeului nu numai la această viiață dobândește cinsti și mărire, ci și după moartea lui rămăne nemuritor numele lui cu pomeniri vii și rămăne sufletul lui în numărul dreptilor (care este adeverat că să găsesc multe urmări bune ce sănt destoinice să pricinuiască măntuirea sufletului, dar cea mai mare acestora deosibele mila care să face nu numai la săraci și scăpătași, ci mai mult la bisericiile Domnului), dar, dă vreme că ne-am înștiințat Domnia Mea pentru biserică dintre zi din orașul Domnii Mele București, ce este zidită dă Măria Sa răposatul Costandin-Vodă Brâncoveanu, unde să cinstește și să prăznuiește hramul marelui ierarh și făcător dă

minuni Sfântul Nicolaie, păcum că este foarte lipsită dă toate cele trebuinčoase, neavand nicio [e]norie, socotit-am Domniiia Mea ca să ne facem și noi ctitori noi la această biserică : pentru trebuinča biserici, adica a sfintei leturghii i pentru chivcnisala preočilor și a căntărečilor am închinat Domniiia Mea cu acest cinstiit hrisov al Domnii Mele tot vinăriciul domnesc din sud Ilfov, ce au mai rămas neinčinat, ca să aibă a lua la vreme în toči anii vinăriciul după obiceiu. Si spre a să păzi nestărmutat am întărit cu înșuš credinča Domnii Mele Io Alexandru Ioan Ipsilant Voievod și a prea-iubičilor Domniei Mele fii, Costandin Voevod, Dumitrašco Vvod., și cu tot sfatul cinstiitilor și credinciošilor boierilor celor mari ai Divanului Domnii Mele : pan Dumitrache Ghica Vel Ban, pan Pană Filipescu Vel Vorc. dă Țara-dă-sus, pan Dumitrašco Racoviča Vel Vorc. dă Țara-dă-jos, pan Ianache Moruz Vel Logt. dă Țara-de-sus, pan Grigorie Băleanul Vel Logf. dă Țara-de-jos, pan Ianache Văcărescu Vel Spat., pan Nicolaie Brăncoveanu Vel Vist., pan Scarlat Manul Vel Post., pan Dumitrache Fotache Vel Clucer, pan Iordache Carageà Vel Paharnic, pan Alexandru Greceanul Vel Stolc., pan Dumitrache Fălcianu Vel Sărdar, pan Pantazi Serezli Vel Sluger, pan Alexe Neculescu Vel Pitar și ispravnic, pan Ianache Moruz Vel Logt. Si s'au scris hrisovul acesta întru al cincilea an al întării Domnii aicea, în orašul Domnii Mele Bucurešti, la anul dă la Zidirea Lumi 7287, iar dă la Nașterea Domnului Dumnezeu și Măntuitorului nostru Is. Hs. l. 1779, Iunie 26.

Io Alexandru Vvod mlstiu bjiiu gspdar.

(Pecete.)

Iscălitura Mării Sale

Io Alexandru Ipsilant Vv.

Ianache Moruz Vel Logt. pročt.

Trecută în condica Divanului.

Reprodus la 1782 de Nicolae-Vodă Carageà (fii: Gheorghe, Ioan și Constantin, boieri: Pană Filipescul Vel Ban, Dumitrašco Racoviča Vel Vornic de Țara de-sus, Ianache Moruz Vel Vornic de Țara-de-jos, Manolache Brăncoveanu Vel Log., Grigorie Băleanul Vel Log., Ianache Văcărescul Vel Spătar, Scarlat Greceanul Vel Vist., Nicolaie Mavrocordat Vel Post., Costache Ghica Vel Clucer, Zanfir Vel Pah., Costandin Comăneanul Vel Stol., Matei Ruset Vel Comis, Ioan Crežulescu Vel Sluger, Grigorie Alexeanul Vel Pitar).

30.

14 Iulie 1780. Mihai Bărbătescu, ceauș za aprozi, și Șärban Bărbătescu vînd lui Scarlat Greceanu biv Vel Log. „un loc în fundul grădinii noastre, care loc să hotărâște cu gradina dumnealui, nefiindu-ne de trebuință“, pe 170 de taleri. „Însă acest locu pe din jos merge alătura cu locul fetelor preoțesii și să hotărâște și cu uli-čoara până unde dă în locul grădinii dumnealui, însa până în cruce care în fața grădinii dumnealui, d'a curmezișul sant stânj.-, iar de jur înprejurul îngrădișului săntu stăj.—“.

31.

26 Mart 1781. Costandin Pamberi vinde lui Scarlat Greceanu biv Vel Lo : „doaă prăvalii cu locul lor în mahalaoa biserică Grecilor, pă ulița ce merge la poarta Curți domnești..., care prăvalii au fost cumpărate da răposatul tată-mieu după zapisele cele vechi... și mie acum îmi sănt date dă dumnei mumă-me; ce să învecinește pă din jos cu locul prăvalii mănăstiri Bradului și, pe din sus, iarăș cu alt loc al mieu; ce sănt pe acel loc prăvaliile lui Gheorghie băcan; și locul acestor doaă prăvalii în fața uliții sănt stânjeni —. Si într'aceste prăvalii pre din jos, spre locul prăvaliilor mănăstiri Bradului, este și uličoară, care uličoară nu intră întru ačastă vănzare“. Prețul: 1500 de taleri. Marturi: Ilinca Sărdăroaia, Manolache Spinarache, Bălașa.

32.

2 Iunie 1781. „Oprea, scutelnic spătăresc dă la steagul al patrulea, sin Calotă ot mah. Cărămidari-da-sus“, dă zapis lui Scarlat Greceanu Vel Vist. pentru „o grădină dă pomi alătura cu grădina dumnea ui ce o aie lăngă Dămboviță, pământul mănăstiri Radului-Vodă“. Prețul: 80 de taleri. „Care gradină am avut-o și eu cumpărată, iar casa să mi-o ridic, și bucate ce le am semănate în grădină, să fie ale mele“. Marturi: „popa Stan duhv. ot Biserică dintr'o zi, Bănică Greceanu, Mih. biv ceauș“. Scrie Nicolae logf.

33.

25 Novembre 1781. Vintilă Prejbeanu da lui Scarlat Greceanu Vel Vist. pentru cele două prăvalii „ce scrie în dosul zapisului că s'au cumpărat dă la Mart 26 1781 de la Costandin Pamberea și

Ilinca Sărdăreasa“. „Este zapisul dă cumpărătoare pă numele dumisale, dar prăvăliile eu l-am cumpărat cu banii miei. Deci acum, luându dumnealui 300 dă stănjăni dă moșie la Conțești sud Dămboviță cu schimbu dă la Preasfinția Sa părintele Mitropolitul țării, chir Grigorie, care moșie este alătorea cu moșia mea ce o am și eu dă clironomie dă mătușă-mea Ilinca Conțească“, fac schimb, luând el prăvăliile „ce s-au cumpărat cu banii miei“. Marturi: Zamfir Jăian Clucer, Δημήτριος Ηερόκαρης.

34.

28 Ianuar 1782. Șerban Bărbătescu vinde lui Scarlat Greceanu casele „ot mahalao Enii, însă case de piață cu pământul lor, cu curte, cu grădină, cu grajd și cu toate nămestiile pân prejur, după cum să vădu, fiindu-mi și mie rămase dă la răposatul părintele mieu, dumnealui Mihaiu Bărbătescul biv Vel Paharnic și, înpărțindu-mă cu fratele meu, dumnealui nenea Mihai Bărbătescu biv ceauș za aprozi, după moartea părintelui nostru, s'au venit în partea mea aceste case“. Prețul: 500 de taleri Marturi: „Mihai Bărbătescu biv ceauș za aprozi, Iord. Rudea[nu]“.

35.

26 August 1782. „Pătrana, soția lui Constandin“, vinde lui Scarlat Greceanu Vel Vist. „o grădină dă pomi alătorea cu grădina dumnealui ce o are lăngă Dămboviță pă pământul mănăstirii Radului-Vodă“. Prețul 110 taleri. „Care grădină o am dă la părinți miei și eu, iar casa întru care mă aflu săzătoare dumnealui să nu aibă niciun mestec (*sic*) cu ia, ci să fie iarăș bună a mea, cum și bucatele ce le am semănate acum în grădină să fie ale mele“.

Marturi: „Dumitru Argintar, popa Stan duh. dă la biserică dintr'o zi“.

36.

3.000 tl. iaste zapisul dumnei Clučr. Mariuții Cămpineascăi, însă vănzarea pă sj. $12\frac{1}{2}$ locul dă la Biserică Doamnei, i 30 suflete dă Țigani sufletul căte tl. 30, 1783.

37.

1783. Trăsura locului jupănesii Ilincăi, care, fiind cumpărat dă dumnei jupăneasa Manda Sluğ. dă la Corbeanul, din colțul locului

dăspre ulița ce merge la Hanul lui Șärban-Vodă, drept în sus pă lăngă Podu Mogoșoai pănă în colțul gardului breaz.

... Din Podul Mogoșoai pă lăngă ulița ce merge la Hanul lui Șärban-Vodă pă într'alt loc al dumnei jupănesi Mandi.

... Din ulița ce merge la Hanul lui Șärban-Vodă drept pe dănaaintea Biserici Doamni pănă în gardul braz.

Din locul dă la Corbeanul drept pă ulița ce merge la Hanul lui Șärban-Vodă, pănă în locul mănăstirii Gorgota.

... Din locul Corbescului pănă în locul lui Vasile Vinețeanul.

38.

1-iu Februar 1783. „Mariia, soția răposatului Șärban“, vinde lui Scarlat Greceanu biv Vel Vist. „o grădină cu pomi, la fundul grădinii dumnealui ce o are la Dămboviță pă locul mănăstiri Radului-Vodă“. „Însă grădina cu pomi ce dă capul în Dămbovița și grădinița ce este casa împotriva grădinii dumnealui Banului Filipescu, peste uliță.“ Prețul: 170 de taleri. „Grădinița cu casa ce este în ulița ce merge la morile Sfântului Eleftherie, însă numai pomii și casa, iar locul iaste al mănăstiri Radului-Vodă.“ Marturi: „Voico cojocar, zet Mariia, împreună cu Mușa, fata Marii, vânzătoare; pop Stan ot biserică dintr'o zi, pop Nicolaie ot tam, Vintilă Pitr.“.

39.

8 Februar 1783. Egumenul din Cotroceni dă lui Scarlat Greceanu biv Vel Vist. un loc în fața grădinii lui lângă Dămboviță. Chirie de 10 groși pe an. (Grecește.)

40.

† Adeverez cu acest zapis al mieu la cinstită măna dumnealui Scarlat Greceanul biv Vel Vist. precum să să știe că după moartea răposatului soțului meu dă toată periusia casii mele ce au fost m'am despărțit dă fețori miei, unde fiindu față și Preosfinția Sa părintele Vlădica Sidis chir Grigorie, orănduit fiindu dă Preasfinția Sa părintele Mitropolitul, unde s'au întămplat și Preasfinția Sa părintele Vlădica Sardeon, la înăpărțeala ce am făcut cu fețori miei, din care periusie a răposatului soțului meu nu m'am înăpartașit nimic, ci numai din zestrele mele, ce mi-au fost dat dă la mumă-mea și dă la neamul meu, întru care parte mi s'au venit o sumă dă suflete dă Țigani și o parte din locul ce am avut lăngă

Biserica Domneasca ; deci dar, avându mare trebuință de bani pentru păsuri, dă a mea bună voie și nesilită dă nimeni am vândut dumisale treizeci dă suflete dă Țigani, cu foaie iscălită dă numele lor, și locul care mai sus arăt, însă : 12 stanjini în fața uliți și 12 stanjăni spre biserică, în bani gata, tl. 3.500, adică trei mie și cinci sute, care bani i-am luat toți dăplin în măna mea. Deci să aibă dumnealui și coconi dumnealui a stăpăni cu bună pace dă cătră mine și dă către tot neamul mieu, pentru că a căstă vănzare am făcut-o cu știrea Preasfinții Sale părintelui Mitropolit și a ruedelor mele și altor obraze da cinste, care mai jos să vor iscăli. Si pentru mai adevărată credință m'am iscălit mai jos, puindu-mi și pecetea ca sa să creză. 1783, Fevr. 15.

Maria Cantemiroie, vănzătoare, Kostavtīos Kaptivavos Ȣeoēovo. Însă din treizeci dă suflete dă Țigani ce avem după tocmeala cu dumnealui i-am dat numai doooăzeci și şase dă suflete, iar trei suflete n'am avut dă unde sa-i dau și au rămas a mi-i da.

Maria Cantemiroaia. Kostavtīos Kaptivavos.

Urmeaza numele lor: și un „plugariu“, un „zidariu“, doi lăutari.

41.

21 Februar 1783. „Dobre Cazacul“ vinde lui Scarlat Cornescul (*sic*) biv Vel Vist. „o gradină alătorea cu casa dumnealui din sus, și locul cu pomi“. Marturi: „Tiul mahalagiu, Gheorghe Cazacul“. Scrie popa Vladul.

42.

24 Februar 1783. „Unchiaș Chiriță Ungurean“ vinde lui Scarlat Greceanu biv Vel Vist. un loc „pă moșia mănăstiri Cotroceni, în mahala Căramidari-dă-sus, alătorea cu bordeiul jupănlui Ștefan Arnaut, având și eu un bordeiu și pușintei pomi.“ Prețul: 40 de taleri. Marturi: soția Maria și fiul Grigore. Scrie „popa Nicolae ot biserica dintr'o zi“.

43.

24 Februar 1783. „Ștefan Arnăuti“, cu nevasta Ana și copiii: Dumitru, Șärban și Stan, vinde lui Scarlat Greceanu biv Vel. Vist. „pă un loc al manăstiri Cotroceni, în mahala Căramidari-dă-sus“, „în malul Damboviță... Mi-am făcut bordeiu, mi-am făcut pomi“. Prețul: 40 de taleri.

44.

2 Mărt 1783. „Ene croitor, cu nevasta mea Sora i cu doi copii ai miei, Vălcul și Dragomir“, vând lui Scarlat Greceanu biv Vel Vist, „o grădină cu pomi în mahala Cărămidari-din-sus, pă moșia mănăstiri Radului-Vodă“. Prețul: 75 de taleri.

N. IORGA

DOCUMENTE
PRAHOVENE ȘI DÂMBOVIȚENE
PRIVITOARE LA MOȘIILE LUI SCARLAT GRECEANU

Documente prahovene și dâmbovițene privitoare la moșiile lui Scarlat Greceanu

---

1.

14 Februar 7118. Stoica, feitorul Radului Mehedințul“, dă „iuz-[bașel] Dimilian ot Tărăceni“ moșie la Tărăceni, „însă partea Cal-čului și a frăține-său lui Nanea, precum scrie și zapisul care au fost miluitu Stoica Tărăceanul logt. pă fină-său Radul Mehedințul“. Marturi : „Florea și socră-său Manea ot Tărăceni și Vladul Bicu-lescul și frate-său Badea și Radul feitorul Stančului Mănescului și Ispas ot Văleni și Stoica feitorul lui Lepădatu otam și Stan Belu, Dinul lefegiul ot București“.

Tot așa de la „Tudor sin Baico ot Tăriceni“ (marturi „Dumitru al Matei de la Tărăceni, Florea Mărzănescul ot tam, Manea ot tam, Radu logt. sin Gherghe Șufarul, Lefter căpt. ot Buzău, Andreiu căpn.“ Acest din urmă semnează: „Andrei căptn. Radoș“ ; 15 Mart 7171).

La 7232, 1-iu August, „Vasile sin Voico Mărzănescul ot Tărăceni“ vinde pârcălabului Apostol. Apoi popa Pricopie, Vladul Pre-descul („ne-au datu bani pă vin, vadra po bani 12; eu Vladul pă vedre 8, tl. 8, noi, și eu Dumitru pă vedre 100, tl. 10 noi, și să avem a duce vinul aice, în București, și să fie vin bun pă plăcere, cu chiria noastră, cu scăzământul nostru, numai să-l punem în pimnițe la vremea lui, pănă la Sfete Aranghel, iar, neaducându-l la vreme, ce cheltuială s'ar face, au vre o zăciuială, să fie totu de la noi“).

Într'un alt act apare „mătuşa Bogdana“.

2.

„Eu Nedelco Post. ot Mrăše, dăînpreună cu jupăneasa lui, Mariia. Scris-am zapisul nostru ca să fie la măna lui Socol Peh. și fe-

čorilor lui ca să să řtie că ne-am tocmit cu Socol Peh. de i-am vândut ocina în Răzvad, însă de în partea noastră, de în funia cea bătrână jumătate de preste tot locul... Pentru că am vândut noi de bună voia noastră lui Socol Peh. drept 15.000 dă aspri gata, căci este el mai volnec a cumpăra, căci este *frate de ocină*, și încă am pus și marturi, anume: jupăneșco biv Vel Vornic și Fiera Vist. și Neagul și Gherghe, fețori lui Mihai de Trăgșor, și Dumitrașco Comisul, și, din Târgoviște, Ieremiiia diiacon și Stan cupețul și brat ego Prodea, și din Răzvad popa Lazăr. Însă am luat bani ce sănt mai sus scriși de în casa Fieri dorobanțul din Târgoviște... Pis Lepădat Logt. ot Târșor... dni, lit 7131.“

(Iscălituri.)

3.

6 Septembre 7132. Alexandru-Vodă, fiul lui Radu, nepotul lui Mihnea, pentru „Socol Păharnecul dă la Cornești, fețor lui Drăghici Stolnic și jupănesii Erini, nepoata jupănumului Socol biv Vel Vornic“, pentru satul Bordosani jumătate, „și din balta cu peștile“, „însă toată parte căt au ținut moșul său jupăneșco biv Vel Vornic“, apoi satul Părliți jumătate, „dă baștină a jupănumului Socol biv Vel Vornic, apoi, cându au măritat pă fii-sa, jupăneasa Erina, după jupăneșco Drăghiciu Vornic din Cornățani, el au dat și au înzestrat cu acest mai sus zis sat Bordosani jumătate și satul Părliți iar jumătate... Iar, când au fost aproape la moartea ei și au căzut la boală dă moarte, ia au trimis dă au chemat mulți boeri bătrâni și buni oameni: Barbul Vorc. ot Tătarlegi și Stan logt. dă la Slăvești și jupăneasa Mariia a lui Vintilă Banul dă la Cornățeni și fii-său Necula Pah. și popa Calin și Dančul dă la Drăgoești și Dragomir logt. dă la Fundeani și Ignat dă la Dobrițeanul și dă la Cornățeani Ivan, și au strânsu ia pă acești mai sus ziși boeri la casa ei, la satul Cornățeani, și aşa au zis ia însuși, jupăneasa Erina, cu limba ei cum lasă ia aceste moșii mai sus zise sate ale lor fiului-său Socol Peh., pentru că au căutat și o au cinstit ca un fețor bun pre părintele lui, încă pănă ce au fost ia vie în viața ei, apoi încă au lăsat ia cum după moartea ei să fie toată grija după capul fii-său Socol Peh. ca să-i facă toată pomenirea ei ce trebuiește omului mort.“ (Acum vine Socol) și au arătat și zapisul ce au făcut lui mumă-sea, jupăneasa Erina,... scrise cu mare blestem“. Confirmă Domnul. Se adauge, de la Răzvad, partea lui „Nedelco Post. dă

la Mrășa și a jupănesii lui, Marii“, și „patru țarine la cămpu și doaoă curt... cu pomi pă gura Răzvadului... Am văzut și cartea părintelui Domnii Mele Io Radul Voievod dă vănzare și dă rămășire“. Marturi: „jupan Papa Vel Vornic i jupan Aslan Vel Logt. i jupan Rizea Vel Vist. i jupan Necula Vel Spatr. i jupan Vartolomei Vel Stolnic i jupan Bratul Vel Comisu, i jupan Gorgan Vel Pah. i jupan Trufandă Vel Post... Si eu bătrânul Stan logofătul dă la Săvești am scris“.

(Traducere de dascălul Lupu.)

4.

19 Octombrie 7132. Alexandru Voievod, fiul lui Radu, nepotul lui Mihnea, strănepotul lui Alexandru, pentru Socol Păharnicul, fiul lui Drăghiciu Vornic de la Cornățeani, pentru moșia de la Răzvadul-de-sus, a treia parte, zisă Ciumeasca. „După aceia Ivan Noroceea Vorc. el au măritat pe nepoată-sa, jupăneasa Mariia, după Nedelco Post. din Mărăcineni și întru aceia au înzestrat dă au dat această mai sus zisă moșie, a treia parte dă la Răzvadul-dă-sus, și cu rumăni zestre, ca să fie ai ei și a feorilor 'ei moșie ohabnică, iar lui Ivan Noroceea Vorc. vechnica lui pomenire... Deci, cându au fost acum, în zilele Domnii Mele, iar Nedelco Post. și jupăneasa lul Mariia, ei au sărăcit și au ajunsu ei vreme de greutate și dă nevoie și dă nădejde și dă datoria lor ce au avut preste capul lor, apoi s'au sculat dă au văndut toată partea lor dă la Răzvadul-dă-sus, a treia parte, ce au avut, și cu toți mai sus ziși rumăni slugi Domnii Mele Socol Peh., feor lui Drăghiciu Vornic dă la Cornățeani“, pe 32.000 aspri gata, „4 coți dă grana 5: fac prețu 2.000 aspri, pentru că i-au fost frați din moșia din sat, decât alți oameni streini din altă parte, care nu să cădea a intra între moșiiile lor... Si cu marturii oameni buni și bătrâni boiari, anume Ivașco Vornic dă la Băleni și Fiera Vist. dă la Leurdeni și jupăneasa Grăjdana Spătăreasa din Mărcești și Staico Post. dă la Șântești și fii-său Radul și Para Clučr. dă la Șântești și Necola Comisul dă la Ionești și... cel bătrân și Lepădat logt. dă la Tărgoviște, și s'au dat bani ce s'au dat mai sus în măna lui Nedelco Post. și a jupănesii lui Marii la casa Parii Clučr. la Tărgoviște“. I-a întrebat personal Domnul, care confirmă. Adauge partea „Badei Spătarului“, și din apă și din uscat“, la Mandreasca, în preț de 20.000 de aspri gata, cu zapis, având drept marturi pe: „Preda

Peh. dă la Răzvad și Dumitrașco Spatar și Niadelco Peh. și Nedelco Post. dă la Mărăcineni, și s'au dat bani la casa lui Nan cizmariul...“ Confirmă. Se adauge „moșia în Șântești, partea tătănișau Drăghiciu Vorc. toată“, de baștină „apoi, după moartea lui Drăghiciu Vorc. au făcut Socol Peh. tocmeală cu nepoată-sa Chera, fata frăține-său Vintilă Cluér., și cu bărbatul ei, anume Iane Peh., fețor lui Tudoran Pitar, pentru căci dă'ntăi au fost ținut în doao și la Șântești, și la Dăngești iar în doaoă Socol Peh. și cu nepoată-sa Chera... Face schimb cu ei“. Zapis cu marturi: „Tudor Logt. dă la Vlădeni și Staico Post. și Para Clucer și Nedelco Comisul“. Socol vinde pentru a răscumpăra ceva la Răzvadul-de-sus. Marturi: „jupan Papa Vel Vornic și jupan Aslan Vel Logft. i Mihalache Vel Vist. i Necola Spătar i Vartolomei Stolnic i Bratul Comisul i Dumitrașco Peh., i Dumitrache Vel Post.“ Scrie Stan.

(Tradus de dascălul Lupp.)

5.

27 Iunie 7133. Alexandru Voievod, fiul lui Radu, nepot lui Mihnea, strănepot lui Alexandru, pentru Socol Păh. cu moșie la Răzvadul-de-sus, „partea Radului Post. dă la Stâncești“, cumpărătură a lui Drăghiciu și a Erinei, cumpărată de ei de la „nepotu-său Radu Post., fețorul lui Cărstiiian din Stâncești, pentru 86 de taleri de argint gata“, cu voia mamei lui Radu, Neacșa, și a surorii, Frujina, și a lui Boică Șătrar, supt Mihail Voievod. Supt Radu Șărban, Drăghiciu are pără cu Boica Șătrar de la Șoplea, „pentru că s'au înfrățit cu... (sic) cel vitreg Radul Post. preste toate moșiiile și moștenirile lui“. Se cetește și cartea de la Mihai: „veche și întunecată și spartă“. Întărește. Confirmă și la Șîntești, de baștină al jupănesei Maria. „După aceia, când au fost în zilele Radului Voievod Șărban, au mers jupăneasa Mara la Drăghiciu dă la Cornățeani, la nepotul ei, dă au șăzut la casa lui, și au hrănit la vremea bătrâneștilor ei, pentru că au fost bătrână și neputințoasă, iar apoi, când au fost mai nainte dă moartea ei, iar jupăneasa Mara ia au dat și au miluit pă nepotă-său Drăghiciu Vorc. cu această mai sus zisă parte a ei din satul Șîntești toată“, pentru a o griji. „Și întru aceia jupănesii Marăi i s'au întămplat moarte, atunci, în zilele Radului Voievod Șărban, și au fost atunci foarte mare lipsă și vreme dă foamete. Întru aceia Drăghiciu Vorc. el au făcut la moartea ei și la îngroparea ei mare cheltuială la popi pentru slujbă și pentru

păine și carne și pește și vin, și multă cheltuială ce au făcut și pentru săracuste și toate pomenirile ei până ce au înplut. După aceia, când au venit Ungurii în țară¹, mult rău au făcut atunci, iar Drăghiciu Vornic mare pagubă au avut, dă i s'au stricat multe haine și cărți dă moșie, și au pierdut și carteā Radului Voievod Șärban ce au fost scrisă pentru această mai sus zisă moșie dă la Șineste.“ Se confirmă acum. Marturi: „jupan Papa Vel. Vornic, i jupan Stoica Vel Logt., i jupan Fiera Vel Vi t., i jupan Nicola Vel Spăt., i jupan Vartolomei Vel Stolnic, i jupan Bratul Vel Comis, i jupan Gherghe Vel Păh., i jupan Dumitrache Vel Post.“. Scrie „Stan cel bătrân, logofăt“.

6.

15 Iunie 7136. Alexandru Voievod, fiul lui Iliaș, pentru Socol Păharnicul, întărindu-i moșia la Răzvadul-de-jos, „însă partea nepotă-său Predii Post. din Tătarani“, „ori boerească, ori călugărească, ori oroșânească, ori ale altor țăreni, sau fie ale căror vor fi, toate să fie dajnice și vinăriiciu, ca să dea din zece vedre o vadă, cum au fost legea veche“. Moșia e luată de la „nepotu lui, Preda Post., nepotu Domnii Neagăi, drept 6.000 aspri, bani gata“, pentru că „sănt amăndoi dintr'un sănge“. „Iar, de să vor afla nis careva rumâni de peste această mai sus zisă moșie, afară de acești rumâni ce s'au scris mai sus, ori fugiți, ori înpresurați dă alți bocri, toți să fie rumâni lui Socol Peh.“ O parte rămâne a „jupănesei Dospii, jupăneasa Ghini Armașului Racotă“. Zapisul de vânzare cu acești marturi: „jupan Fiera Vel Logt. și Stan cel bătrân din Slăvești și Neagul Post. și cu frate-său Gherghe Post., fețori jupănumul Mihai din Tărgșorii, și Ion finul Predi Post.“. Marturi: „jupan Hrize Vel Vornic, i jupan Fiera Vel Logt. i jupan Trufandă Vel Vist., i jupan Iaramandi (sic) Vel Comisu, i jupan Diiamandi Vel Pah., i jupan Condili Vel Post.“. Scrie „Stan cel bătrân logt.“.

(Traduce dascălul Lupp.)

7.

„Măstiiu bj. Io Alexandru Voievod i gospodinu, snu pocoinag Io Radu Voievod, davat gospodstvami siiu povelenie gospodtsva mi Stanii, nepoata Pascului de soră, fata Neacșăi, sora Pas-

¹ Cu Gabriel Báthory, în Decembrie 1610.

cului din Văleni, ca să-i fie ocină în Mușcel, și în Ursești, și în Tătărăi, însă partea moșă-său Malei toată, și de în partea moșă-său lui Voico jumătate, de preste tot hotarul căt i să va alege, pentru că a căstă ocină au fost de baștină a Pascului, nepotul Malei, și a lui Voico, unchiul Stanei, iar, când au fost în zilele lui Alexandru Voevod, fețorul lui Iliiaș Vvd., avut-au pără Pascul, unchiul Stanei, pentru aceaste ocine, cu unchi-său Mircea, fețorul Radului, pentru partea unchi-său lui Voica, pentru că au fost 3 frați pe aceste moșii ce să scriu mai sus: Voico i Balea i Radu. Deci deîn ei au rămas numai Pascul i Mircea. După aceia au ținut Pascul partea moșă-său Balii toată de într'aceste ocine. Iar Mircea au ținut partea tătăne-său Radului toată. Dar den parte lui Voico n'au vrut Mircea să dea nepotu-său Pascului nimica, ce au ținut tot Mircea. Deci s'au părăt de față la Alexandru Vvd. Pascul cu unchi-său Mircea pentru partea unchi-său lui Voico de în Mușcel și den Ursești și de Tătărăi, și aşa au părăt Mircea cum au fost plătit pe unchi-său Voico de bir de roșii în zilele lui Simion Vvd. Dentr'aceia Alexandru Voevod au judecat și au dat Domnia lui deîn Divan cum să ție Pascul partea moșă-său Malei, toată cătă să va alege, iar Mircea să ție partea tătăne-său Radului toată, iar pre partea unchi-său lui Voico... cul jumătate. Iar Mircea altă jumătate den toate ce s'ar fi să împără în doo. Iar pentru viile lui Voico ce au fost lucrat Mircea pănă nu s'au fost părăt la Alexandru Vvd., iar Pascu să aibă voe a lucrarea loc țelină unde-i va plăcea; pentru viile căte au lucrat Mircea, vii pentru vii. Și am văzut Domnia Mea și cartea lui Alexandru Voevod de pără și de rămas, cum scrie mai sus, de când au fost cursul anilor 7126, și de atuncea tot au ținut Pascul aceste moșii cu pace, iar, când au fost în zilele Domnii Meale, după moartea Pascului și a Neacșăi, iar Marga și frate-său Rădan ei s'au rădicat cu pără asupra ne-poata-să Stanei pentru partea unchi-său lui Voico, și au venit de s'au părăt de față în Divan, și aşa părălia ei ca să nu dea ne-poati-sii Stanii nimica. Iar Domnia Mea am judecat cu totu Divanul și am dat Domnia Mea să ție Stana de în partea lui Voico jumătate, cum i-au fost judecata mai denainte, și cum citia cartea lui Alexandru Voevod. De către au rămas Marga și Rădan de lege deîn Divan Drept aceia am dat Stanei cum au ținut unchiu-său Pascul, și să fie în pace. I nico da neas (*sic*) poreč gsvdmi, i sam rece gsvdmi. Pis București, Apr. 15, 7134.“

8.

5 Decembrie 7208 (*sic*). Din actul lui Matei Basarab pentru Răzvad. Socol cumpărase de la Balea Spat. din Stroiești drept 20.000 de aspri. Si de la Nedelco Pah. din Mărșani Hotarele : „din Slănicul lui Ban... Si iar din satul Dol-Răzvad ot sud Dămboviță, însă 2 părți din sat toată partea Mitrodorii ~~(1)~~ Vornicesii, cu toți rumâni, și din dealul cu viile. Pentru că au cumpărat jupân Socol Vel Stolnic a căstă parte dă ocină dă lă Preda Post. dă Tătărani, nepotul Doamnii Neagăi, drept 60.000, adică șaizeci dă mii dă bani gata“. Si „toată partea jupănesii Despii, fata lui Tudosie logt. Rudeanul“.

9.

Iunie 7150. „Theofil bjeiu mlstiiu arhiepiscop, Mitropolită vă-seia zemlea ungrovlahiscoia“, pentru „cartea“ dată de Matei Basarab lui Radul Vel Comis „pentru locuri la Tătărăi (Ialomîța), la Giumănești („ot sud Slam Rămnic Ibrail“), „din cămpu, din pădure, din baltă, din gărle și [din] săzutul satului“. „Să fie în pace... dă către jupân Cosd. Vel Post. și dă către jupân Dumitrașco Fil[ip]escul Vel Stolc. și dă către fețori lor și dă către toate ru-dele lor“. Erau cumpărate la 7144, „cu știrea și cu întrebăcunea“ celor de mai sus. După șapte ani ei protestă. „Si încă, când s’au întămplat Domnul nostru cu oștile la Buzău, atunci au rădicat acești boeri pără pentru aceste moșii..., fiind ei în gazdă în casa lui Nan izbașa, fețor lui Ban Căpt., în Buzău, dă le-au cerut toți bani în-dărăt.. Iar ei n’au vrut să dea niciun ban, ci au zis că nu le trebuiește, și tot le-au ținut cu pace până acum. Iar, când au fost acuma, ei au ridicat pără mare ca să-i lepede bani dă atăta seamă dă vreme și să-l scoață din toate moșile pre Comisul, zicând Post. Costandin și Dumitrașco Stolnic cum că au întorsu ei bani Comisului Radului atunci la vreme și au vrut să și-i ia“. Se decide în Divan „ca să jure jupan Costandin Vel Post. i jupan Dumitrașco Vel Stolnic cum că au fostu cumpărat Comisul aceste moșii, el le-au cumpărat în silă și fără întrebačunea lor, și cum că au fost dat ei bani Radului Comisului la vreme și n’au vrut să-ș ia, și cum nu le-au fost dus Comisul cărtile și toate zapisele în casa lui Nan izbașa în Buzău de pre aceste moșii... și s’au cerșut bani în-dărăt de la dănsi... Nici într’un chip nu s’au cutezat a se apuca

de jurămănt, ci au zis înaintea Domnului nostru în Divan să jure Comisul cum că au fost cumpărat, etc.“ Îl pune Vodă „de au jurat cu măinile pă sfânta Evanghelie în biserică domnească din cetatea din Târgoviște înaintea Smerenii Noastre, și fiind și Post. și Stolc. dă față la jurămănt în biserică, și prin jurămănt pre răvaș iscălit de Domnul nostru Io Matei Basarabu Vvod, și au fost ispravnic dă la Domnul nostru Stančul 2 portar ot Târgoviște“. Ceilalți „rămăne de lege și de judecată“. Blăstăm: „să fie și dă Vlădicia mea, să aibă spănzurarea Iudii și să judece la un loc cu Iuda și cu Ariia“. „Scriem Vlădicia Mea, iar mila lui Dumnezeu cu toți creștini.“

10.

„Cu mila lui Dumnezeu Io Matei Basarabu Voievod și Domn a toată Țara-Rumânească, dat-am Domnia Mea această poruncă a Domnii Mele cinstiitului boieriului Domnii Mele jupan Socol biv Vel Clučr. ca să să știe, când au fost în zilele Domnii Mele, între cursul anilor It. 7133, iar Domnia Mea și împreună cu nepotu Domnii Mele Preda Vel Clucer am căutat singur partea noastră dă la Răzvad, jumătate den sat, care au fost dă la moșul nostru jupan Datco Armaș cu judecata țării, și am luat Domnia [Mea] împreună cu nepotul Domnii Mèle jupăń Preda Vel Clucer această jumătate dă sat dă la boierul Domnii Mele jupăń Socol Clučr. Pentru aceia jupăń Socol Clučr. au apucat pe vânzătoru acestui sat jumătate dă la Răzvad, care s'au fost vândut această moșie jupanului Ivan Noroce biv Vel Logt. încă dă mai dinainte vreme, anume din Lirești Preda Post. și frate-său Oancea, și din Bănești Leica Vorc. și Micul Pitar și cu ceata lor, și din Mărșa Mihai și frate Nicola, fețori jupănesii Marii, nepoți jupănelui Ivan Noroce Log., și pre alți vânzători cari au fost vândut moșia întru aěasta jumătate de sat, și i-au adus pă toți dă față înaintea Domnii Mele la Divanul cel Mare. Întru aceia Domnia Mea am judecat cu tot Divanul și împreună cu părintele nostru chir Theofil Mitropolitul și am dat Domnia Mea cinstiitului boieriului Domnii Mele jupan Socol Clučr. ca să apuce pă acești boieri care au fost vândut aěastă moșie dă sat dă la Răzvad, cum este mai sus scris, ca să-i dea lui moșie pentru moșie dăplin și vie pentru vie și livezi pentru livezi și curătură pentru curătură și să fie asemenea cu această jumătate dă sat cu podgoria la deal și cu vinăričul boieresc, și

să aibă a întoarce și a înplini tot vinul și tot venitul căt am luat singur Domniiia Mea înpreună cu nepotu Domnii Mele jupan Preda Vel Cluăr. de peste a căsta jumătate dă sat dă la Răzvad, cum este obiceiul țări. Pentru că au fost vândut ei această jumătate de sat jupănumului Ivan Noroceia, încă de mai nainte vreme, și nu au avut nicio treabă, pentru că au fost moșia moșului Domnii Mele. Pentru aceia am dat Domniiia Mea boieriului Domnii Mele jupan Socol Clucer ca să aibă a ținea cum este mai sus scris, el și fețorii lui, nepoți și strănepoți lui, și dă nimeni să nu să clătească, după zisa Domnii Mele. Iată dar și mărturiia am pus Domniiia Mea pă jupan Gheorma Vel Ban dă la Craiova, i jupan Dragomir Vel Vornic, i jupan Radu Vel Logt., i jupan Stroie Vel Vist., i jupan Diico Vel Spâtr., i jupan... Vel Stolnic, i jupan Radu Vel Comisu, i jupan Drăgușan Vel Peh., i jupan Costandin Vel Post.; și ispravnic jupan Radul Vel Logt. Si am scris eu Stoica logt., fețorul lui Șärban, în orașul Târgoviști, în luna lui Mart 10, lt. 7153.”

(Traduce Lupp.)

11.

„† Io Matei Basarabă Vvd. i gspdnă dat-am Domniiia Mea zapisul Domnii Mele dinpreună cu nepotu-mieu Preda Vel Cluăr. Brâncoveanul ca să fie dă bună credință la măna boieriului Domnii Mele jupan Socol Cluăr. cum să să știe căndu au fost acum, în zilele Domnii Mele, lt. 7153, iară Domniiia Mea, înpreună cu nepotu-mieu Preda Cluăr. căutat-am partea Domnii Mele și a Predi Clucer dă la satul Răzvadul, care au fost a noastră dă moșii încă mai dinainte vreme, de spre tot satul jumătate, și a ales Domniiia Mea dă către Socol Cluăr., și am ajunsu cu hotariul, casele și biserică lui dă piatră și vitele lui pre partea Domnii Mele și a nepotă-mieu Predi Cluăr., și am ținut cătăva vreme, iar apoi boieriu Domnii Mele Socol Cluăr., neîndurându-să dă case și dă biserică lui și dă vite, căzut-au la Domniiia Mea cu multă rugăcune, aşijderea și la nepotu-mieu Preda Clucer, [pentru] această jumătate dă sat dă la Răzvad, iar Socol Clucer să le dea alte moșii, într'altă parte, moșie pentru moșie. Într'aceia Domniiia Mea, văzându-li rugăcunea lui, Domniiia Mea încă m'am milostivit înpreună cu nepotă-mieu Preda Clucer dă am făcut schimbă, și am dat Domniiia Mea înpreună cu nepotă-mieu Preda Clucer această jumătate dă sat dă

la Răzvad, însă fără dă rumăni, cu casele și cu viile și cu biserică dă piatră, ca să fie jupân Socol Clucer dă acum înainte cu bună pace, să-i fie moșie stătătoare în veci. Iar jupânul Socol Clucer încă au dat Domnii Mele și nepotă-mieu Predi Clucer satul lui, Ștubeile, ot sudstvo Meh., tot și cu toți rumăni, cum au ținut și sfânta mănăstire dă la Vierăș, moșie pentru moșie, cum scrie mai sus. Ačasta mărturisim ca să stăpănească în veci. Si mărturii încă am pus Domniiia Mea prea cinstiitul și luminatul părintele Vlădica Stefan Mitropolitul țări și părintele Egnatie episcop dă la Rămnic și părintele Serafim episcop dă la Buzău și toți dregători Domnii Mele: jupân Gheorma Vel Ban craioveschii, jupân Dragomir Vel Vornic, jupân Radul Vel Log., jupân Stroie Vel Vist., jupân Diicul Vel Com., jupân Costandin Vel Post., jupân Dumitrașco Vel Stolc., jupân Dumitru Filiaș Vel Stolnic, jupân Radul Vel Comisu, jupân Drăghiciu Vel Post., jupân Necula Vel Pitar, jupân Marco Vel Armaș, jupân Radul Vel Agă, jupan Nicoară Vel Păhr., jupân Manul Post., i Gherghe Vist., și Iovan Vist.; i jupan Radul Vel Vist. ispiset vă na stol grad u Tărgoviște, Mart, l. 7157.

Az Calin Logt. pisah.

Io Matei Vvod.

Preda, nepotu, Vel Clucer.

Stefan Mitropolit. Rămnic Ignatie. Episcop Serafim Buzău. Alte peceț ale acestor boeri ce sănt scriș mai sus.“

12.

„† Cu mila lui Dumnezeu Io Matei Basarab Vvd. și Domn a toată Țara-Rumănească dat-am Domniiia Mea această porunca a Domnii Mele cinstiitului boieriului Domnii Mele jupân Socol biv Vel Clucer și cu fe örui lui căți Dumnezeu îi va darui, ca să-i fie lui satul Răzvad ot sud Dămboviță, însă jumătate de sat, toată partea Domnii Mele și a nepotului Domnii Mele jupan Preda Vel Clucer Brăncovean, din campu și din pădure și din apă, și cu casele din siliștea satului, și biserică dă piatră, și cu viile și cu vinăričul boieresc și cu tot venitu, oricăt sa va alege. Pentru că această mai sus zisă jumătate dă sat de la Răzvadu au fost a Domnii Mele și a nepotului Domnij Mele, pan Preda Vel Clučr. dă baștină încă dă mai dănaiente vreme, iar după aceia, pără au fost acum, în zilele Domnii Mele, leat 7153, iar Domniiia Mea și nepotu Domnii Mele pan Preda Vel Clucer am căutat înșine altă moșie

jumătate dă sat, partea noastră, și ni-am ales de către pan Socol Clucer, și am ținut însumi Domniiia Mea și Preda Clucer această jumătate dă sat cătăva vreme, iar după aceia boieriul Domnii Mele jupan Socol Clucer, neîndurându-să dă casele lui și dă biserică și dă vii, au căzut la Domniiia Mea și la nepotu Domnii Mele pan Preda Clucer cu multă rugăcune ca să facem schimb și aşzămănt ca să dăm noi această jumătate dă sat dă la Răzvad, iar jupan Socol Clucer să deai noaă altă moșie într'altă parte, moșie pentru moșie. Într'aceia Domniiia Mea, văzându rugăcunea lui, îndată m'au mi-lostivit Domniiia Mea, împreună cu nepotul Domnii Mele pan Preda Vel Clucer, dă am făcut schimbu, dă am dat Domniiia Mea și nepotul Domniei Mele pan Preda Vel Clucer această jumătate dă sat dă la Răzvad făr dă rumăni, cu casele și cu biserică dă piatră și cu viile, ca să aibă a le ținea jupan Socol Clucer dă acum în-nainte cu bună pace și să-i fie lui moșie stătatoare în vecie. Iar jupan Socol Clucer el încă au dat Domnii Mele și nepotului Domnii Mele jupan Predi Vel Clucer satul Știubeile dă la Blatniță ot sud Meh., tot satul și cu toți rumâni, ca să fie moșie pentru moșie, cum este mai sus scris, și am trimis însumi Domniiia Mea pre cinstiitul boieriul Domnii Mele jupan Nicoară Vel Post., și am scos toate pietrele ce au fost puse hotar, și am făcut Domniiia mea și zapis împreună cu nepotu Domnii Mele pan Preda Vel Clucer la măna lui Socol Clucer, cu iscălitura noastră și cu multe mărturii, anume precinstitulu și preasfintitul părintele nostru Ștefan Mitropolitul Tări-Rumănești și chir Ignatie episcopul Rămnicului și chir Serafim episcopul Buzeului și toți boeri cei mari ai Divanului. Pentru aceia am dat și Domniiia Mea cinstiitului boieriului Domnii Mele jupan Socol Clucer, ca să-i fie această jumătate dă sat dă la Răzvad, cum este mai sus scris, moșie dă baștină și ohabnică lui și fețorilor lui, nepoților, strănepoților lui, și dă nimenea să nu să clătească după zisa Domnii Mele. Iată dar și mărturii am pus Domniiia Mea pă jupan Ghiorma Vel Ban Craiovescul i Jupan Dragomir Vel Vorc. i jupan Radul Vel Logt., i jupan Stroie Vel Vist. i jupan Diico Vel Spatr. i jupan Vel Stolnic i jupan Radul Vel Comisu i jupan Drăgușan Vel Peh. i jupan Costandin el Post., și ispravnic jupan Radul Vel Logt. Si iată am scris eu Stoica logt., fețorul lui Șerban, în minunatul orașul Tărgovești. În luna lui Iulie 27, lt. 7157.

(Tradus de dascălul Lupp, 1745.)

13.

6 Septembre 7187. „Negoiță Post., fechorul lui Vintilă căpt. ot Greci, împreună cu frajii miei Drăghicu i Diiculu“, vinde vii „dum nealui cuminatu nostru Șärban logt. și fratelui dumisale Radul logt.“¹, viile fiind „pre langă viile unchilor noștri Papa Vistierul i Mihaiu Clucerul“.

14.

12 Februar 7193. „Papa sin Costandin Post. din Greci“ vinde „cumnatului Șärban vt. logt.“ și fratelui Radu niște vii în dealul Tîrgo iștii, „care săntu pre längă viile unchilor noștri Papa Vistierul i Mihaiu Clucer“.

în alt act al aceluiași, tot din 12 Februar. Marturi: Stroie vt. Portar, Diicul Stolc. Rudeanu, Matei Vel Șâtrar, Mateiu Clucer Ciorogărleanu, Costandin vt. Spătar sin Papa Vistier, Negoiță Post. ot Greci, Vasilie Tatomerescu Vel Sluger, Cernica Comis, Negoiță Post. ot Greci, Șärban vt. Comis, Părvul vt. Post. Crețulescu.

15.

„7194. Jupăneasa Malama, împreună cu fii-mieu Paraschiva, care am fost jupăneasa Ghiormei post., fata Radului logft. Țigănescului“, dă zapisul „dumnealui Drosului părcălabului“ pentru că i-a vândut parte de moșie de la Miroslovești, de zestre, „de la moșu nostru Stepan logft. den Țigănești“. Marturi: Calotă log. din „Cămărăștii Capl[ei]“, „Sibiuu sin Radu logft. ot Țigănești“, Mina Anghelescu.

16.

6 Decembrie 7197. „Vasilie sin răposatului Pătrașco Stolc. la petrecanii mea lăsat-am partea mea de moșie de la Cocora, ce au rămas de la mumă-mea vără-mieu Pană sin Neagul Post..., ca să pomenească pe tată-mieu și pre mumă-mea și pre soru-meă și pre mine și să-mi facă și 2 sărindare, și i-am lăsat și viile de la Budurești, care să trag de la maica, iar vără-mieu lui Pană ca să mă pomenească, și iar i-am mai lăsatu moșia den Cornești, partea mamei, cu rumăni, ce ce s'ar afla, cu totul fără cei ce să va erta

¹ Frajii Greceni.

de mine pentru sufletul mieu, iar vără-mieu Pană ca să dreagă biserică, să mă pomenească pre mine și pre părintii meie și pe neamul nostru, aşa las cu sufletul mieu. Si i-am lăsat și 5 rămători. Si am lăsat inoșia de la Budurești afară din vii mamei Mihnii, ce ar fi partea mea, și cu 6 pogoane de vie de-asupra. Si am lăsat frăține-mieu lui Iordache un Țigan anume Stanău, și i-am mai lăsat un cal cu șaoa lui, și i-am lăsat și 5 rămători, și i-am lăsat și un rându de haine. Si am lăsat și vără-mieu lui Dragomir un cal alb cu șaoa și un rându de haine, care sănt de la nenea Antonie, date de pomană, și 5 rămători. Si am lăsat și vără-mieu Vladului pă Gherghina Țiganca cu o copilă și 5 rămători, și am lăsat și vară-mea Enii un rându de haine femeescu, care sănt la mama Mihna..., să se dea cocoanii Enii pentru sufletul suroră-mea Neacșii. (Blăstăm.) Marturi: „Eu Dan meșteru, eu Radu Bărbosul, eu Vladu Bărbosu, eu Drag[o]m[ir] Bărbosu, eu Popa Dobre duhovnic, eu Stroe ot Holești, eu Stoian megiaș, eu Barbu“.

17.

20 April 7197. „Jupăneasa Mihna Stolniceasa, a Diicului Vel Stolnic“, dă „la cinstiță măna Mării Sale nepoată-mea, Doamnii Marii, a Mării Sale Io Constandin Basarab Vvd.“ „partea sa de moșie den Cornești ot sud Dâmbovița, însă de piste tot hotarul a patra parte; care moșie este de la părintii noștri și o au fost dată zestre soru-mea Ancuții, care o au ținut Pătrașco Stolnec Cărstescu, și, întămplându-se de au murit soru-mea, și nerămăindu-i coconi în urma ei, au rămas acea parte de moșie pre seama mea“. Marturi: Diicul Rudeanul Vel Stolnic, Cornea Vel Agă, „Şärban logf., Pătru Vist., Preda Prooroč[anul] Vel Căpt. za dorobanți, Matei Diico Vel Căpt. za seimeni“, Radu Izvoranu, „Barbu Brăgeanu vătf. za ap[rozi], Enache Văcărescu văt. za copii.“

18.

24 April 7203. „Eu Drăghici sin Neagoe ot Cornești, împreună cu nepotu-mieu Marco sin Stănimir“, dă cu vânzare „la cinstiță măna Mării Sale Doamnei Marii, a prea-luminatului Domnului nostru Io Costandin Basarab Voievod“, „avănd noi moșie dinpreună cu Măria Sa în sat Cornești“, această parte. „Mai căzându-i-să Măria Sa a cumpăra a căstă moșie“, 267 de stânjini, câte 44 bani, „care

fac tă. 89“. „Eu Drăghici sin Neagoe, eu Marco sin Stanimir“, ambii „ot Cornești“, „Alexandru Vel Vornic“, „Iani logt. Cocorăscu“, „Ianache Văcărescu Vel Agă“, „Şărban Vel Vist.“, „Părvan 3-ti Vist.“

19.

Maiu 7205. „Jupăneasa Marula, fata lui Gheorghe Şufarul de la Tărgovişte“, dă zapisul ei „dum[neaj]lui Postelnic Staico Bengescu“ pentru moşaia de la Tărăceni (Dâmboviţa). Marturi: „eu Gheorghe logt., nepotu jupănesei Marulii, Cornea Vel Ban, Stroie Vel Vornic, Diicul Vel Logt., Iordache Golescu Vel Comis, Diicul Bengescul, Pătru Obedeanul biv Vel Capn. margene, Părvan 3-ti Vistiar, Gheorghe Vel Capn. za dorobanți, popa Oțeteleșanu Vel Căpn. za lefecii, Pătru Zătreanul vt. Armaș, Bratul logt. sin Radu Şufar, Iordache ceauş za aprozi, Mat. Păh. Fărcăşan, Mateiu Pah. Poenaru“.

20.

20 Maiu 7213. Todor și soția Stanca vând lui „jupan Stančul abagiul“ vie „și o jumătate prăjănă de saduri... Însă pe moșăia dumnealor boerilor Bucovenilor, în dealul Orliei“. Marturi un cupeț și „Stan sin călugăr“. Scrie „Radul diacon“.

21.

5 August 7218. „Ghiorma împreună cu frate-mieu Vișan“ vând lui „jupan Stančului abagiul“ „un răzor dă vie, care este cu scorușul într'acel răzor, catu va eșă acel răzor“, 21 $\frac{1}{2}$ taleri pogonul, „cu struguri cu totu acel răzor“.

Și la 25 Octombrie 7218 (deci după) Ghiorma și Vișan vând aceluiași altă vie. Martur: popa Tudor.

Al treilea act al Ghiormei e din 14 Februar 7219: „i-am mai văndut un pogon dă vie, care mi i-au mai rămasu pe urmă, care este pe lăngă viia Păharnicului Papei, cu case, cu o bute, cu o tocitoare a hărdăului, cu ce săntu ale casei“. „Manea ot Zănegă mart.“

22.

3 April 7223. „Năvrap, dinpreună cu vărul Mihilă i văru-mieu Albul, și dinpreună cu alți meigași de ai noștri, vând lui Ilie Păharnic 208 de stânjeni, lângă moșia lui, Cojasca.

23.

15 Maiu 7223. „Staico Bengescu biv Vel căpn. za Cerneț“ dă zapis „cumnatului Alexandrachie ceauș și soru-mea Floricăi“ pentru vânzarea moșiei de zestre, „dată de socră-mieu Barbul Stolc. Fărcășanu, care moșie să cheamă Tăraceni în judț. Praovii, și altă moșăe..., care am cumpărat-o de la căpităneasa Nicăi, și Pătrăreștii“. El are în Gorj moșile Petrești și Sărăcinești, de zestre. Se face schimb.

24.

22 Mart 7226. „Grigorie Filipescul Vel Capt. za dorobanți“ lui Grigorașco Greceanul Vel Agă pentru că, „cumpărându dumnealui niște vii în dealul Orlii pă moșăia noastră de la un Nedelco logt. și de la aljii dări prejur..., eu încă i-am dăruitu de a mea buna voie pământul de suptu viață“. Marturi: Radul Filipescul, Barbul Merișanul Vel Pitar, Costandin Văcărescu vt. logt., Bărcă Cojăscul Vel Medelnicer.

25.

3 April 7226. „Nedelco de la Bucovu“ vinde viile din „dealul Orlii, pre moșăia Bucovului“, lui Grigorie Greceanul, cu 12 taleri pogonul, „însă i-am vândut dumnealui via cu livadea ...și cu crama, cu doao buți, cu doaoă tocitori, cu teascul, i doao hărdăie i o vadă“. Marturi: „Nedelco logt. ot Bucovu“.

26.

2 Maiu 7226. „Dumitrașco ot Bucovu“ vinde lui Grigorie Vel Agă „vie în dealul Orlii“, cu 16 taleri pogonul.

27.

8 Maiu 7226. „Vasile ot Bucovu“ vinde lui Grigore Greceanu Vel Agă viile de la Orlea, „pogonul po taleri 16“. „Însă i-am vândutu numai viață, iar nu locul, că locul nu au fost al nostru“. Marturi: Grigori Filișanul vel Cap[ita]n za dorobanți“.

28.

12 Iunie 7226. „Neacșa, fămeia Manii Sindilă ot Bucovu“, vinde lui Grigorie vel Aga „o vie la dealul Orlii“, cu 15 taleri pogonul. Iscălește și „Grigorie Filipescu Vel Capt. za dorobanți“.

29.

7228. Hotărnicie la Tarăceni. Cumpărătură de la Marula Predeasca. „Drumul cel mare al Bucureștilor... Pă la copacul înhierețatu... Gropile din care iau pământu... Pănă în vizunii... Peste Măciucata... Casa Badii Bruinarulu... Matca Pribagului“. Iscălesc Cărstea Barangă, Stoica Purcaru, Petre Sărbul, Roman.

30.

13 Decembrie 7228. „Marin ot Ploiești“ „vinde jupănu lui Stanču lui Tărgovișteanulu“ vii în dealul Orliei, cu 10 taleri pogonul. Marturi: „Dragul călărașu, Iorga uncheașul“. Scrie „Mitrea logt. ot Ploiești“.

31.

5 August 7228. Hotărnicie la Tărceni. „Casa Brăcarului... Pă drumul podului lui Antonie-Vodă, pe lăngă locurile ce să ară în lungu de către Fărcăsanul pe de-asupra malului heleșteului... Pă silistea cu sălcii ce să cheamă Poporăștii... Pănă în rădăcina mărului roșu, unde au fost capul podului lui Antonie-Vodă... Pănă în părul scorboros... Pănă în vadul lui Drăghișu Văleanul... Suptu un jugastru... Pănă piastra de la gropile cu pământul ce este în capul moșăi lui Mihai-Vodă... Pă drumul Trojii, pă Măcrișul de la cămpu... Pănă cei trei Măcriși... Suptu Mărul Scorțos“. Iscălesc moșnenii Predești și alții.

32.

20 Maiu 7231. „Stoian căptan“ vinde „jupânu lui Stančului abagiu ot Tărgoviște“ o vie „de la Pa[pa] Păharnic, în dealul Orliei“. Marturi „vecini ai dealului“. Între alții „Costandin sin Negoiță logofăt ot Tărgoviște“, „Mihaiu Bașiu“.

33.

20 Mart 7245. „Neculae Pah. Cojescul“ vinde „părintelui pop[a] Gheorghe ot Cornești“

34.

16 Decembrie 7246. „Nicodim monah ot Bucovu“ vinde „Lecăi, sluga dumnealui Vist. Tarasie“ „o viisoară în dealul Orliei, pe moșăia Bucovului, și a căstă viisoară o au fost dată dumnealui răpo-

satul Pantazi Medă. Lecăi; deci eu, știindu că este dreaptă viia viia mea, făcută dă mine, n'am îngăduitu ca să o stăpănească Leca, ci mi i-am luat viia. Deci Leca încă nu s'a suferit, lucrându a căstă vie atătea ani, ce m'au tras la judecată... Deci noi amăndoi am eșătu înaintea megiișilor de aicea de la Bucovu și a *dele-nilor* celor ce au știutu pricina aceștii vii și ne-aam aşazatu înaintea megiișilor, și aşa au ales cu dreptate ca să-mi dea Leca tl. noaoă noi, și mi i-au datu.“ Marturi: „Paraschiva mirean, popa Dumitrașco ot Bucovu, popa Lupul ot tam, Șerbu logt., Ioan Melan, Staico logt., Sandu căptn., Coman Aram, Mihaiu logt. Nica“. „Să am scris eu Șärban logt.“

35.

8 Maiu 7248. „Grigorașco Brătășanu biv ciauș za aprozi, sin Radul Brătășanul biv Vel Armaș, i cu frați miei, anume Neculae Brătășanu i Costandin Brătășanu i Ioniță Brătășanul“, dau zapis „Barbului Văcărescu Vel Stolnic“, pentru vînzarea satului Răzvadul-dă sus și dă jos..., pre care moșie iaste și biserică dă piatră dă la strămoși noștri și vaduri de moară în apa Ialumiță și livezi dă fân i dă pomi și pogoane de vie în deal și cu otaștina viilor din deal“. „Pentru că a căstă moșie Răzvadul... ne este și noaă dă moștenire de la moși noștri, însă dă la Socal Cluceriu, după cum adverează și hrisovul răposatului Matei-Vodă Basarab.“ Marturi: „Grig. Brătășanu, Nic. Brăt., Ion Brătășanu, Cost. Brătășanu“.

36.

2 Septembre 7250. Iordache Bengescu Post. dă zălog „vărului Costandin Balasache“, pentru „zestrile mătușei noastre mamii Floricăi“ moșia Tăriceni. Iscălesc : „Barbul Săteanul, Radu Bengescul, Stoian logt de la Visterie“.

37.

1-iu Novembre 7251. „Toma și Fătul căpt.“ dă zapis „Mirii logft. Perițean“ pentru o datorie „după niște oi care le-am luat ale dum. și le-am prăpădit, care oi i le-au fost lăsat vără-mieu Nicolae jupănesii dum‘ la moarte lui ...Pentru că această moșie o am fost dat dă zestre nepoatii noastre Bălașei, care au ținut-o Enachi Post. Grădișteanu și, întămplându-să de au murit și o parte și alta și

nerămăindu-le coconi, cele ce au rămas zestrele ei mi s'au căzut mie de le-am luat, fiindu-mi nepoată de văr premare de spre parte mâne-sii: altui strein nu i s'au cazut să o ia“.

38.

25 Maiu 7251. Părvul Cantacuzino 3 Vist., Mihai Cantacuzino, Radul Cantacuzino schimbă cu Ianache biv vt. Post. „trei suflete dă Țigani“, „care Țigani dăndu-i zestre dumnei mătușă noastră mama Sanda Cantacozino, fiicei dumisale mătușa noastră, Ilincăi, soții dumisale neni Ianache Post.“, „care Țigani s'au dat la dumnealui nenea Ștefan Dedulescu biv Vel Pahr. pentru o datorie ce au fost dator răposatul tatăl nostru la dumnei Bărcăneasca, soacra dumisale“.

39.

11 Iunie 7252. Costd. Filipescu] (Papa căpt. martur) schimbă cu Drăghicean Vel Pitar o Țigancă, Mușa.

La 6 Mart 1758 „Drăghiciu Greceanu bivel Stolnic“ arată „la măna fii-mieu Scarlat Greceanu“ că „făcându-mi mie bine dumnealui Costandin Argintoianu biv Vel Sărdar cu tl. 100, care bani îi pusesem să-i dau via, iar, neavându vin, să aibă a umbla cu dobândă, la care s'au făcut dobândă în doi ani la sută doi dă lună tl. 48, apoi, având socoteală dumnealui Sluger Răducan Slătineanu cu Sărdar Argintoianul, au luat zapisul dă zestrea, l-au încărcat la socoteală cu acești taleri 148. Si eu pentru acești bani m'am învoit cu fii-mieu și i-am vândut pentru acești bani pă Radul Țigan cu Neaga, Țiganca lui, și cu trei copiii ai lor“.

Iscalesc și Pană Fili[pescu] Vel Sărdar, Șärban Greč[anu], Pantazi Cămp[ineanu], Radu Balasache.

40.

20 Mart 7254. „Vladul Bilcirescul, împreună cu fețori miei anume Mihai și Costandin și Enache“ dă zapis ginerului Negoită: „rămăindu-i noi dumnealui rămașiță din zestre fii-meia Voichiții, însă o dulamă de canavăt blănăță cu pacea de jder, cu zagaralele de samur cam vechi, și o rochie de dimie și un ibric cu lighean și 6 tipsii de aramă și 6 talere de aramă, o păreche de cercei de aur și, după ce ni l-am căștigat ginere, trecând vreme la mijloc,

ne-au zis să i le înplinim această zestre ce sănt numite mai sus. Noi, cunoscându-ne slăbičunea de neputință, ne-am învoit ...și i-am dat moșia noastră Hodărești“, în hotar cu Drăghicean Greceanul, „ce să cheamă Cornească“, și cu Ștefan Margelarul, moșia Cătunul.

41.

6 Iulie 7254. Stanca Glogoveanca și Ioan Glogoveanu pentru moșia Tăriceni, zestrea ei de la tată, Staico Bengescul.

42.

15 Mart 7255. „Cărstea sin Mihaiu cupețul“, cu soția Stanca și frații Iane, Șärban și Sandul“, vinde „dumnealui Ianache Vel Căpt. za lefecii“ vii „pă valea Orliji“, pogonul cu 41 de taleri, 80 de bani, lîngă Păharnicul Chiriță Doicescul, „cu livezi doaă, cu case șandrilite, cu cramă, cu patru tocitori, cu linu, cu teascu, cu trei hărdaiе, cu o curătoare“. „Zapisele ale vechi care au fost de stăpânire ale unchi-mieu Stanul s'au pierdutu în vremea răzmirișilor și, de să vor găsi vre odată, să nu să prinză în seamă.“

43.

12 Octombrie 7258. Pană Filipescu biv Vel Șătrar vinde lui Ianache biv Vel Căpt. za Iefecii pămîntul în dealul Orliji, luat „de la Hristea sin Mihaiu abagiul“, „fiindu pe moșia noastră a Bucovului de-ș da otaștina după obiceiu, de pogon po bani 600“, „la vale dăspre dumnei Medelnicereasa Arghira“. „Pe unde au fost mai curatu crângu.“ Martur: Ioniță Rosetu, biv Vel Pah.

44.

C. 1750. „Adecă eu Pătru, înpreună cu nepotul mieu Radul și cu Preda, frate-său“, etc., dau „părcălabului Apostolului“ partea de moșie la Tăriceni.

45.

23 Decembrie 1751. Grigorie Ghica Voievod, pentru judecata lui Ioniță Glogoveanul cu Post. Răducanu Balasache pentru Tărceni, „avându-o mume-sii dată dă zestre de la Staico Bengescul“,

46.

4 Novembre 7263. „D. Greč[anu] biv Vel Stolnic“ vinde „părintelui popii Filacton de la Colțea“ vii „în dealul Scăenilor, unde să numește la Teiu, pe moșia Bucovului, însă cu pământul lor, fără de dijmă, care vii îmi săntu și mie dă zestre, însă pogoaane optu și jumătate, fiind cam nelucrate, și am tocmitu pogonul poti treizeci..., și acastă vie să răzorește pe din sus iar cu viile Sfinții Sale, care le are cumpărate cu pământul lor de la Nec[o]lăe Brătăsanul, iar pă din josu cu drumul dealului, însă cu livede de pomi, cu livede de fân, cu obrația vii prin prejur“.

Marturi : Ioan Roset, Popa căpn., Pană Fili[pescu] Vel Armaș.

47.

7 Maiu 1757. Dumitache Obedeanul biv Vel Șătrar dă zapis „nenii Răducanului Balasache biv Vel Medelnicer“ pentru moșia de zestre de la socrul Mateiu Fărcăsanul biv Vel Sărdar. Vînzare : „stânjenul po bani 60“. „Hotarul Znagoveanului.“ Marturi : Bălașa Obedeanca, Ghiure (?) biv Vel Ban, Costandin Fil[ipescu] biv Vel Medelnicer, Mateiu Fărcăsanu biv Vel Sărdar, Ștefan[ana]ch[i] vt. Spat., Costandin Cocorăscu biv Vel Sluger, Ianache ceauș za copiilor. Scrie Scarlat Greceanu vt. Spatru.

48.

11 Ianuar 1758. Ilinca Cantacozini Sărd. dăruiește lui Scarlat, „fii-mieu“, „un copil de Țigan, anume Predica, feitorul lui Prebușală..., fiind acest copil dă Țigan al meu dă zestre; de aceia m'am îndurat dă i l-am dat“.

49.

6 Mart 1758. Drăghicean Greceanu biv Vel Stolc. dă „preaiubitului sau fii Scarlat“, pe bani, Corneștii, 700 de stînjăni pe 350 de taleri. Marturi : „Pană Fil[ipescu] Vel Sărd.“, un Cîmpineanu, Matei Fărcăsanu biv Vel Sărd., Șarbănu Greceanu, Radu biv Vel Medelnicer.

50.

14 Septembrie 1758. Drăghicean Greceanu biv Vel Stolnic schimbă cu „dumnealui jupănu Zamfirache“ o Țigancă „din casă“, Ște-

fana, „cu un copilaș al ei anume Cozma“, „și am luat dă la dumnealui *un ceasornic englizesc* și tl. treizeci“. Marturi: Iordache Micșunescu biv Vel Stolnic și un biv Vel Sardar.

51.

20 Iulie 1761. Caimacamii către Radul Balasache biv Vel Medelnicer și Costandin Cocorăscu biv Vel Sluger. Se plânge „Dumitru Medelnicer, zet Apostol Puienarul“, pentru moșia Predeștii, de zestre. „Și ar fi măncându totu venitul acei moșai doi Rumăni, anume Stoica Purcărea i Cărstea Baranga“ Să se cerceteze.

52.

14 Ianuar 1762. Costandin Caramanlăul vinde „vară-său Scarlat Greceanu biv vt. logf.“ moșie la Cojești în Dâmbovița, „nedăndu-mi mie măna ca să o țiu“. Fusese de zestre surorii Rădița. — Act domnesc de la Ștefan Mihai Racoviță, 24 Mart 1765. — Altă vînzare, a unor moșneni, față de Greceanu, la 29 Mart 1765. — Afacerile lui la Cojești urmează și în 1766. — Și o hotărnicie din 1765 pentru dînsul. — Un nou act domnesc, de la Alexandru Scarlat Ghica, din 10 Iulie 1767. — Seria de acte urmează până la 1782.

53.

3 Decembrie 1764. Ștefan Mihai Racoviță Voievod către Costandin Catargiu biv Vel Agă, Gligoraș Cobăleanu biv Vel Stolnic, Radu Balasache și Ianache Lipoveanu, plus ispravnicul de Dâmbovița, pentru cearta de hotar între „egumenul Sărindăreanul, Scarlat Greceanu Vornic za Târgoviște, Nicolae Argetoianul Pit.“, de o parte, și Pit. Petru Bilciirescu, de alta. Moșile sănt la Ialomița. „Dar acest Cosd. Bilciirescu s'au pus de au făcut moară în apa Ialomiții, pe moșia lui, unde n'au fost moară niciodată, care, din pricina morii lui, să umflă apa și să varsă pre moșia mai sus numișilor jăluitori, de le-ar fi încănd locurile de arătură i livezile“. Să caute de a mai fost acolo moară.

Urmează plângerea lor.

La 18 Mart 1766, Scarlat Grigore Ghica Voievod dă ordin pentru același scop lui Grigoraș Cobăleanu biv Vel Stolnic, ispravnic de Dâmbovița, Medelnicerului Balasache, Slugerului Cocorăscu. „În-tămplându-să mazălie, nu s'au isprăvit treaba.“

54.

18 Februar 1766. „Ilinca Greceanca Vorniceasa, ce am fost soție raposatului Grigorie Greceanul biv Vel Vornic“, vinde „nepotului Scarlat Greceanul“, „o vie în dealul Orlii“, „văzându că nu-mi dă măna de a le mai lucra, avându și trebuință de bani, pentru chiverniseala vieții“, plătind pogonul 35 de taleri. Marturi: „Pană Fili[pescu] Vel Clucer, Nicolae Obedeanu Sărdar“.

55.

6 Iunie 1766. Hrizea Drăgășanu cu soția Voica și „copilul“ Iordache și Neaga, Ioana, Nasta, dă zapis logofătului Mihai pentru parte de moșie în Drăgășani. Marturi: Drăgan și Costandin Albul, moștean, Hrizea sin Costandin Durnea. Scrie popa Tudor din Scroaște.

Greceanu o iea, ca vecin.

56.

10 Iunie 1767. Δεσπότης vinde lui Scarlat Greceanu biv Vel Comis două Țigance, pe 72 de taleri. Marturi: Nic. Brâncoveanu Ioan Crețulescu, Pantazi Cămp[ineanu], Ilieș. Γεωργίου.

57.

10 Iunie 1767. Scarlat Fâlc[ioianu] biv Vel Logt. za Vist. vinde lui Scarlat Greceanu biv Vel Comis „un sălaș dă Țigani“, cinci suflete, Ion Prebușilă și alții (fiu: Paraschiva), „pre care-i luase dum. Vist. Mihai Cantacozino, zicându că sănt ai dumnealui, dar, văzând dumnealui zapisul că este iscălit dă dumneelor la măna noastră dat, au rămas tot supt stăpânirea mea“; vinde pe 150 de taleri. Marturi: Nicolae Brâncov[eanu], Radul biv Vel Comis, Matei Cocorăscu Vornic, Costd. Bălăceanu Șatr., Scarlat Drăgănescu Șatrar.

58.

28 August 1767. Scarlat Fâlc[ioianu] biv Vel logf. za Vist. vinde lui Scarlat Greceanu biv Vel Comis un Țigan cu 40 de taleri. „Și, fiindu-că pa fratele acestui Țigan cu tot salașul lui l-am vândut dumnealui mai naiinte, și pentru ca să nu să dăsparță și acest Țigan, i l-am vândut tot dumnealui“. Marturi: Matei Cocorăscu Vornic, Cosdin Băl. Șatr.

59.

16 Maiu 1768. Hotărnicie după jalba Anastasiei, soția lui Spiridon logofețel de Vistierie, cu moșie încălcată de Scarlat Greceanu biv Vel Comis și de Costandin căpt. sin Ștefan Margelar. Menționată „crucea de piatră a răposatului Matei-Vodă Basarab“.

60.

15 Septembre 1769. Mariia Cojocăreasca, cu fiul Răducanu, vinde „dumnealui Radu baș-bulucbașă“ pentru o datorie pe un Țigan cu soția, pentru 83 de taleri. „Dar, pentru doi copiii ce-i are el, unul i l-am dăruit noi cu voia noastră, caci au statut dă au scos o moșie, iar unul l-au făcut la dumnealui după ce l-am dat eu zestre“. Iscălește Mariia Cojocăreanca și Răducan Greceanu.

61.

10 Februar 1772. „Dumitrache Obedeanu biv Vel Stolnic“ vinde cumnatului Scarlat Greceanu biv. Vel Agă. „Lăsăndu-mi răposata mătuși-mea Vorniceasa Ilinca Greceanca danie viile ce săntu în dealul Târgoviști, sud Dâmboviță, în dijată, cu casele și cu totu coprinsul lor“, „mie fiindu-mi peste mînă de a le stăpăni, nefiindu cu șăderea aici în partea locului, ci peste Oltu“. Dumitrache Varlaam și Nicolae Obedeanu marturi. Într'un adaus iscălesc Ștefan Prișcoveanu biv Vel Log. și Barbul Poienaru Șătrar.

62.

10 Iunie 1772. Danilă căpitan schimbă „coconului Scarlat Greceanu biv Vel Agă“ un Țigan, „rămas dă la frate-mieu răposatul Radul buluc-bașa, ce au fost al dumisale dă cumpărătoare de la soacra dumisale Mariia Cojocăreanca, în bani gata tl. 83, cu zapis dă la leat 1769, Sept. 151, mie nefiindu-mi trebuinčos, având meșteșug[ul] bucătării“.

63.

18 Februar 1776. Cost Brăt[ășanu] dă zapis „dumnealui Logt. Stoicăi“ că „pentru tl. 27 ai frate-n ieu Neculaie, ce era dator dumnealui buluc-bași Dimilian, și, apucându-mă pa mire cu judecata înaintea dumnealui Pahr. Ianache Mavrodī“, „m'am rugat dă dumnealui logt. Staico da m'au luat în seamă păñă în doaoă săp-

tămăni, puindu-i și o Țigancă amanet, ce să chiamă Iana Boloșoaie, că, nedându-i dumnealui acești bani, să-i fie Țigancă vănzătoare, să o vănză numitu chezaș“. Marturi: Ianache Mav[rodi]n biv Vel Păharnic.

Adaus: „ipac tl. zece am mai luat dă la logt. Stoica drept acest amanet“.

Stoica o vinde cu 36 de taleri lui Scarlat Greceanu.

64

25 Februar 1776. „Ioniță i Dumitache Nenișori“ vînd lui Scarlat Greceanu „o vie în dealul Răzvadului, pe moșia dumnealui, cu otaștină, care vie o vănduse trăindu tatăl nostru unui popă anume Barbul ot Văcărești“: ei o răscumpăraseră după moartea tatălui cu bani împrumutați de la Greceanu. Nu mai pot plăti nici dobînda. El o iea, „văzându scăpătăciunea noastră“.

65.

31 Iunie 1776. „Costandin sin Ianache Clucer“ vinde lui Manolache Grădișteanu vii „cu pământul lor și cu obrația“, în dealul Orliții, cu o sută de taleri pogonul. I se dă alta în schimb, „ca să nu rămăiu de totu făr de vie“. Aceste vii sunt „în dealul Cernăteștilor, sud Saac, în gura văii Mantei, ce să răzorește de o parte cu viia sfintei mănăstiri Răzvadu“. Iscălesc și doi Greci și popa Ioan ot Olteni.

„Acest zapisu au rămasu *acheri*¹ și s'au datu îndarătu lui Costandin logt.“

66.

6 August 1776. „Cosd. Brătășanu“ vinde lui Scarlat Greceanu un bucătar, fiul lui Drăghiciu bucătar, cu 60 de taleri.

Tot el vinde, la 10 Maiu 1777, acelaiași pe Țiganul Dragomir, fratele celui de sus, și pe Țigana „Iana, fata lui Șarban Bologăi, pe același preț.

67.

11 Septembrie 1776. Radu logofăt. „Să să știe că, fiindu văndutu viile răposatului socră-mieu, Clucerul Ianache Chițoran, dă la

¹ *Aχαιρεσία*, neopportunitate.

Ordea sud Saac, de cununătă-mieu Costandin dumⁱ Șătr. Manolache Grădișteanu“, vor stăpîni pe din două. „Iar vinul să ne fie dăspărțit.“ Menționați și Chiriuță Doicescul și Vist. Enăchiță Văcărescul. Martur și Ioan Mavrodi.

68.

25 Septembre 1776. „Profira soția lui Costandin Chițoran“ vinde „cununatului Răducan“ partea de vie „ot Orliță, cu case, cu namestii și vase“. Marturi: „Dumitru Cioran, Neacșul Pitișteanu, Petre căpn. dă seimeni“.

69.

19 Decembrie 1776. Alexandru Ioan Ipsilanti. Hotărîre la Tărceni. „Poinăreasa“ nu primește „alegerea judecății“, și răspund la ale ei „zisuri“ „părășii“.

70

1777. Banul Ianacache Hrisoscoleu și fiul, ispravnici de Dâmbovița, ordonă lui Costandin Berendei și altora a cerceta crama lui Goitea Cazacul pe moșia lui Scarlat Greceanu, la Răzvad, „zicând că și le face pă altă moșie“ Hrisoscoleu iscălește grecește.

Urmează raportul. Alături „vie veche al dumneelor boierilor Văcărești. Acele cinci bucați s-au curmat și s-au început dă aci încoace a să lucra de mai sus numitu Negoiță... Om bătrân s-au găsit Toma sin Methodie călugărul, dă știe când au legat buți în poalele aceștii vii și, culegând aceste cinci răzoare dă vie, le ducea în viia cea mare de este în capul paragini“. Pentru o parte din pretenții „soroc, fiind gurluc (*sic*) acum, iar dă toamnă să va dovedi“.

71.

„Aicea însemnau dă cele ramase dă la tată nostru, căt și dă círonomia ce ne-au lăsat dumnei Voronica Ilinca Greceanca și dă înpărțeala și învoirea ce am făcut între noi, cum înu jos arată, 1777, Ghen. 1.“ (446 stânjeni la Cornești, „cu casele dă piatră ce ne-au rămas dă la părinți“).

2.354 stânjeni, moșia Dragomirești (Dâmbovița), „cu casele dă piatră“, de la mamă.

Împărțire între frații Scarlat, Alexandru, Grigorie, Bănică.

„Pentru viile dă la Scăeni și pentru moara dă la Bucov... și pentru Țigani“, după vechea împărțire. S’au plătit zestrile surorii Ecaterina Fălcoianca.

Iscălesc tuspatru.

72.

5 Iunie 1777. „Negoită Ganțea Cazac“ dă zapis lui Scarlat Greceanu, biv Vel Agă recunoscind că a lucrat la vie fără știrea lui la Răzvad, „5 răzoare dă *părăsiște*, puindu vre-o 20, 30 dă viță, mai coprinzând și poalele în jos, făcându-ni și cramă“. S’au judecat „la dumnealui Banul Ianacache Hrisoscoleul“. S’a rugat „ca să mă îngăduiască păna la toamnă și atunci să am a rădica crama și să o duc în poalele vii mele, cum și acele vițe ce le-am pus pă acele cinci razoare, și sa esu dă tot după moșia dumisale“.

„Mihai Grechanu mart., Σκαρλάτος Στερεί καμαράσγις, Stan polc. am scris, Iordache Neculescu.“

73.

1778. Alexandru Ipsilant Voevod. „De vreme ce cuviosul între monahi chir Rafail Balasache în scris arată Domnii Mele cum că, fiindu trecutu în varsta batranețelor și cunoscandu-să pre sine cum că nu este departe de sfarșitul vieții sale, din cugetu curat și din îndennare duinzeziasca au socotită, mai nainte a să trage din lume, ca, în puțina vreme ce va fi rămășața vieții sale, să-și caute de sufletu (și aşa au priimutu cinul călugării), iar avereia sa după moarte-i o am împărțită la rudele sale, neavandu copii, afară de ceia ce revine bisericii de la Tarăcenii“, ca sa ție doi preoți și un dascal pentru învățatura copiilor“, lasind pe Scarlat Greceanu s’o caute „tocmai ca și însuși“. Cere întarire și de la Domn, care adauge privilegii. Marturi. fiii Constandin și Dumitrașco, Nicolae Dudescul Vel Ban, Pana Filipescul Vel Vor. de Țara-de-sus, Ștefan Prișcoveanu Vel Vor. de Țara-de-jos, Manolache Brancoveanu Vel Log. de Țara-de-sus, Scarlat Greceanu Vel Log. de Țara-de-jos, Alexandru Mano Vel Spat., Ianache Văcăresculu Vel Vist., Costache Raleto Vel Post., Ioan Vel Stol., Costandin Crețulescul Vel Comis, Dumitrache Breazoianul Vel Sluger, Costandin Neculescul Vel Pit. Ispravnic Manolache Brancoveanu Vel Log. de Țara-de-sus. Scrie „Costandin dascălul slovenescu ot Stăii Gheorghie“.

Urmează alta din 1782. Marturi : Pană Filipescu Vel Ban, Dumitrașco Racoviță Vel Vor. de Țara-de-sus, Ianache Muruz Vel Vor. de Țara-de-jos, Manolache Brâncoveanu Vel Log. de Țara-de-sus, Grigorie Băleanu Vel Log. de Țara-de-jos, Ianache Văcărescul Vel Spăt., Scarlatu Greceanu Vel. Vist., Nicolaie Mavrocordatu Vel Post., Costandin Ghica Vel Clucer, Zamfir Vel Pah., Costandin Comăneanu Vel Stol., Ianache Rosetu Vel Comis, Iordachi Romano vt. log. Scrie Anastase Carabulea log. de la Visiterie. Iscălește și Romano la „procit“.

74.

6 Ianuar 7286. „Stančul Chirei, zet Stančul Roșcăi, împreuna cu soția mea anume Maiica, ot Răzvadu-de-susu“, vînd lui Dumitrașco Brăcar ot Săcueni „o viișoară în dealul Răzvadului-de-sus pe moșia dumnealui coconului Scarlatu Vel Logt.“. „Pănă în razorul logofetesii Elincăi Bărbaulesii“. Scrie „popa Baico ot Liplie“. Între marturi: „Toma lumănarar, Tudorache vătaf de pogonași, Drăgușu brat Bucur, Ianache Pleșa“.

„Vasile vii cum arată : 1 casă, 1 coșaru, 1 tocitoare, 1 bute, 1 hărdău, 1 vadă, 1 săștaru.“

La 4 Maiu 1788, el declară ca a trebuit să cedeze via lui Scarlat Greceanu.

O Ilinca declară că, „fiindu răzorașă din sus“, a fost întrebată de Stanciu, dar a refusat. Marturi : „Drăgoiu croitor, popa Sima ot Priboiu“.

75.

1-iu Februar 1778. Ὁ Οὐγγροθλαχίας Γρηγόριος ἐπιθεᾶται. Radu Balasache Medelnicer. „Îndemnindu-mă din dragostea creștinească, încă mai dînnainte vreme am înnălțat o sfântă biserică dă pîiatră cu cheltuială numai din agonisita mea, spre pomenirea noastră și spre pomenirea răposaților părinților și a neamului mieu, care sfântă biserică până acum și până voi avea viață o grijăscu și mă silescu însuți a nu fi lipsită cu preoți de slujbă și cu toate cele trebuinchoase, dar, avându poftă din sufletul meu ca și după petrecanii mea să aibă acastă sfântă biserică iarashi dintru ale mele îndăstulare dă cele trebuinchoase, pentru pomenirea dă veci a mea și a neamului mieu, și în toată vremea să aibă podoabă sa, ca un

lăcașu dumnezeesc, și, neavându clironomu, căruia să-i arătu acest scopos al mieu care din ceputu l-am avutu, ales-am dintre rude-niile mele pă dumnealui cinstițul și prea-iubitul mieu nepotu Scarlatu Greceanu Vel Logt., pre care l-am cunoscutu cu frica lui Dumnezeu și ca pe un fiu în viața mea, cu durere și mai cu dragoste asupră-mi decătu alte rude, cercetându-mă totdauna, și i-am încredințatu în măiniile dumnealui sfânta biserică cu toată moșia aceasta Tărăcenii i casele și satul și cu moara în apa Cricovului, totu pe acastă moșie..., aducându pă totu anul și căte un arhiereu ca să să sfârșască sfânta liturghie în zioa de praznic a sfintei biserici și a doa zi dă ctitori să mă pomenească pă mine și pă tot neamul mieu“. Marturi: „Cozma episcop Buzău, Nicolae Dud[escu] Vel Ban, Ștefan Prișcoveanu Vel Logt., Chesarie episcop Răm[ni]c, Dumitache Spătr.“ Ῥημνίκου Φιλάρετος ὑποθεσιαῖς ὅτι ἐστὶν ἔσον
ἀπαράλλακτον τοῦ τρωτούπου.

La 1781, 7 Iulie, Pană Filipescu Vel Dvornic întărește și el acest act al „răposatului unchiului său Rafail monah Balasache“. Iscălesc și Ștefan Prișc[oveanu] Vel Dvornic, Grigorie Băleanu Vel Logt., Manolache Brănc. Vel Logt.

76.

13 Februar 1778. Plîngere. Scarlat Greceanu Vel Logt. arată că, „avându un văr al doilea, anume Nicolae Brătășanu“, el a vîndut trei Țigani „unui Radu Cojocăreanu“. Apoi „s'au sculat un Clucer Drăghiceanu sin Stolc. Ioniță Greceanu“ și, dînd bani, îi ieă el, „zicându-i că-i este rudă“. Află „răposatul Pahr. Ioniță Brătășanu, unchiul acestui Neculae Brătășanu“. În anul trecut, Nicolae moare. Ea intervine cu drept de familie: „zestrea măsi, fiind mumă-sa vară premare cu tată-mieu“. Află că sînt „la dumnei Pähr. Profira, soția răposatului Pahr. Ioniță Brătășanu“. Îi trimete ei banii prin Mareș căpitan. I-a cerut să-i primească prin „dumnealui Logt. Racoviță și dumnealui Manolache Crețulescu Comisul, fiindu-i rudă și nepot“. Apoi prin „dumnealui Sluger Dumitache Breazoian și dumnealui Logt. Prășcovean i Sfinția Sa părintele episcopul Buzăului și dumnealui Badea Șirbeiu, care către unii au zis că are lipsă zestriilor și nu-i dă, iar către unii au zis că mi-i va da, mai vărtos către Sfinția Sa părintele episcopul... și către Sluger Dumitache Breazoianul, și văz, milostive Doamne, că mă tot prelungesc și nu va să priimească bani și să-mi dea Țigani“. Cere zapis sau judecată,

Documente prahovene și dâmbovițene

„pentru că eu nu-i cer Țigani ai neamului dumnei sau ai răposatului boeriului dumnei, ci-i cer, după cum au mai răscumpărăt alți doi frați ai acestui Țigan, să-l răscumpăr și pe acesta ca unuia ce nu să cade și că sănt dă la neamul mieu“.

77.

28 Maiu 1778. „Pulheriia Brăt[ășanca]“, „pentru Măinea Țigan, cu Țiganca lui Neaga i cu o fată anume Stanca, ce s’au protimisit dumnealui Vel Logt. Scarlat Greceanu a-i lua dă la răposatu soțul mieu, fiindu dă la veri dumnealui Vel Logt.; care Țigani i-au și luat cu poruncă domnească și, negăsind eu zapisul lui Drăghiciu Greceanu dă răscumpărarea Țiganilor acum în grabă, să i-l dau dumnealui, îi dedeu acest răvaș a^l mieu păna voiu găsi zapisul să i-l dau dumnealui“.

78.

3 Februar 1779. Anaforă de judecată. „Dum. vătaful za Divan aduse la judecată pă Preda și Costandin de la Predești, sud Dămb., părăși Marii Poinăresii, zicându că, nefiindu ei aicea din răzmiriță, aflându-să fugiți la Moldova, și, acum viindu la pământul lor, au găsit partea lor de moșie ce o au cu zapise în Predești suptu stăpânirea numitei Poinăresii, și cu ce o stăpânește nu știu, că ei sau părinții lor n’au văndutu.“ Ea spune că-i e de zestre și o stăpânește de patruzeci și cinci de ani. „Și ne arătară un zapis cu hărtia afumată ca să arate dă vechiu, cu lt. 7214, făr de lună; care zapis s’au cunoscut făr dă niciun temei, fiindu mincinos... Răspunseră că de ani 15 nici dă cum n’au stăpănit-o, aflându-să fugiți uni la Moldova și alții aici, în țară. (De sănt mai mult de 400 de stânjeni, să-i arăte.)

Și mai jos, cu data de 25 Februar.

La 1781 răzeșii din Predești cumpără pe jumătate moșia Poienăresei, recunoscînd altă jumătate lui Scarlat Greceanu. Între ei, doi Baranga și un Tatomir. Marturi: Ștefan Prișcoveanu Vel Dvornic și Manolachi Brîncoveanu Vel Logt. — Zapisul ei de vînzare e din 15 Iunie. Marturii de mai sus, și Matei Fălcoianu și Iordache Nețulescu biv Vel Medelnicer.

Dar la 22 Iulie moșnenii o chiamă în judecată pe Maria Poienăreasa, „ce au fost soție Medelnicerului Dumitru Moraitu“, pentru

că au vîndut „gineri-său Lupu logofețelul“. Se plîng că la hotărnicia lui Iordachi Neculescu și Slugerul Scarlat Varipate „li s'au mutatu căminurile“. Se ridicase și obiecția că „unile din zapisile Medelniceresei nu ar fi bune, pentru vechitură“. Dragomir obiectează apoi „că ceilalți moșneni săntu cumpărători, iar el este moșnean adevarat...“ și la Divan atunci s'au greșătu de n'au răspunsu că este moșnean“ și i s'a dat puțin, „făr de a nu-l socoti de moșnean ca să-l deosebească cu parte mai multă“. Lupu, ca unul ce după moartea soției „s'au înstrănat de rudenii“, e supus la protimisul moșnenilor. „Însă moșnenii numai cei ce să vor fi trăgându cu adevaratul dintr'aceia care au văndutu la tatăl Medelniceresei, cându nu vor fi vrednici din rudele Marii Medelniceresei mușterii, care aceia să protimisescu mai mult și decât moșnenii a cumpăra, iar, cându rudele ei nu vor eșa mușterii, atunci moșnenilor li să cade mai mult decât Lupului logofețelul, ca unii ce de la ei s'au cumpărat.“ Iar plîngere a lui Baranga cel mic și Baranga cel mare, cari spun că Medelnicereasa „are văndută“ moșia și ei vor s'o răscumpere; nefiind doavadă, „au rămas treaba la jurământu“. Dar „văzum că Medelnicereasa, socotindu-să, la vîrstă intru care să află, că este lucru vătămător a umbla prin blestem, măcar și fără nicio pricină știindu-să, și mai vărtos la vîrstă slăbiciuni bătrâneților ce este, și singură socotindu-să că este neputințoasă a putea căuta de aăstă moșăie, au făcut-o vănzătoare“, dînd jumătate lui Greceanu, vecin, și celaltă moșnenilor. Li cer și lor 2 taleri $\frac{1}{2}$ pe stînjen; ei oferă „prețul ce întăi s'au fost văndutu în vechime dă neamul lor la părinții Medelniceresei“. Vodă află cererea „rea și făr de rănduială“. La 27 Iulie, se face împărțirea (și de un Cătuneanu, un Hăbudeanu).

79.

16 April 1779. Mai mulți moșneni vînd „lui Ioan Rujan“, „o viișoară pă valea Orliții“, „și cu obrățiile ei“ „și lemnile dă pivniță căte s'au găsitu“.

Si alt act cu aceiași dată.

80.

19 April 1779. „Crăciun Păscarul“, cu soția Chița și fiica Maria, vînd lui Ion Rujan „o viișoară pe lăngă vecini miei..., cu livedea ei răzorită cu cocoana Minca, pe moșia Bucovului, valea Orliții“.

Marturi: „popa Șerbu, jupăneasa Mica, Nectarie ieromonah de la Sfântul Stiliianò, popa Șärban de la Sfântul Stiliianò, Pârvul Brașovean, Barbul, Dumitru scăunăș“.

Răscumpără Scarlat Greceanu. Marturi: „popa Anghel protopop“, „Bănică grămătic“.

81.

Dum. polcovnic Stănică i dum. Log. Gavrilă, sănătate vă poh-tim. Fiindu-că dum[neaj]lui biv Vel Agă Scarlatu Greceanu are cumpărată o vie în dealul Viforătei de la dum. Sluger Ioniță Argitoianu, zet Obedeanul, care vie au fost mai nainte supt stăpă-nirea dumnealui răposatului Vor. Grigorie Greceanu și a jupănesii dumisale, și, cu cumpărătoare de la mai sus zișii boieri, este suptu stăpă-nirea dumnealui, și ceru pe dum. ca să mergeți acolo, la acea vie, și să cercetați pentru obrațiile vii, pe unde au stăpănitu dum-[neaj]lui răposatul Vor[nic] Greceanu, cercetându fă (sic) alte cu amăruntul prin Ilie logt. Diiculescul ce au fost al casei răposatului și prin alți megiiași bătrăni, și, după cum veți dovedi, în frica lui Dumnezeu să dați înscris supt iscălitură. Ačasta. 1779, Iuni 3. În-semnăndu în cartea ce o veți da dumv. și semnile obrații vii pe unde calcă. Ioan Hriosculeo, Scarlatu Pitaru.

82.

25 Iulie 1779. Οὐγγροθλαχίας Γρηγόριος ἐπιβεβαιοῦ. „Ioan Čuđul“ și Ioan Rufan vînd lui Scarlat Greceanu vie în dealul Orlii. El nu „îngăduise“ pe Ion Rufanu. „Deci, fiindu zapisul făcutu cu greșală și necrezându dumnealui că am văndutu pogoanele căte tl. patru-zeci, am mersu eu, Ion vănzătorul, cu Ion Rujanul, cumpărătorul, înaintea Preasfinții Sale părintelui Mitropolitu, și am datu încre-dințare că pă trei pogoane dă vie am luatu de la Ion Rujanul tl. 118, iar nu mai puțin, nefiindu altă iconomie la mijloc“. Martur: „Grigorie arh. Delean“.

83.

4 Iunie 1779. Hotărnicie la Scăieni, „pentru obrațiile vii dum-nealui biv Vel Logt. Scarlat Greceanu“. „Toma și Ianache, vierii de la viile domnești“. „Răzorul viilor domnești care să stăpănescu acum de sfânta mănăstire Mihaiu-Vodă... S'au găsit și doao pive de razlăji (sic).“

84.

28 Septembre 1779. Anaforă pentru cererea „prea-cuviosului igumen Ignatie Cotrăceanul“ că „sfânta mănăstire Părliți, ce este metoh mănăstirii Cotrăceni, dintr'acest județ al Dămboviții, având moară cu doao roate în apa Cricovului, unde mai din jos avea și părintele Rafailă Balasache, iarăș cu doaoă roate, în vremea răzmiriți, prefăcăndu-o, au mai adaos încă o roată și, suindu-o mai sus, au înnechat moara mănăstirii“. „Aflându-mă esit în județu la partea locului, am orănduit șase boerinaș și șase morari meșteri.“ Se măsură „diiastima locului“ și „lumina apei“. „După cumpăneala morarilor zic cum că apa Ialumiți și a Dămboviți la o palmă dă ridicătura morii face înnecaturi în sus dă o sută de stânj., iar apa Cricovului, fiind nomoloasă, s'au îndoit, socotindu la o palmă [dă ridicătură] doaă sute dă stânjeni, la șapte palme ce este aşazarea morii, și cu lumina apei să fac stânj. o mie patru sute; mai prisosesc la depărtarea diiastimii încă stânj. o mie cinci sute zece Au mersu și la moara mănăstirii Părliți de au cercetat, și au găsit pricina că nu este matca apei curățită dă plăvii și cum că din venirea apelor mari s'au dăspărțit apa din sus dă moară și curge pă alăturea, întrându în apa Cricovului pă din jos dă moară, unde băltindu-să, apa aruncă și nomol. După a cărora arătare să cunoaște că, curățindu-să matca apei și dregăndu-să moară păcum să cade, va umbla fără dă niciun fel dă stricăciune“.

Între anexe numele morarilor: „Preda dă la moara ot Crivina, Ghiorghie dă la moara ot Postărnac, Zaharia dă la moara Bенгеску, Ilie dă la moara Căinenilor, Stoica dă la moara ot Părliți, Radul dă la moara ot Cornești... S'au găsit moara părintelui Balasache pusă dă palme 5 i lumina apei dă palme doao, fiind apa mare când s'au măsurat; iarna scădereea apei rămăne dă palmă una; au mai măsurat și lungul apei dintre mori: 2.019 stânjeni“. Apoi „cumpănirea“ de mai sus, după care urmează: „și nicio stricăcune nu aduce morii Părlițeanului moara părintelui Rafailă Balasache, fiind loc dăpăratat, și nu aduce înnecatură, ci din pricina necăutării, că au părăsit-o, necurățindu matca dă plăvii, mai vărtos că și din venirea apelor mari, etc., și face băltile apei, aruncându noroi asupra morii“. Marturi cîțiva căpitani și un breslaș.

85.

14 Februar 1780. Anaforă pentru cercetare „la moșia Urseasca, unde era pricină cu „dum. Mareș ceauș agesc“. „Moșile ce să răzoresc cu moșia Urgeasca“. Între moșneni „Radu căldărar“, „Căt și toți răzașii din pin prejur.“ Moșnenii s-au odihnit“; „după cărora odihnă și după poruncă am și tras moșia Urseasca... Piatra dum. Dumitrașco Racoviță.“

86.

„Chesarie episc. Buz. adeverim.“

Mart 1780. „Adecă eu Radul Căldărarul, eu Mogoș brat Radu, eu Călin, vărul Radului“, etc., dau zapis lui Scarlat Greceanu, pentru moșia lor din Buzău. Cer delimitare de la Dumitracă Colceac biv Vel Agă, ispravnicul județului. „Movila Banului, în drumul cel mare al Focșanilor, unde dă cu capul în moșia dum. Slugerului Ștefan Čoranul, iar coastele moșii dă spre soare apune dă capul moșii Găgeni, a dum. Mareș ceauș agesc, i moșia mănăstirii Lesspezile i moșia Bughenii, a mănăstirii Barbului“. „Stj. pă taler unul“. Scrie „Costandin logt. za taină“.

87.

17 August 1781. Alexandru Ioan Ipsilant Voevod dă lui Scarlat Greceanu Vel Vist. 14 poslușnici la București, „din cei fără dă bir, fără aşăzămănt“, „căci după a dumisale multe slujbe care cu vrednicie și cu mare credință în toată vremea s-au aflat și să află slujând Domnii Mele și țării“. Între ei zidari, un dulgher; unii Sîrbi.

88.

17 Maiu 1782. „Cu multă plecăcune mă încchin, sărut cinstita măna dumⁱ Vel Vist. Grechanu. Cinstiță porunca dumitale o am luat și toate ce mi să poruncește am înțeles. Pentru stricăcunnea morii dă la Tăriceni vei ști dum. că, împreună cu boierii cei orănduiți ca să o cercetăm, am mers cu toții drept în fața locului, la moara dumnealui Post. Costandin Strâmbeanu, și am măsurat cu cumpăna după obiceiul morilor, și am găsit pusă moara dumnealui dă palme opt și un sfert; de care noi meșteri am măsurat cu drept-

tate în frica lui Dumnezeu, și trimisem dumitale și măsura pe-cetluită, ca să să vază dă către dum. Și la aceasta vei mai ști dum. că, dă va mai lăsa dumnealui Post. Costandin moara cu o palmă mai jos, însă să să taie și malul d'innaintea morii, că este trebuință, căt să să lărgească și stempul, fiindcă este foarte strămtu lumina apei, și, când vine apa mare, înbulzindu-să, fiind lumina mică, strămpătă, face înnecuri. Aceste toate de mai sus arătându-să, urmăndu-să de către dumnealui Post. Costandin Strămbbeanu, vei ști dum. că eu însuși mă prinț că voi face și moara dumⁱ dă va umbla după cum să cade, cu doao roate. La care și dumnealui Post. Costandin au priimit. Ci la aceasta după cum va fi bună socoteala dumⁱ. Că am măsurat dinpreună și cu dumnealui Post. Costandin și cu morariul dumnealui, căt și cu boierinași cei orănduiți dă către dum., după cum să vede iscăliți mai jos, după măsurătoarea mea. Mai 16, l. 1782.

Eu Gheorghie morariu ot Gheboiae adeverez.

Eu Zaharia morariu adeverez.

Costandin Cătuneanu, Cosd. Strămbbeanul, Cosd. căpt.

Preda Hăbudeanul.

89.

Scrisoare a Badei Știrbei Vel Păh. pentru doi copii de Țigani (întărit, grecește, de Filaret al Râmnicului).

3 Iulie 1782. Badea Știrbei Vel Pahrc. dăruiește lui Scarlat Greceanu Vel Vist. „doi copii de Țigani, anume Ion și soru-sa Uța, feșori lui Neica Țigan“.

90.

14 Novembre 1782. Nicolae Costandin Caragea Voievod dă lui Scarlat Greceanu Vel Vistier treizeci de liude la București. În sumă, și cei de la Ipsilant.

91.

Adeverez cu scrisoarea mea la măna dumnei lelii Mariuți Cămpinenții precum să să știe că, având eu o Țigancă anume Ilinca Țiganca, dată și dăruită dă dumnei răposata mama Ilinca Vornicăesa încă în vreme cându trăia părinții miei, care Țigancă ține întru căsătorie pă un Țigan al dumnealui Clucerului Costache, a că Țigancă făcând pă o Floare Țiganca și a căstă Floare țindu pă un Neculae lăcătușu, Țiganul dumnei... Ilinca Căndea[sca].

1783, Fev. 1.

92.

1-iu Februar 1783. „Radul biv polc. za tărgu, împreună cu soția mea Casandra“, vinde lui Scarlat Greceanu biv Vel Vist. via de la Orlăța, din județul Săcuieni, „ce săntu lăngă biserică Sfântului Stilianò“. Marturie : „Nicolaie biv 3 logf., Vasilie log. za Visterie, Alexandru Lămotescu logt. za Visterie, Dumitache dasc.“.

93.

„Țigani ce am, atât dă casă, căt și dă cumpărătoare, I. 1783, Apr. 25.“

Mulți lăutari, „meșteri dă fier“, zidari. Nume : Costandina, Grozea, Vasilca, Sima, „Ion Prebușilă vizitiul“, Ion Gamba, Dina, Marin, Măinea, Vlad, Dima, Gheorghe, Dragomir, Preda Țiganca, Mira, Oprea, Anghelina, Sanda, Ivan, Marica, Manula, Grăjdana, Stancea, Ilina, Ruță, Voica, Bucur, Stoica, Stoiana, Trifa, Cozma, Tudosia, Cărstîna, Tudora, Vișa, Despa, Profira, Gherghina, Floarea, Dobrița.

N. IORGĂ

NOI DOCUMENTE DIN
VĂLENII-DE-MUNTE

Noi documente din Vălenii-de-Munte

1.

† Adecă eu, Dragomir Cărăjuș[u]lu sin Bădincăi ot Podeani, împreună cu fămeiaia mea Catalina și cu fiu-mieu Preda și cu ge-[ne]re-miu Stanciu scriem să mărturisim cu acest al nostru zapis ca să fii de bună credință la măna Bratu lui ot Berivoiești ca pentru să să știe că i-am vândutu 1 pogonu de vie în dealul Pietreaniloru, vie bună, 1 pogon, și 2 pogoane de locu curatū și al[t] pogonu necumpăratu de la moșneani, și le-am vândutu cu ștere tuturor moșnea[ni]loru și cu știre tuturor veciniloru mii și a frațiloru mii, ca să-i fie moșie stătătoarea în veciu și se feoriloru lui căți Dumnezeu îi va dăruia, și nepoțiloru și strănepoțelui (*sic*), însă doreptu bani gata tl. 37, cu casă și o cadă și o curătoare și 2 buț și o curătoarea cu struguri, și îngrădită peste totu; și am vândutu de a mea bună [voie] fără de nicio silă. Șe, când se-au făcutu acesta zapisu fost-au mul[t] omene buni marturii care mai jos voru iscăli ca să creză, iară, de aru fi vre o gălceavă, eu tragă, că i-am întrebătu pe toț. Mța Noem. În 20 dni, leată 7216.

Eu Dragomir, eu Radulu Diga, moșneanu, eu Cărstea, eu Lupulu, eu Șärbanu, eu Petru Cărciumaru, eu baba Negrita, eu Stoica sinu Negritei. Șe amu scrisu eu, Mihulu, cu zisa loru.

[V⁰:] Pogonul celu ce n'au fostu plătitu l-amu plă[t]it u Bratulu moșneaniloru, anume Cărstea și Radului Digăi, cu bani ug. 1.

2.

† Adecă eu Rusmanu diaconul dat-amu zapisul mieu la măna Oprii, ginerile lui Stan Tabaculu otu Văleani, ca să hie de bună credință precum să să știe că i-am vândutu 3 cedverți de vie și unu pogonu de țcalină în dealul Pietreaniloru, alăturea cu Dobre,

și i-am văndută de a mea bună voe, cu știrea tuturor deleanilor, dreptă bani gata l. 11, ca să-i hie moșie stătătoare, lui și fețorilor lui căți Dumnezeu îi va dărui. Și, când s-au făcută acestu zapisu, fost-au mulți oameni buni care-șu voru pune iscăliturile mai josă ca să să creză. Dechem. 28 dni, lt. 7217.

Eu Rusmanu diiaconulă amă văndută.

Eu Dobre Misleanulă mar. Eu Stoianu snă Zahei Negritii mart. Eu Ghiorghită iuz. otu Văleani mart. Eu Stanu Tabaculă mart. Eu Stanu mart.

La aldămașu vadră 1.

[Vº:] Mart 27 d., lt. 7218.

† Însă să să știe că iară amă mai văndută eu Rusmanu diaconulă lui Stanu tabaculă otu Văleani cedvărte de vie 1, însă vie făcătoare și țealină prăjini 2, dreptă bani gata 23, bani 70, și amă văndută și tocitoare 1.

Eu Rusmanu diiaconulă, vănzătoră. † Eu popa Stoian otu Văleani mart. Eu Stanu cumnatulă lui Rusmanu diaconulă, mart.

Az Toaderu log. sină popii

Mușatulă, mart.

† Si iară amă mai văndută eu, Cârstea ală Dragului lui Stanu iuz. ot Văleani, brăjini (*sic*) 6, alăturea cu viia lui Dițea, Dițului, pe bani gata, bani 60, care am luotu de la diaconulă Rusmanu, ca să-i fie moșie stătătoare lui și fețorilor lui, căți Dumnezeu îi va dărui. Și, când s-au făcută acestu zapisu, fost-au mulți oameni buni mărturii, care voru iscăli, și eu pentru credința m'amă iscălită mai josă ca să să creză. Mai 10 dni, lt. 7222.

Eu Cârstea, vănzătoră. Eu Radulă Diga mart. Eu Dumitrașco mart. Eu Șarbanu mart. vnuc Lupușorului, snă Dragomiru Lupușoră.

Si la aldămașu Vist. Oc. 10.

(Pe a doua foaie:) † Zapisulă lui Rusmanu diiaconulă otu Văleani pentru viile meale de la Cuibu, și aldămașu vină vd. 1.

Zapisulă Costii Ursu.

3.

Adicăte noi cei mai jos iscăliți încredințămă cu acestu zapisu ală nostru la măna dumnealui Bănică cizmarulă otu Văleni-de-Munte, mahalao Bercenilor, precumă să să știe că, avându eu ună cazană de rachiu și avându tribuință de bani, l-am văndută cu cuvântulă

soții mele, care acestu căzanu este luată de zăstre de spre parte soții mele și, eu fiind la București în gră cheltuială, amă venită aici acasă la cuprinsul meu și, rugându prie toți ai mei rude și cununați pentru vânzarea acestui căzanu, ca să-lă cumpere, și nici unul nu-mi zisără că poate să-lă cumpere, iară eu, zăbovindu doo săptămâni cu calu cu chirie și jăluindu-mă pre la toți, s'au găsită acestu numită de l-au cumpărată dreptă tl. 100,15, adicătă tălere o sută și cincisprezece tocma, fără cheltuială ce s'au făcută la aldămașu. Si amă văndută cu toată voia mea și a soții mele. Si pentru mai adevărată credință ne-am iscălită mai jos și ne-am pus pă anume. 810, Aprilie 12.

Eu Neculaiu cizmaru am văndută de bună voiia mea cu știrea soții mele Safira și cu fețorū meu Mihăilă, adeverimă. Si, cându s'au făcut acestu zapisu au fostă omeni streini față, care mai josă voru iscăli pă anume: Eu Andreiu cizmaru mar. Eu Frâncu sinu popu Oprea mar. Eu Mirică Măcelaru mar. Eu Dumitru Vasilco mar. Si amă scris eu deiaconu Ionu și mar.

4.

Adică eu Nica cizmariu ot Tabaci, dinpreună cu soția mea i cu copii miei care mai josă, să voru iscăli dat-amă credințosu zapisu mieu la măna dumnealui jupanu Carpănu cizmarul otu Berivoești, ca să fie de bună credință cumă să să știe că prină bună învoire ne amă tocmită și i-amă văndută o livede dă pruni înă tl. una sută doozeci, ca să-i fie statornică înă veci, să stăpănească dumnealui, copii, nepoți, strănepoți, căți Dumnezău va dărui înă veci, și banii i-amă priimită toți deplinu. Însă să să știe și semnele aceștii livezi, că latu iaste dină pruni lui Ionu Moraru până înă prunii lui Arsenie, și lungu dină iazu până în pruni Savului înă vălcele. Care aăstă livede încă dă la It. 1805, Apr. 8, vănzăndu-li Iamandi, fețorū Savului tabacu, și neîngăduindu-lă fii-mieu Spiridonu, i-au întorsu banii și au răscumpărată dă la Iamandi, și, acumă, neputându ca să o mai ținemă, iată amă făcută vânzătoare, și, nevrându nimeni dină vecini răzași ca să o cumpere cu acestu prețu, amă văndută dumnealui după cumă mai susă să coprinde. Si, cându s'au făcută acestu zapisu, fostu șapte marturi care să voru iscăli, și noi pentru credință ne-amă iscălită, puindu și degetele la nume ca să creză; 1807, Apr. 16.

Eu Nica cizmară, vănzătoră. Eu Stana, soția Nica, vănzătoare. Eu Spiridonă sină Nica, vănzători. Eu Costandină sină Nica, vănzători. Eu uncheașă Balea moșneanu, mart., Eu Tudosie Mih, moșneanu, mart., eu Negoiță Frăcanu, mart., eu Dinu măcelaru sină Anghelu, mart. Și amă scrisă eu, celă mai josă îscălită, cu zisa Nichi, și săntă și mart.

Tudorache Post.

5.

Plasa Slănicu (?).

Dumv. celoră mai josă arătași moșneni Văleni, Săc. Stanca văduva, soția lui Iamandii, viind la vătăsie, făcu arătare că ia, avându-o livade de fână rămasă de la bărbatu-său, fiindu de la socră-său, pe care păna la moartea socră-său au stăpănit-o pă deplină, nesupăratu de către nimeni, întocmai după zapisele de cumpărătoare, cu semnile ce să coprinde, apoi, în urmă, popa Tudoră și Ioniță Parpangelu, dină zi înăzi întinzându-să într'acelă lată, au trecută peste acele semne fără de niciună cuvântă. Pentru care ceruși fiindu dumv., și vătășii vă orăndu-ște să mergeți la fața locului, unde, de față cu amăndooă părțile, să faceți cercetare întocmai după coprinderea aceloră semne, ca să dovediți cătu său întinsă părinții în lat[ul] jăluitoarei și dreptu adevărătu înău frica lui Dumnezeu fără de niciună hatără să dați înscrisă vătășii, ca să i să facă despăgubire jăluitoarei.

B..., vătf.

1810, Augt. 13.

Dumitru Buzăchi.

Zamfiru Ogluz.

Balea.

6.

Adică eu, carele mai josă mă voiu îscăli, dat-amă credinčosă zapisulă mieu la măna dumnealui naș. Iamandi precumă să să știe că i-amă rămasă eu ltr. 20, adică doaozeci, cu sorocă păna la Sfete Dumitre, iară, nedăndu-i la numitulă sorocă, de să va face vr'o chiieltuială sau vr'o zečuială, să am a-mi înplini eu totă de la mine, și, de să va face vr'o pricină, să amă a înplini eu totă ce să va face. Și pentru mai adevărătă credinčă m'amă îscălită mai josu, ca să creažă.

1811, Maiu 3.

Eu Ioniță Sărbu, platn cū.

Eu Savu Tabacu martorū.

Eu Costandinū Vlășcanu martorū.

Eu Nica Cizmariu, martorū.

Și amă scrisă eu Iordache cu zisa dumnealorū, și martorū.

7.

De vreme ce întămplarea cea viitoare este neștiută și însășu îngerilor necunoscută, pentru că numai la Dumnezeu săntă toate cu puțină, deci eu, Savu Tabacu, căzăndă la boală și socotindu să-mi facă adiaiată până îmi săntă mințile întregi și sănătoase și să dovedescă gândulă mieu cătră moștenitorii miei cei buni și adevărăți, ca să poată ei a stăpâni avereala mea după trecerea mea dină viață a căsta, deci, întăi, mă rogă lui Dumnezeu ca unu milostiv să-mi erte toate cele ce voră fi greșite într'a căstă viață. Pă așișdereea mă rogă tuturoră ruedelor și fraților și vecinilor ca să mă erte, și milostivul Dumnezeu să-i erte și pre dănsii, și acumă, și la a doao venire a milostivului Dumnezeu.

1811, Noemv. 19.

tl. par.

Unde amă să iau.

- 12 La Tudorū Băcoagă bani după scumpire dați
- 10 la Dinu Oprîsei bani dați dină mănă.
- 3 la Gheorghe Buțurlea.
- 4, 20 la Mihăilă cizmariu dină Valea Boului.
- 9, 20 la Stoica Pavalache, pă talpă.
- 32 la Stoica Bicoiu.
- 15 la Petre Hera.
- 19 la Mihalache Bicoiu.
- 23 la Stană dină gura de la Geroasa 1 bani dați pă porumbă, dă cândă era porumb scump, căte parale 4.

Pruni.

50 dintr'o mie de pruni ce-i amă aici în livede, arătă în josă cui l-amă [dată].

50 de pruni fii-mii Catrini, cu ceialaltă ce i-amă mai dată alăturea.

20 fii-mi Ioani totă alăturea, până la fundu grădini.

Și cele ce sănt scule ale casii, rămasă dă mine, să hie toate ale hii-mieu Iamandii.

O vacă cu lapte să dea nepoată-mi, fiici hii-mi Ioani.

6 la Petre zetă Petru Trandahiră.
 5 la Petre Sărbu, papugiu.
 la doao sărindare Unu îl lasă să-lă dea la țărăna cu paras-
 tasă, să iasă preotu cu cădelnița la mormăntă.
 Unulă lasă să dea pă cămpă.
 Și amă scrisă eu popa mai susă numitului răposatu Savu.
 Eu Naste tabacu, martoră.
 Eu Nica Cizmariu amă fostă față.

8.

Plaiu Teleajinului.

Fiindcă acumă au venită vremea de a să păzi livezile de fână și semănăturile de bucate, dreptă aceia la satu —, pă moșia — amă orănduită vornicelă și purtătoriu dre (*sic!*) grijă pă — ca să fiie cu privighere și cu luare aminte zioa și noaptea și ori ale cui vite va prinde înă opriri, să le ia și să le închiză, și apoi să meargă cu oameni streini la față locului, să facă ispășie, și, cătă stricăcune va găsi asupra dreptății, să apuce pă cei cu vitele, ca să împlinească, și apoi să-și ia și vornicelul gloaba după obicei. Pă unde va face trebuință de garduri să apuce pă cei cu părțile nefăcute, ca să-și facă partea de gardă. Pripasurile, după cele va ținea trei zile la închisoare, să aibă a le aduce la vătășie de pripasă. Pentru care și să poruncește și ție, orănduitule vornicel, să te porți foarte cu orănduială, să nu te îndrăznește a face vre o năpăstuire, că, dovedindu-se, te vei pedepsi.

816, Mai.

...vtf.

Bani gloaba viiloră	{	după obicei.
5 de bivol i de rămători		
30 de cală		
20 de vacă i de boă		
10 de capră i de oaie		
3 de curcă i de găină		

9.

Plaiu Teleajenului.

Dv. celor mai josu arătași. Fiindcă Toader Ungureanu are priigo-nire cu Stanca i cu Zamfira, fetele nevestii lui, au ținut-o întru

căsătorie el, pentru o livade de pruni ce au făcut-o elă cu răposata Stanca, ci vă pohtescă ca să mergeți la aceale livede și să vedeți cătă pruni săntă puși de elă și cătă săntă eșită din rădăcinile pomiloră celoră bătrâni, și să dați înscrisă, a li să face izbrânire unulă de cătră altulă. Si fiți dumv. sănătoși. Aceasta.

...vtf. 816, Sept. 25.

Părintele protopopă State.

Părintele popa Vladă.

Vladă Jitiiană.

Preotul popa Mateiă.

10.

Adeverința mea la măna lui Iamandi sină Savu precum să să știe că me-aă dată tal. 10, adecă zece, și pentru tal. 10 amă a-i da la tomnă o sută ocă scumpie, iară, nedândă scumpia la numi[tu] sorocă, adecă la tomna viitoare, să amă a o plăti cu tal. 20. Si pentru încredințare m'amă iscălită.

1817, Iunie 8.

Eu, Tudoră Băčogă, platnică.

Si amă scrisă eu, Neculaiă, cu zisa loră și m'amă pusă....
(întrerupt.)

11.

Adecate eu, celă mai josă mă voi iscăli daă aăasta adeverință la măna fii-mi Stanchi precum să să știe că, mergândă la judecată la dumnealui vătafă, de ne-amă judecată pentru livedea, și dumnealui ne-aă orănduită oameni înă vață (*sic*) locului de ne-am învoită și amă dată fii-mi Stanci o sută de pruni înă capă, și au și însemnată oameni cei orănduiți în susă, spre pruni cei bătrâni, și me-aă rămasă și mie spre casă. Că așă ne-amă învoită noi, în preună findă și oameni cei orănduiți, și de astăzi înainte să aibă a stăpăni cu bună pace de cătră mine după cumă s'aă însemnată acumă, și eu să amă iară a stăpăni ce me-aă rămasă, iară cu bună pace dă cătră ia, nesupărată. Si spre mai bună încredințare m'amă iscălită pă dum. și degetulă la numele mie (*sic*) în locă de pe cetie, findă și alți oameni față, și cei orănduiți, carele să vor iscăli de marturi]. 1817, Sept. 10.

Eu Toderă ce am fostă soție răposată Stanchi adeverează. Popă Statei prot.

Eu Anghelache măcelarulă amă fostă orănduită și mar.

Eu Di...

Eu Barbulă Bejdenulă.

Și amă scrisă eu popa Dumitache (?) cu zisa loră și mart.

12.

De la zapciu streinilor.

Tal. 7, adeca șapte, au plătit Alecsandri sin Anton ot Valeni pentru sfertu al Ghenei. și Fevr. și a istovit ravaș de seama.

1823, Mart 19.

Cod.

13.

C. 1830-40.

(Ciornă.)

Următori fiindă a merge la po... moșia Teișani și mai întâiău amă chiematu pă aleși satului Popescu Latu (*sic*) i alți dină moșneni să arăte cu ce s'au înpotrivit spre schimbare hotărăloră și cu înprefurările propiități și cu vânzări dă vină ce facă uni dină moșneni. Și față cu îngrij[i]itorul moșii arătară că ei nici la o înpotrivire nu s'au înpotrivită, nu să înpotrivească, nici hotarul ca să [fie] schimbat..., ca să păgubescă pă proprietară de venitul moșiei (și pentru cei ce vândă vină a rămas (*șters*)). Și uni dină moșneni care mai josă să voră arăta cu cătă depărtare de moșia boerească facă vânzare dă vină arătară că, de cându s'au promisă și au avută vânzare neopriți. Mersemă de mi au arătată pietrile de hotară (ca să văză, săntă înă ființă; *șters*), și s'au găsită tote înă ființă, fără de numai s'au găsită ună nucă i ună prună tăetă dă Iionă Dudu și 1 prună tăetă dă Tănase înă trupă moșiei boarești. Între aceste au mai (rădicat; *șters*) ună cizmar Slăniceanu casă și prăvăliie pă moșia boerească fără de învoie, făcând vânzare dă vină i rachiu și supune nu dă (*sic*) ca să plătescă . avaet....

14.

† După porunca cinst. sub-ocărmuiři, fiindă noi orănduiți să mergemă să înpărțimă dină ce are Licsandru cizmară cu copiii lui cei vitregi, următori fiindă cinst. porunci, amă mersă înă față locului, unde fiindă și copiii lui față, și întrăndă înă cercetare să văză arătar[e] loră, că mai înainte tatălă copiloră celă buni au

fostu clăcașu și, fiindu că acel coprinsu s'au cumpăratu cu bani, și Alexandrul arătându și în adiata răposatului Iamandi, tat[ă]lui copiilor, că au datu bani și Licsandru, lei 300, adeca trei sute, și au crescutu și copii, de săntu ani 19, i-amu alesu și lui dinu coprinsu acela unu pogonu și jumătate și o prăjină dreptu bani lui ce mai susu să arată, și, cu lei 380 ce amu plătitu lalte datorii, totu pentru tatălui copiilor, care să adună lei 680, aū priimtu acel pământu și cu pomi pre dănsul, cari, dinu altele ce i să va mai cuveni pentru munca lui de mulți ani, de cându să află acolo, aū rămasu nearătate, însă din vite și dă ale casi aū rămasu neînpărțiți. Iar hotărârea că desăvărșătu rămâne a să face de către cinst. sut-ocărmuire.

1840, Fevr. 11.

Răducanu Jg. amu fostu față.

Eu Gheorghi Lămbotă amu fostu și eu față.

Eu Trandafiru tabacu amu fostu față.

Eu Anghel sin Cuță amu fostu față.

Eu Dragomiru alesu amu fostu față.

Eu Dumitru Barteiu alesu amu fostu față.

Eu Gheorghie Pană amu fostu față.

Eu Bănică Cumbei amu fostu față.

Eu Stanu sinu Cuță amu fostu față.

Și amu scrisu eu Ioniță Cărănoiu cu zisa numișiloru și amu fostu.

Răducanu Jega față. Ioniță Cărănoiu față.

Însă amu mersu alu doilea și amu învoită și pentru munca lui, de cându șade acolo, de i-au datu copii de a loru bună voe doao rânduri de pruni alătura cu cei cumpărați dreptu bani lui, ca să-i stăpânească cătu va trăi, iară după morte lui să rămăe pe sem. (sic) băiatu lui, anume Istrate, și aū luotu și doi boi dinu vitele casi. Și s'au mulțumită și o parte și alta, și pentru încredințare iscălită.

1840, Fev. 20.

Eu Dragomiru alesu amu fostu față. Eu Dumitru alesu amu fostu față.

15.

Dau înscrisul mieu la măna lui Istrate sinu Iamandi precum să să știe că pentru unu zapisu pentru nește bani ce l-au avotu la Ioniță Pătrașcu otu Slănicu și au plătitu mie toți bani și, negăsindu zapisul acum să ii dau, amu datu a căstă adeverință în-

potriva ca, cându să va găsi zapisul, să ţinu să ţie în seamă, ci să rămăe ca o hărtie albă, că bani s'au dată toți.

841, Iulie 3.

Răducanu Jega, adeverează.

Neculai Drăghici amă fostă față.

16.

Fii, Doamne, mila ta spre noi, precumă amă nădăjduită și noi intru tine. Cu ajutorul lui Dumnezeu facemă foaie de zestre fiici noastre Tinca, cumă înă josă să arată. 1842, Dechem. 5.

1 cesvărte viie lucrătoare, pământă oh[a]v[ni]că înă dealu Cuibului.

1 cesvărte pământă totă înă dealu Cuibului.

2 cesvărți pământă pă parte stănjăni înă Tabaci, oheabnicu.

20 lei bani gata.

1 vacă mare cu vițel înă părtece.

2 scoarțe noo alese.

2 perne lungi.

4 perne scurte.

4 perne de perete alese.

1 scurteică de tradidam, lungă.

1 fermenea de tradinană (*sic*).

1 roche de bazea.

1 roche de pambri.

1 roche de stambă.

1 fermenea de anghină¹ de purtare.

2 băsmăluțe de gătu.

1 masă de borangică de optă coți.

1 masă de pănză, totă de optă coți.

3 cămăși voinicești.

3 părechi pantaloni voinicești.

6 cămăși fămeești.

16 șărvene scurte.

2 peșchire lungi.

10 batiste.

1 ladă noao.

2 testemele de modă.

¹ Anghinet, *nankinet*.

Eu Neculai Stănculescu.

Eu Toderă Fră[n]cu.

Crăcun Stănculescu față.

Filipă Stănculescu față.

Vasile Tabacu față.

Licsandru față.

Marcu tabacă față.

Scrisu de popa Marinu zetă Stănculescu, și față.

17.

Starostea patintariloră lărgului Văleniloră.

Istrate sină Iama[n]di mahalao tabaciloră, i s'au dată acestu înscrisu la măna, ca să fie nesupărată de sată păna cându i va veni patenta de la cinstita Visterie, fiindcă s'au recomandată pentră dănsulă.

Ion Gligore. 843, Noemv. 2.

18.

Supt-iscălitul dau înscrisul mieu în mâna lui fii-meu Istrate spre a fi știință că, pentru lei 300, adică trei sutre (*sic*), ce era să-mi dea după adieata mume-si, ne-amă învoit astăzi între noi ca să-mi primesc acumă lei o sută și cincizeci, și cusuru să aibă a mi-lă răspunde la Nașterea Domnului viitor. Și, fiindcă aveam o învoie între noi cu un raport al cărui suptocârmuire și învoirea prin hârtie părintelui protopop Sava ca în dreptulă acestoră arătați bani să stăpânescă o sută treizeci pruni, m'amă lipsită de ei și mi-amă priimită bani. Drept aceia, ca orice hârtii să va mai ivi în urmă în această curgere de pricina între noi să nu-i mai aibă niciun temei, ci să rămâie hârtie albă și ca să-și [aibă] acestă înscris alături urmaria întocmai, amă rugată că supt-ocârmuire locală de l-au adeverită, și pă d-lui scriitoră, de m'au iscălită la numele mieu, ca să fie crezută, fiindu și alții oameni față, care să vor iscăli de marturi.

Eu Alecsandru cizmaru adeverezu.

849, Septve 20.

Marcul tăbacă față, și marturi.

Preotulă Marină amă fostu față.

Eu Neculaiu Stănculescu față.

N. Predescu față. Scriitoră: D. Jipescu.

19.

Eu supt-iscălit[ul] încredințez că cu acestu bună încredințătoru zapisul meu la măna cumnatu-meu Istrate sină Iamandi precum să să știe că, avându eu unu petecu de locu de odaie lăngă iază, alătorea cu elu, ce era dată și mie de părinți lui de zestre, m'amu învoită cu elu, și l-am văndută totu lui de a mea bună voe, nesilit de nimenea. Iară tocmeala ne-au fostă dreptă lei 120, adeca una sută doaozeci. Iar acelă locu este pământu ohamnicu. Să aibă a-l stăpăni nesupărată de nimeni în veci. Si, pentru ca să fie acelu zapisu de bună temei, amu rugată și păcinstita supt-cărnuire de l-au adeverită. Si pentru mai bună și adevărată credință m'am iscălită și eu, și me-am pusă și degetul la numele mieu Josu ca să să creză, iară eu, neștiindu carte, amu rugată pă scriitori de m'au iscălită.

850, Octomvr. 10.

Eu Vasile sină Tudoraiche Badea dinu preună cu copii mei, anume Enache, Taiche și Ilinca, vânzători.

Eu Marcu tabacu mărturie.

Eu Mihailă tabacu mărturie.

Si amu scrisu eu, Neculaiu Duca, și mărturii.

C U P R I N S U L

	<u>Pagina</u>
Un privilegiu pentru Eleusa din Ianina, de <i>N. Iorga</i>	3
Documente teleormănenе (după o cōdică de cōpii din secolul al XVIII-lea a Institutului Sud-Est european), de <i>N. Iorga</i>	13
Documente văscene, de <i>N. Iorga</i>	25
Documente privitoare la Bucureşti, de <i>N. Iorga</i>	31
Documente prahovene și dâmbovițene privitoare la moșiiile lui Scarlat Greceanu, de <i>N. Iorga</i>	53
Noi documente din Vălenii-de-Munte, de <i>N. Iorga</i>	91
